

OB RAZPRAVAH
O VPRASANJAH
KMETIJSTVA

Predvsem: ustaljenost

Do 10. septembra je čas posredovati pripombe in predloge na osnutek stališč, sklepov in priporočil v zvezi z nekaterimi problemi kmetijstva. Namen javne razprave je dobiti kar najboljše rešitve.

Kmetijstvo je splet zapletenih vprašanj, ki posredno ali neposredno zadevajo vsakega državljan in belijo glave politikom, ekonomistom, da o kmetijskih sploh ne govorimo. Toda pri vsem tem je nekaj osnovnih predpostavk, ki jih ni mogoče nikoli dovolj podčrtati.

Prvič. Verjetno bolj kot za vse druge gospodarske veje je za napredek kmetijstva potrebna gospodarska ustaljenost, predvsem urejenost tržišča. Očez noč se ni mogoče preusmeriti, nihče ne more obiti naravnih zakonov. Brez ustaljenosti vsak poziv k specializaciji postane več ali manj dobro hotena parola. Brez specializacije ni zadostnega tehnološkega napredka, večanja storilnosti in zmanjševanja pridelovalnih stroškov.

Drugič. V zadnjih letih je dovolj dokazov, da brez rizičnih skladov, garantiranih cen, zagotovljene prodaje, skladišč, skratka: ob kratkoročnem planiranju vse poti vodijo k spekulacijam, nezadovoljstvu pridelovalcev in rejcev, k dvomljivim uvozom kmetijskih pridelkov ter k razprtijam s trgovci. V interesu vseh je, da država močneje posreduje.

Tretjič. Le načrtno prosvetljevanje kmetijskih proizvajalcev zagotavlja napredovanje. Da bi strokovne službe imele zagotovljeno vsaj osnovo, je treba več denarja izločiti iz dohodka v posebne sklade. Pospeševalni ukrepi morajo vsebovati tudi konkretno pomoč pri urejanju kmetij, kreditih, nakupih strojne opreme in krepitevi združništva. Pri tem ni odveč postaviti tudi javno vprašanje: zakaj ne bi zdaj gospodarske panoge pomagale kmetijstvu in mu tako vrnilo uslug iz povojnih let?

V gradivu, ki je dano v javno razpravo, so dobre misli in ugotovitve. Če bodo našle ustrezen odmev tudi v ukrepih in če bodo taki ukrepi tudi dosledno izvajani, se bodo sedanje razmere bistveno izboljšale. Žal pa že zdaj mnogi dvomijo o tem.

Inž. M. LEGAN

Na tribuni v Metliki med govorom predsednika skupščine SRS Sergeja Kraigherja: predsednik Obs Metlika Peter Vujčić, predsednik GO ZZB NOV Slovenije Franc Leskošek-Luka, predsednik Obs Crnomelj Anton Dvojnič, član sveta federacije Edvard Kardelj, Janja Lamut iz Crnomlja, ki je pozdravila borce XV. brigade v imenu belokranjske mladine, sekretar ObK ZK Crnomelj Jože Vajs in sekretar ObK ZK Metlika Franc Vrvičar. (Foto: M. Moškon)

VEČ TISOČ LJUDI NA BELOKRANJSKEM PARTIZANSKEM SREČANJU

Pripadnost blokom ne jamči varnih meja

Ob 25-letnici ustanovitve XV. SNOUB - Belokranjske in oficirske šole glavnega štaba NOV in POS je na srečanju slovenskih in hrvaških borcev v Metliki govoril predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher

Belokranjci so toplo pozdravili v svoji sredi člana sveta federacije Edvarda Kardelja s soprogo, predsednico zbora narodov Vido Tomšič, podpredsednika zvezne skupščine dr. Marjana Breclja, predsednika glavnega odbora ZZB NOV Slovenije Franca Leskoška-Luko, predsednika republiške konference SZDL Janeza Vipotnika, predsednika gospodarske zbornice Slovenije Leopolda Kreseta, poslance ter številne borce partizanskih brigad.

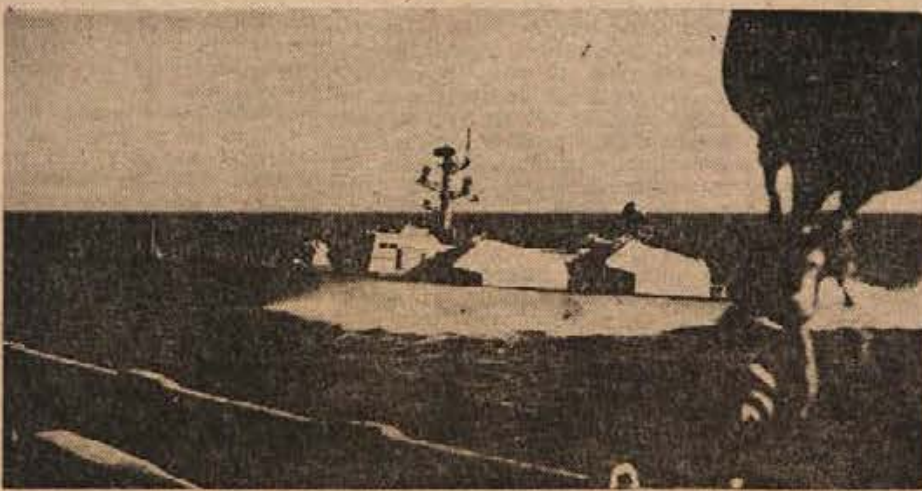
Se nikdar ni bila Metlika tako lepo okrašena kot v nedeljo, 1. septembra, ko je bila prizorišče velikega partizanskega srečanja, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi iz Slovenije in sosednje Hrvaške.

Množica ljudi se je zbrala že kmalu po 10. uri na velikem travniku pred vinsko kletjo in toplo pozdravila goste, ki so v spremstvu predstavnikov domačih občin ob 10.30 prišli na slavnostno tribuno.

»Zamotane in težke naloge so pred nami«

Prisotni so nato z zanimanjem sledili govoru predsednika SRS Sergeja Kraigherja.

(Nadaljevanje na 31. str.)

ZA DAN JUGOSLOVANSKE VOJNE MORNARICE, ki ga vsako leto slavimo 10. septembra, pošiljamo budnim čuvarjem sinjega Jadrana prigrizne pozdrave in čestitke, vsem našim pomorcem in delavcem v ladjedelnicih, pristaniščih in celotnem jugoslovanskem pomorskem gospodarstvu pa najboljše želje za nove uspehe! — Na sliki: raketni čoln, eno izmed najnovejših orožij naše JRM. Več o tem berite na 4. strani današnje številke!

Belokranjci pri predsedniku Titu

V petek, 30. avgusta ob 11. uri dopoldne, je predsednik Tito sprejel na Brionih delegacijo ornomajske in metliške občine. Belokranjci so tovariša Tita povabili na nedeljsko partizansko srečanje, a ker se ga zaradi državnih poslov ni mogel udeležiti, je že predtem poklical na razgovor po tri predstavnike iz vsake občine.

Sprejema na Brionih so se udeležili: obo predsednika občinskih skupščin Anton Dvojnič in Peter Vujčić, sekretarja občinskih komitejev Franc Vrvičar in Jože Vajs, predsednik občinske konference SZDL iz Crnomlja Lojze Šterk in predsednik občinskega odbora ZZB NOV iz Metlike tov. Damjanovič.

Belokranjci so predsednika republike v enournem razgovoru seznanili s problematiko domače pokrajine. O obliki bomo podrobneje poročali prihodnjic.

Prvi šolski dan bo danes velik dan tudi za Plutove trojčke iz Novoga mesta; dočakali so ga nasmejani in nadvse veseli, saj so zadnjih deset dni šteli, kolikokrat gredo še spat, da pride šola. — Več o njih in o novem šolskem letu berite na 6. strani današnje številke! (Foto: Marjan Ciglič)

Več tisoč ljudi v Novo Gorico

Velikega praznovanja v Novi Gorici se bo udeležilo tudi več tisoč ljudi iz novomeških delovnih kolektivov — Nekateri so se že odločili, kako bodo potovali, ponekod pa šele zbirajo prijave udeležencev

Za več kot mesec dni se Primorci pripravljajo na veliko praznovanje ob 25-letnici vseljudske vslake v teh krajih. Osrednja slovesnost bo 15. septembra v Novi Gorici. Velikega slavlja, ki bo pod pokroviteljstvom predsednika republike, se bodo tega dne udeležili zastopniki primorskih partizanskih enot, italijanskih partizanov ob meji, mladinskih dolžnih brigad, ki so pred dvajsetimi leti začele graditi Novo Gorico, pridružili pa se jim bodo tudi predstavniki številnih slovenskih delovnih kolektivov in domači ter tuji gostje.

(Nadaljevanje na 12. str.)

OD 5. DO 12. SEPTEMBRA

Nekako od 6. septembra dalje nestalno s pogostnimi padavinami in ohladitvami.

Dr. V. M.

ZDRAVILIŠČE
Čateške Toplice

ČATEŠKA NOČ

- Program na olimpijskem bazenu
- Zabava s plesom v vseh prostorih zdravilišča

- Sodelujejo najbolj znani pevci in humoristi iz Zagreba, Beograda in Ljubljane
- Modna revija

• v soboto,
7. septembra
ob 19. uri

tedenski mozaik

Cudno — je zapisal duhoviti komentator — da niso Rusi že napadli Kitajske, saj je ta zagrešila še hujše zločine proti moskovski veri kakor ubogi Čehi in Slovaki. Že, to da Kitajcev je 700 milijonov. Francoski premier Michel Debré je dejal, da je okupacija ČSSR samo avtomobilska nesreča, ki ne bi smela zaustaviti prometa proti popuščanju napetosti med Vzhodom in Zahodom. Ne bi smela, pa bo... Po Pragi vozijo tudi taki rešilni avtomobili, ki se jih vsi bojijo, posebno bolniki, ki so zboleli za kontrarevolucijo z zapiranjem ljudi in pretepanjem ali še s čim — hujšim... Po neki anketi sta samo dva odstotka Čehov in Slovkov verjela, da ČSSR res grozi kontrarevolucija. Ni pa še gotovo, ali dva odstotka ali dva človeka... Sovjetski tisk na vso moč prepričuje državljane ZSSR, da je češkoslovaško ljudstvo komaj čakalo, da jih pride osvoboditi bratska vojska. Pri tem ponareja pisma češkoslovaških delavcev, ki občudujejo »plemenitost in smodnost sovjetskih vojščakov, njihovo humanizem in vduševno veličino. V poročilih se pojavljajo izrazi, kakor so »sveta mednarodna dolžnost in plemenito poslanstvo. Vse to pisarjenje vzbuja vtis, da sovjetski državljani ne niso tako prepričani o »plemenitosti okupacije in da se marsikateri med njimi praska za ušesi... Vrh pa je dosegla »Pravda«, glasilo CK KP SZ, ko je zapisala, da vsi posleni Čehi in Slovaki zahtevajo »likvidacijo 40.000 kontrarevolucionarjev. Le kje je »Pravda« dobila to število? Za sovjetski tisk je »svobodno dejanje proti Sovjetski zvezi« tudi to, da je četrtilijona Beograđanov demonstriralo proti okupaciji ČSSR... Član politbiroja vzhodnonemške partije Albert Norden je izjavil, da se ni uresničel sen imperialistov, ki so že videli v Pragi oporišče NATO... Svet še ni videl nebral tako bedastih in nesramnih laži...

Podcenjevanje razprav o našem kmetijstvu

Bodo sestanki za razprave o kmetijstvu res le gola formalnost? — »Dovolj je bilo govorjenja, pristojni organi naj le uresničijo predloge!« pravijo mnogi kmetje, nekateri pa tudi dostavljajo: »Kako naj se kmetje spomnimo na vse?«

V občini Sevnica so sklicali zborni volivci za četrtletje in petek. Le dva sta bila sklicana za zvečer in še tista prezagodaj za kmete, kajti ob sesti uri še nobeden ne bo pustil dela, kadar je lepo vreme. Sedem so jih sklicali dopoldne, enega pa za ob tih popoldne. Na njih naj bi razpravljali o kmetijstvu. Ko to pišem, zborov volivcev še ni bilo. Vsič temu upam trditi, da je na njih sodelovalo zelo malo

kmetov. Tudi delavci niso mogli priti. Kdo bo zaradi zborni volivcev pustil delo? Sklicani so torej bili le zaradi formalnosti.

Bojda so pripravili posvetovanja o kmetijstvu v občini Brežice in Ljutomer. Vendar se ne dovolj dobro o sodelovanju kmetov na njih sicer še ne moremo poročati. Je pa precej več upanja, da so zvečer ob osmih prišli tudi kmetje, čeprav imajo zdaj na poljih veliko dela. Seveda je bilo veliko odvisno od tega, kako so sklicatelji posvetovanja in zborov volivcev sporočili, o čem se bodo menili.

Kmetje in člani kmetijskih organizacij v mnogih krajih menijo, da je bilo o kmetijstvu že dovolj razprav. Pravijo, naj pristojni organi uresničijo le vse, kar je bilo predlagano, pa bo kmetijstvo vleklo iz težav.

Take trditve pa se spreminijo v fraze, če potipamo malo globlje v probleme. Zagovarjajo jih predvsem nekateri člani kolektivov kmetijskih organizacij. Premalo proučeni kmetje pa jim hitro verjamejo.

Poglejmo konkretni primer! V ormoški občini so mnogi kmetje pričevali ljuđen, ki so trdili, da so za vse težave krive »višje sile« ali višji organi, ki zapostavljajo kmetijstvo in kmete. Ko pa so nekateri kmetje ališali, da bi odstopovali s svojimi pri kmetijski organizaciji radi prodaji jabolka trgovcem po najmanj dvakrat tako visoki ceni, kot bi jo plačali njim, so začeli ugibati, če je za težave pri prodaji sadja res kriva družba ali država.

Tu se začnejo razprave, ko je treba preiti od načelnih ugotovitev h konkretnim,

PRAGA: Takole so si sovjetski zasedbeni vojniki in njihova poklicna tovarišica v ponedeljek popoldne prizadevali v praškem parku, da bi zabavali meščane z ruskimi folklornimi plesi. Kot, da ni bilo »zabave« že dovolj? Telefoto: UPI

TELEGRAMI

BEOGRAD — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikšić je v treh dneh dvakrat sprejel ameriškega veleposlanika v Jugoslaviji Burka na njegovo željo.

BUKARESTA — Prvi sekretar romunske partije Ceaușescu je v sedmih dneh dosti potoval po državi in govoril ljudstvu. Odločno je obsodil okupacijo ČSSR. Med drugim je primerjal nekatero teorijo marksizma z Ludvikom XIV, ki je dejal »Država — to sem jaz!« da ti urešiti koga govoriš. »Markizam — to sem jaz!«

TEL AVIV — Alerške oblasti so neposredno izpustile dvajset politkov in članov posade izraelskega vojnega letala »Golf«-707, ki so ga arabski komandosi prisilili, da je 22. julija letos pristal v Aliru namesto v Tel Avivu.

CHICAGO — V tem mestu so na konvenciji demokratske stranke izvolili za predsedniškega kandidata sedanjega podpredsednika Huberta Humphreya, ki ga podpira predsednik Johnson skupaj z aparatom stranke. Vsi soglašajo, da je okupacija ČSSR započela politično usodo naprednjaka Maca Carthya. Edward Kennedy pa ni hotel sprejeti kandidature za podpredsednika. Se kandidature za predsednika ni hotel. Sicer pa ima še čas, saj je star komaj 36 let.

WASHINGTON — Minilo je pet let, kar so vzpostavili tako imenovano »vročico« ozirno direktno linijo med Washingtonom in Moskvo. Namen te telefonske zveze je, omogočiti takojšen pogovor — v trenutkih največje nevarnosti — med najvišjimi voditelji ZDA in ZSSR. Linija povezuje Pentagon s Krenjem prek Londona, Københavna, Stockholma in Helsinkov.

tedenski zunanjepolitični pregled

Pol meseca je minilo od vdora armade varšavske peticice v ČSSR. V tem kratkem času je svet videl neverjetno in čudovito epopejo narodne enotnosti Čehov in Slovkov, a tudi izdajstvo tistih načel, za katera niso umirali samo sovjetski vojniki v boju proti Hitlerju, ampak tudi partizani vseh narodnosti v okupirani Evropi. Zdaj se je beseda okupacija spet vrnila mod nas, le da so jo to pot zagrešili v imenu socializma!

V tem kratkem času smo videli, kako je Sovjetska zveza s svojimi vazalnimi vojskami skušala streti odpor majhnega naroda, kako so agenti Moskve odpeljali voditelje ČSSR — Dubčka, Černika, Smrkovskega in druge kot navadne zločince in jih nameravali — po vseh znamenjih sodeč — ustreliti. Videli smo, kako so hoteli streti starega predsednika ČSSR Svobodo, ki je med redkimi tuji nosilec naziva heroja Sovjetske zveze, da bi se odpovedal tem voditeljem. Šlišali smo, da je Svoboda odločno dejal, da se brez njih ne bo pogajal, in celo to, da bo naredil samomor. To, kar se je dogajalo v Kremlju na tako imenovanih »pogajanjih« — je brez primerjave. Sovjetski voditelji so grozili Svobodi, da bodo dobesedno strelili in uničili ČSSR.

Potem so se voditelji vrnili. Dubček se je vrnil popolnoma spremenjen. Nekdaj vesel in smejoči se človek je zdaj samo še blede senca nekdanje vesele narave. Pravijo, da so ga peljali uklenjenega najprej v ječo na Poljsko, drugi na Slovaško. Kaj so si mislili ti ljudje, ko so zvedeli, da so sovjetski voditelji grozili Svobodi, da bodo priključili Slovaško ZSSR kot novo republiko in iz Moravske in Češke praktično naredili protektorat!

Voditelji so se vrnili, toda okupacijske vojske še niso odšle. Cena, ki so jo plačali, je zelo visoka. V pretresljivem govoru je predsednik ljudske skupščine Smrkovský izjavil, da bo zgodovina povedala, ali so on in tovariši, ki so jih odpeljali v Moskvo, izdajali ali so ravnali prav. Redko kdaj v zgodovini so si kateri voditelji tako razkriili sree pred lastnim ljudstvom.

Medtem ko je bil izvoljen novi prezidij CK KPC in so vanj prišli poleg Dubčka, Černika, Svobode in Smrkovskega večina naprednjaki ali vsaj »zmerni«, medtem ko se življenje v ČSSR polagoma »normalizira«, je čuditi, kako okupator čedalje bolj stiska obroč. Cenzuro so obnovili in govorijo celo, da bo pri vseh časopisih po

seben cenzor. Trdijo celo, da je sovjetski veleposlanik Cerovnicu postal uckakšen gauleiter, ki drži glavno oblast v rokah. »Pravda« je zapisala, da je v ČSSR še 40.000 kontrarevolucionarjev, ki jih je treba likvidirati. Napadi sovjetskega in predvsem bolgarskega tiska na Jugoslavijo se množijo. Po njihovem smo

Pretresljiva bilanca

menda mi vsega krivi, predvsem pa smo krivi nezastidnega zločina, da smo se upali obsoditi okupacijo ČSSR.

Hkrati s mučnim stanjem v ČSSR so se v zadnjih dneh namnožila poročila o zbiranju sovjetskih čet v Moldaviji ob romunski meji. Čeprav v Moskvi ogorčeno zanikajo, da bi nameravala Sovjetska zveza zasesti Rumunijo, in kričijo, da so to »imperialistične izmišljotine« — kakor so govorili pred vdorom v ČSSR — je vendarle ta možnost spodbudila predsednika ZDA Johnsona, da je izjavil, »naj noben morebitni napadalec ne dela napočnih računov o tem, kakšno bi bilo stališče ZDA«. V Washingtonu so začeli precej ostro govoriti, da se je ravnotežje v Evropi že porušilo in da države atlantskega pakta tega ne bodo mirno gledale, ampak začle ukrepati.

To ameriško stališče, in je v sedanjem položaju najostrejšje, ki ga je bilo mogoče pričakovati — kakor pravijo komentatorji — je Washington tudi sporočil v Moskvo. Ko hi bil Washington nekoliko manj brezbrizen glede ČSSR, bi bili tisti sovjetski voditelji, ki so bili proti intervenciji v ČSSR — če so bili — morda preglasovali kremelske »jastrebce«. Toda to so domneve.

Nikakor pa niso domneve, ampak kruta resnica, da je Sovjetska zveza z izdajstvom socialističnih načel že razklala svetovno delavsko gibanje, da je ponudila vsem demokratskim in reakcionarnim silam na svetu izgovor za še hujše delovanje in boj proti osvobodilnim gibanjem, posebno v Vietnamu, in da si je z eno potezo zapravila ves ugled kot socialistična trdnjava in »zaščitnica« malih in zatiranih narodov po svetu. Sovjetskim voditeljem ne bo sodila samo zgodovina, utegne jim soditi že zelo bližnja prihodnost.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

MOČNA POLITIČNA DEJAVNOST — Po vseh krajih Jugoslavije so se zadnje dni nadaljevala protestna zborovanja, na katerih so delovni ljudje obsodili okupacijo Češkoslovaške. Hkrati je po vsej državi opaziti povečano politično dejavnost v podjetjih, v organizacijah SZDL, Zveze komunistov, sindikatih, mladinskih in drugih organizacijah. Delovni ljudje izražajo močno podporo resoluciji nedavne seje CK ZKJ in zavzetost za uresničevanje reforme, za krepitev samoupravljanja in za hitrejšo premagovanje protislovij ter težav na naši razvojni poti.

DRŽAVLIANI ČEŠKOSLOVAŠKE ODHAJAJO — Po nekaterih podatkih je kakih 30.000 češkoslovaških državljanov, zlasti turistov, v zadnjih dneh že zapustilo našo državo in se vrnilo domov. Domov odhajajo preko Madžarske in Avstrije. Rdeči križ Jugoslavije, kot tudi Rdeči križ Avstrije sta odlično organizirala pomoč državljanom Češkoslovaške in jim olajšala povratek.

Nekateri češkoslovaški državljani, ki jih je okupacija njihove države zatekla pri nas, pa so zaprosili za politični azil. Poleg tega nekateri mladi Čehoslovaki želijo ostati v Jugoslaviji, da bi tu nadaljevali svoj študij.

POZIV JUGOSLOVANSKE MLADINE — Zveza mladine Jugoslavije je pozvala vse napredne mladinske organizacije v svetu, naj se lotijo široke akcije, da bi preprečili agresijo in obnovili socialistične ideje ter prakso. Predsedstvo ZMJ je to storilo v pismu, ki ga je poslalo vsem nacionalnim

in mednarodnim mladinskim organizacijam, s katerimi sodeluje. V tem pismu je rečeno, da je mladina usmerjena v prihodnost, v kateri bo živel in delala. Zaradi tega je bolj kot katerakoli druga družbena kategorija zainteresirana za mir in napredek, za neoviran, neodvisen razvoj vsakega ljudstva.

MNOŽICNE PRIJAVE ZA NOVO GORICO — Dne 15. septembra bo v Novi Gorici republiška

Hitrejša premagovanje težav

proslava 25 letnice vseljudske vstaje na Primorskem. Iz vseh krajev Slovenije, zlasti iz delovnih kolektivov poročajo o velikem zanimanju delovnih ljudi za to proslavo. Zato prireditelji računajo, da bo prihodnjo soboto in nedeljo prišlo v Novo Gorico kakih 100.000 ljudi. Pokroviteljstvo nad proslavo je že spomladl prevzel predsednik republike Tito.

OTVORITEV XIV. MEDNARODNEGA VINSKEGA SEJMA — V petek so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli XIV. mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov. Odprt bo do vključno 8. septembra. Na sejmju

sodeluje 352 razstavljalcev iz 22 držav, ki so poslali 1343 vzorcev.

MLADI VSTOPAJO V ZK — Iz vse države poročajo, da je oživilo sprejemanje novih članov v Zvezo komunistov, zlasti iz vrst mladih ljudi. K temu so vsekakor prispevala zlasti tudi jasna in odločna stališča CK ZKJ do agresije zoper Češkoslovaško, zaradi česar državljani izpričujejo željo, da mnogi mladi ljudje in tudi drugi postanejo člani ZK.

SAJEVIC IN KRIZNAR MRTVA — Pred dobrim mesecem so uporniki v Južnem Jemenu sestrelili potniško letalo, ki sta ga pilotirala Slovenca, nekdanja letalca podjetja »Avia-aviopromet« Ivan Sajevic in Ciril Kriznar. Pred dnevi je prišlo sporočilo, da sta oba pilota mrtva.

MASLO SMO UVOZILI — V teh dneh bo prišlo v trgovine kakih 1000 ton masla, ki smo ga uvozili, da bi zboljšali preskrbo. Mlekarne ga bodo prodajale po 30 din kilogram.

V CELJU PRIPRAVLJAJO SEJEM OBRTI — Poseben organizacijski odbor pripravlja prvi sejem slovenske obrti, ki bo v Celju od 28. septembra do 6. oktobra. Za ta sejem je po vsej Sloveniji veliko zanimanje.

SPET ZA DINARJE — Crvena zastava v Kragujevcu je ta mesec spet začela prodajati za dinarska sredstva osebne avtomobile Fiat 850 berlina, Fiat 850 special, Fiat 850 coupe, Fiat 1100 R, Fiat 124 in Fiat 125. Prodaja teh avtomobilov za dinarje je bila ukinjena junija, ker tovarna ni mogla v roku zadovoljevati naročil.

Družbeni dogovor izrednega političnega pomena

Slovenija je odprta družbeno-politična skupnost, ki se bo uspešno razvijala samo s prodornim vključevanjem in uveljavljanjem vseh svojih delovnih, duhovnih in materialnih zmogljivosti v jugoslovanske in mednarodne družbene, ekonomske, politične, kulturne in znanstvene tokove

Na tem mestu smo dvakrat že objavili nekaj odlomkov iz tez o idejno-političnih osnovah za izdelavo programa družbeno-ekonomskega razvoja SR Slovenije, ki so v celoti izšle kot posebna priloga časnika »KOMUNIST« 16. avgusta letos. V torek je komisija za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZKS na tiskovni konferenci seznanila častnike, da je prck občinskih komitejev in komisij pripravila široko javno razpravo v vseh večjih središčih Slovenije. Na nekatere javne in znanstvene delavce z različnih področij — tudi v Celju, Murski Soboti, Lendavi, Ribnici, Sevnici in Novem mestu — se je obrnila neposredno, da bi sodelovali v razpravi s svojimi skušnjami in prispevki.

Izmenjava mnenj slovenske strokovne javnosti naj bi pomagala, da bi dolgoročni program družbenega in ekonomskega razvoja Slovenije bil kar najboljši in vsestranski. Postal naj bi družbeni dogovor, ki ga bo seveda treba v skladu z razvojem življenja dopoljevati, ki pa naj bi vendarle bil čvrst dokument in potokaz pri reševanju posameznih določenih družbenih in ekonomskih odločitev v SRS.

Odtoč tudi močan pudarek, da bi teze za izdelavo programa spoznalo kar največ ljudi. Še ta mesec bo o njih razpravljala tudi XIII. plenum CK ZKS, do kongresa — in tudi po njem — pa naj bi jih v plodnem sodelovanju oplemenitili in čvrsteje določili številni državljani. Program seveda ne bo postal plan v starem pomenu besede, bo pa moral biti tak dogovor socialistične družbe, da se bomo po njem zares tudi ravnali in razvijali družbo in njeno ekonomiko. Če bi se odločili za prakso, da ga bo vsak upošteval le, če mu bo v njem slučajno kaj »prijalos«, potem bi program izgubil svoj smisel. Če doslej smo spoznali različne dokumente z bogato vsebino in dragoceni spoznanji, ki pa jih, žal, dostokrat enostavno nismo spoštovali in cenili. Na noben način taka usoda ne sme doleteti sedanjega programa.

KO GOVORE TEZE MED DRUGIM tudi o tem, da se ZK zavzema za večjo uveljavitev družbenega usmerjanja in planiranja, ki mora postati ena izmed osnovnih in stalnih funkcij delovnih ljudi, še posebej poudarjajo, da je treba razen delovnih skupnosti bolj vključiti v programiranje tudi občine kot temeljno politično samoupravno skupnost. V njenem okviru in medobčinskem sodelovanju (sodelovanje v regijah) se integrirajo občani, da bi uredili svoje življenjske interese.

BREZ PROGRAMOV IN PLANOV kot oblik družbenega usmerjanja ni mogoče pričakovati in dosegti ustreznih rezultatov združenega dela, zlasti pa ne glede sodobne delitve dela in učinkovite organizacije od osnovnih ekonomskih in družbenih celic prek nadaljnjih oblik do družbe kot celote.

OSNOVA ZA DOLGOROČNO PROGRAMIRANJE je dosežena stopnja družbeno-ekonomskega razvoja in razvoja proizvodnih činiteljev, med katerimi je najpomembnejši človek — njegovo znanje, usposobljenost, delovne tradicije itd. Slovenija ima izredno ugoden geopolitičen položaj, kar je skupaj z že doseženo produktivnostjo dela, stopnjo izobrazbe in razvitosti kadrov ter znanstvenega dela ob sicer bolj skromnih naravnih bogastvih njena največja prednost v bodočem razvoju.

Zadovoljni pridelovalci koruze

Nekateri kmetijci je bodo pridelali več kot lani, a cena je skoraj za eno tretjino višja! — V tekmovanje za visok hektarski pridelek se je vključilo premalo slovenskih kmetov

Cena koruze je res zrasla, a koruza spomladi ni hotela rasti. Tako je polarni kmet v Odranah ob Muri. Podobno je bilo tudi drugod, kjer imajo pečena polja. Na težki, ilovnati zemlji v Slovenskih goricah pa bodo letos pridelali več koruze kot lani. Kmet France Roj računa, da bo dobil z enega hektara okrog 90 stotov koruznega zrnja. Anton Roškar pa pričakuje celo 100 stotov.

Mnenja kmetov o pridelovanju koruze se močno razlikujejo. Naprednejši trdijo, da je ne bi smeli zanemarjati. France Roj pravi, da je koruza bolj donosna kot pšenica. Seveda, če je zraste na enem hektaru 80 do 90 stotov in ne le 20 do 30 stotov, kot je bilo včasih in je se zdaj na mnogih kmečkih posestvih. Vojvodinski kmetje so vedeli to že dolgo, kaj so koruzo sejali po več let na isti njivi in šele po lanskem znižanju cene so posejali več pšenice na račun koruze. Na tamkajšnji zemlji je bilo to možno — pri nas, v Sloveniji verjetno ne bi uspela tako, da bi lahko zanemarili kolobarjenje.

Ze nekaj mesecev cena koruze hitro raste. K temu je največ prispevala pomladanska suša. Cene pitanih prašičev namreč niso take, da bi spodbujale k zvišanju cene koruze. Nasprotno — nekateri kmetijci celo menijo, da se bo pri višji ceni koruze celo manj splašalo pitati prašiče kot doslej. Prašičeraja pa je še močno nazadovala. Ni pa malo takih kmetov, ki menijo, da se ne morejo vsak

dan obračati po vetru, zato ne bodo omejili raje prašičev s krmili, čeprav cena koruze raste. Koruza bo verjetno kmalu spet ocenejša, za dobro rejo prašičev pa je potrebno načrtno, dolgoročno gospodarjenje.

Kmetijski inštitut Slovenije je letošnjo pomlad veliko storil, da bi se tekmovanje za visok hektarski pridelek koruze kar najbolj razširilo po vsej Sloveniji, zlasti pa v krajih, kjer so že doslej pridelovali precej koruze. Nekateri kmetje so upoštevali nasvete kmetijskih strokovnjakov, večina pa ne, oziroma sploh ni prišla na sestanke, ko so se menili o koruzi. Kooperacija pri pridelovanju hibridne koruze in tekmovanju v ptujski občini se v primerjavi z lanskim letom nista veliko razširili. V tekmovanje so se sicer vključili tudi kmetje v Pomurju, na Dolenjskem in drugod, vendar je njihovo število zelo skromno. V murkosoboski občini tekmuje približno le vsak stoti kmet.

Namen tekmovanja za visok hektarski pridelek koruze ni le iskati rekorderje. Doljše pridelovanje koruze in večji hektarski pridelek naj bi navdušili veliko kmetov ali kar vse. Ne zato, ker bi nam primanjkovalo koruze, ampak da bi si pridelovalci z delom na svojih posestvih zvečali dohodek. Po najnovejših podatkih bomo letos pridelali v vsaj državi le za okrog 430.000 ton manj koruze kot lani. Od lanskega pridelka pa smo nameravali izvoziti kar milijon ton. To

rej je bo tudi zdaj dovolj za domače potrebe. Kdor je bo pridelal več, pa bo imel večji dohodek. Čelo dvakrat večji, če je bo prodal po sedanjih višjih cenah. Tudi za pitane prašiče bo dobil več, čeprav je cena le malo višja kot spomladi. Podoba je, da se bo cena prašičev še zvečala ali ostala vsaj na sedanjih ravni, ko je že prekoračila 5 din za kilogram.

J. PETEK

Tujci ob morju porabijo zdaj več kot prej

Tudi v preteklem mesecu so turisti Jadrana še kar oblegali, čeprav je bilo vreme izredno slabo. Glavna turistična mesta poročajo, da so imela povsod za približno 20% več gostov kot lani, vendar pa so tujci pri tem zamenjali za 30-40% več deviz kot lani. Mnogi hoteli so prodali vse svoje zmogljivosti. Pričakujemo lahko torej ugoden turistični ulov in visoke dohodke v panogi, ki postaja v našem gospodarstvu vedno pomembnejša.

Tudi v Sloveniji iz meseca v mesec več vlog

Stanje hranilnih vlog se je po podatkih SDK gibalo v prvih 6 mesecih letos takole: januar: — 1,45 milijarde, februar — 1,5 milijarde, marec — 1,56 milijarde, april — 1,59 milijarde, maj — 1,61 milijarde in junij — 1,63 milijarde dinarjev.

Po vrednosti so se hranilne vloge v Sloveniji v letošnjem prvem polletju povečale za 38% v primerjavi z enakim razdobjem lani. Komercialne banke in (hranilnice) so zbrale za 52% več sredstev, poštne hranilnice pa za 1% manj kot v šestih mesecih 1967. Število hranilnih vlog se je v teh 6 mesecih povečalo za 9%; pri bankah za 13%, pri poštini hranilnicah pa za 2%.

Kave spijemo vedno več!

Ne boste morda verjeli, pa je res: letos bomo v Jugoslaviji porabili že okrog 32.000 ton prave kave! Samo lani se je poraba kave povečala za 5.000 ton; toliko več so je namreč prodali v primerjavi z letom 1966. Če opišemo porabo kave v letu 1961 z indeksom 100, se je leta 1966 povzpela že na indeks 263. Kavo smo lani uvažali iz Brazilije, Kolumbije, Etiopije, Indije in Nizozemske.

Sredstva obveščanja in mednarodno sporazumevanje

Te dni poteka v Ljubljani mednarodni simpozij »Sredstva obveščanja in medna-

rodno sporazumevanje« po kroviteljstvo nad njim pa ima Jugoslovanska nacionalna komisija za UNESCO.

Boljši izvoz v preteklem mesecu

Julija smo iz Slovenije izvozili blaga za 238,7 milijona din, lani v istem mesecu pa za 217,9 milijona din. Povečanje znaša torej 9,5%, v primerjavi z junijem letos pa 1,5%. Slovenska industrija je julija izvozila za 15,4% več kot lani v istem mesecu, medtem ko je kmetijstvo iz naše republike izvozilo julija za 16% manj kot junija letos. Skupna vrednost 7-mesečnega izvoza iz Slovenije je letos manjša za 3,1% v primerjavi z enakimi lanskimi podatki.

Nad 120 domačih in tujih znanstvenikov, publicistov in novinarjev iz 30 držav razpravljajo o človekovih pravicah na področju obveščanja in mednarodnega sporazumevanja. Udeleženci srečanja govore tudi o znanstvenem raziskovanju na področju mednarodnega sporazumevanja ter obveščanja ter o odnosu družbenih ved do pojava informacij v mednarodnih stikih. Glavni delež organizacijskih nalog za uspešen potek seminarja je prevzela naše Visoka šola za politične vede v Ljubljani in njena novinarska katedra.

Poprečni slovenski osebni dohodek

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko je bilo povprečje osebnih dohodkov v prvem polletju v Sloveniji za 7% višje kot lani v istem času, znašalo pa je 939 din (v gospodarstvu 910 din oz. porast za 6% v negospodarskih dejavnostih pa 1101 din oz. porast za 9%). Povprečni mesečni osebni dohodki v juniju (izplačani v juliju) pa so bili za 1% nižji kot v maju letos: v maju je znašal povprečni OD 971 din, junija pa 962 din. Gospodarske dejavnosti so junija letos imele tako povprečen osebni dohodek:

industrija 912 din, gozdarstvo 912 din, obrt 881 din, komunala 918-din, gradbeništvo 940 din, promet 1010 din, trgovina in gostinstvo 1026 din.

Kmetijski nasveti

Ni vseeno, kdaj obirati

Čas obiranja sadja odločilno vpliva na to, kako se bo sadje obdržalo v zimi. Koščičastega in jagodastega sadja ni težko pravočasno obirati, saj je to sadje zrelo takrat, ko je užitno. Drugače pa je pri jabolkah in hruškah. Če jih obiramo prezgodaj, vsebujejo manj hranilnih snovi, preslabotna lupina ne more zadrževati prehitrega sušenja plodov, okus in vonj sta manj izrazita. Če pa ostanejo plodovi predolgo na drevesu, ne bodo zdržali dolgega skladiščenja; napadla jih bo mokavost, pegavost in nazadnje še gniloba.

Najbolj zanesljiv znak je število dni od cvetenja do zorenja, ki se za posamezne sorte bistveno ne menja. Malo ga lahko podaljša le deževno vreme ali različna obilnost drevja, vendar največ za dober teden dni. Čeprav je znanost odkrila različne načine ugotavljanja zrelosti (z merjenjem trdotne plodov, proizkus s posebnimi žarki itd.), je opazovanje cvetenja in ugotavljanje števila potrebnih dni še vedno najboljša metoda. Barva je zanesljiv znak samo pri nekaterih sortah.

Od zimskih sort je najprej godna za obiranje zlata parmena, zatem kanadka, zlati delišes (te sorte obiramo običajno v drugi polovici septembra); boskopski kozmač, šampanjaska reneta in posebno bobovec pa so cel mesec kasnejši.

In še nekaj besed o pripravah za obiranje. Ker so v kmečkih sadovnjakih večinoma visokodebelna drevesa, je obiranje zelo zamudno posel. Tudi iz teh razlogov so sodobni sadovnjaki srednje ali celo nizkodebelni, drevesca pa cepljena na šibko rastočih podlagah.

V gospodarsko razvitem svetu je tehnika obiranja nesluteno napredovala. Posebni stresalci dreves, pod katerimi postavljajo listaste ponjave, niso nič novega. Dalj časa so že v rabi tudi samohodni podstavki, na katerih se obiralec dviga od veje do veje in obira sadeže. V Ameriki poznajo že celo obiralne stroje, ki obirajo najbolj nežne plodove, od jagod do grozdja.

Inž. M. L.

— Samo previdno ga vprašaj, kako je obogatel, da človek ne bi zameril... (Karikatura iz JEZA)

diplomska naloga ★ OBRAMBA DOMOVINE

Prihodnji torek bomo spet proslavljali DAN JUGOSLOVANSKE MORNARICE, ki pa je hkrati po tradiciji tudi praznik vsega našega pomorstva — Z reportažico, ki je nastala pri naših mornarjih, pozdravljamo budne čuvarje svobodnega Jadrana in jim čestitamo za njihov praznik!

— Zanima vas, kakšni smo? Če smo pripravljeni da se upremo napadalcu? Prav! Toda najbolje bi bilo, če se o vsem tem pogovorite kar z mornarji in mladimi starešinami. Prav te dni se je končalo učno leto, borci pa so opravili tudi diplomski izpit, njegov naslov je kratek — OBRAMBA DOMOVINE. Tako so nam rekli v višji komandi ene izmed enot naše vojne mornarice.

Tako smo tudi naredili. Sprehodili smo se vzdolž obale, da s peresom in s kamero opišemo življenje mladincev v uniformah barve morja.

Iz ene naših vojnih luk nas je pot vodila od juga proti severu. Coin, gnan z močnim motorjem, se je hitro oddaljeval od obale. Hiteli smo, da bi pred nočjo prišli vsaj do ene izmed vojaških ladij.

Čez kako uro smo na obzorju ugledali obrise nemane ladje.

— To je rušilec, je rekel nekdo izmed nas. Drugi se niso vmešavali v pogovor. Vse ladje v daljavi pa so si bile podobne kot pika piki.

Poslednji žarki sonca so se sprehatali po krmilu našega čolna, hkrati pa so se lomili na temno modri površini morja. Tu in tam je skočila iz vode nemirna sirdelica in spet hitro zgužala pod površino. Simpatični delfini so nas v krčulu spremljali, že nekaj mlj.

Pristali smo ob boku rušilca na odprtem morju. Prve minute z mornarji so bile seveda uradne. Najprej pregled dovoljenj, da se smemo gibati v tem spredelcu. Nato nasmeški in topli pozdravi. Nismo jim zamerili; tako so pravila v vojski, pa naj bo na kopnem ali v vodi.

Mornarji in oficirji nimajo mnogo časa za pogovore. Ze tretji dan zapored so na svojih delovnih mestih brez odih. Iz jeklenega velikana štrle topovske cevi v višino in spretno roke mornarjev jih usmerjajo na vse strani.

— Torpedo! je javil opazovalec.

— Trideset stopinj lev! Čim hitreje! — je zapovedal komandant Iso Matošič.

Krmar Ante Glavina je hitro spremenil smer ladje. Samo za dolžino ladje se je rušilec umaknil storpedus, ki je z veliko naglono odbrzel mimo.

Bravo, Ante, bravo! — smo začuli čestitke mornarjev.

— To je danes že peti snapade na naš rušilec, je dodal major Janez Dermastija. — Se vedno pa se mu je naš Ante umaknil za 'debelno dlake', kot pravimo tu na morju.

Nevarnost je minila. — Kurz 70 s polno paro! — je zapovedal komandant.

Med vožnjo je posadka nadaljevala delo. Na zaslonu radarja so se spet pokazale male pege.

— To so ladje na odprtem morju, — je razložil kontrolor. Vsa eskadra pluje v smeri našega rušilca. Radar odkriva vse, tudi ko je megla ali noč...

Doigo so čakali na ta trenutek: odkriti položaj našprotnikove flote, njen razpored in bojno moč.

Z rušilca so poslali v eter pozive.

— Sokol, Triglav, Lev, Orel...

Odgovor je prišel takoj: »Poslušamo...«

— Pozicija X — Y, 3909, 2435, 4257... — je ponovil telegrafist nekajkrat.

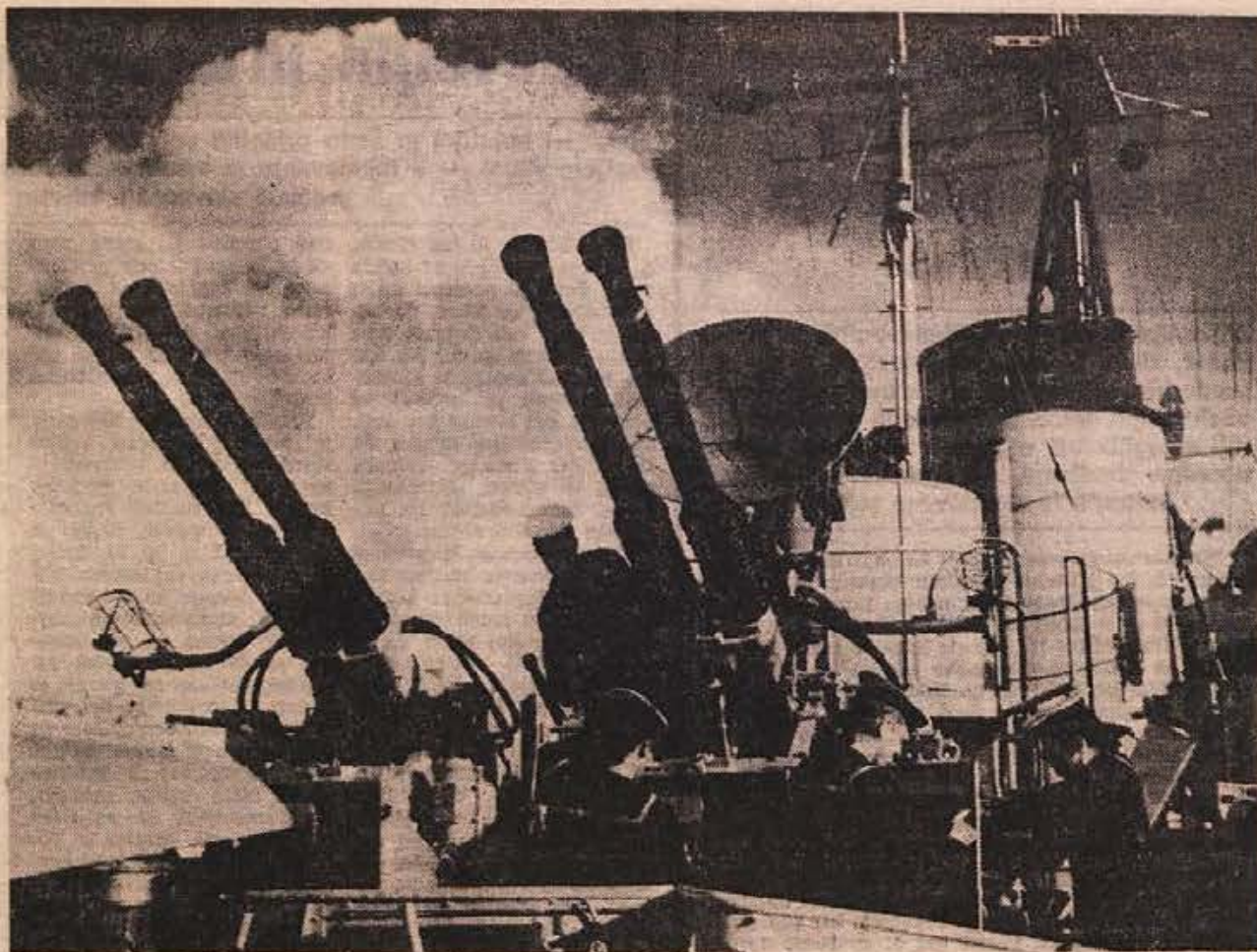
Novi dan se je začel kasni. V daljavi so grozili črni niški oblaki, polni dežja. Krmatu je nedavno zagnalo. Prišel je vihar, valovi pa so vzostirili dolje mirno morje.

— To vreme je kot naročeno, — nam je dejal kapetan Korvete Milan Vignjevič. — Dobro nas skriva...

Spopad se je začel

Začel se je spopad. Jutranje nebo so nad našimi glavami v nizkem poletu pripravili zvoki reaktivnih letal. Pred nami se je takoj oglasilo bobnenje, začeli smo eksplozije. Goat dim in rdeči plamen sta nam povedala, da so nadvočni bombniki že v prvem naletu zadeli cilje.

Torpedni in raketni čolni so pokazali, kaj smorejo. Več deset izstreljenih torpedov je še bolj razneslo že tako vznemirjeno morje. Kot pri vsaki eksploziji smo tudi vsaj zagledali najprej jarko svetlobo, nato začeli eksplozijo, potem pa se je pokazal dim. Šteli

smo kar po vrsti, do 28. Vsi čolni na morju so uničeni.

— Boljše ne bi moglo biti! — nam je zadovoljno povedal komandant rušilca Iso Matošič.

Zdaj so na vrsti raketni čolni. To je prvič, da nastopajo tako množično. Razburjenje raste. Daljnogledov sploh ne odmaknemo od oči. Raketni čolni divjajo in se oddaljujejo v čudni skupini. Med vožnjo morajo z raketami zadeti cilje na vodi. Kaže, da je RC-123 prvi na vrsti. Iz njegove notranjosti se dvigajo podstavki, zagledamo rakete glave. Mornarji z rušilca bi radi videli, če bodo razete pravčasno poietelet s krova čolna.

Močna eksplozija se začena siri ti na vse strani. Prva raketa že hiti do cilja. Samo še malo... Kar je ostalo, ni bilo veliko; kupine ladje v dimu in črneh kockah.

Ne vemo, kdo je bolj vesel: vrataš, strelci torpedov ali mornarji na rušilcu, ki so vsi na tej važi opravili ispit svoje borbene zrelosti.

Dva nevarna »hodnika«

Naslednjega dne smo se pridružili posadki bojne ladje Ljubomira Svatinovića. Njegovi fantje že nekoliko dni ne poznajo oddih. Na važi so imeli težko nalogo: zapreti morajo dva »hodnika«. Če ju zaprejo, bodo s temi preprečili invazijo sovražnikov na kopno. Ze v prvi noči so enega izmed hodnikov minirali, naslednjo noč pa je šlo še težje. Bili so presenečeni — sovražnikove torpedni čolni so prodrili globoko v ta hodnik. Treba je bilo rešiti polgalce min. Inženirci so se hitro znašli: vključili so naprave za zadrževanje, fantje pa so med dimom polagali mine naprej. Naloga je potekla brez izgub. Na pomoč je prihitela še ena skupina in odbila nasprotnika. Mineraci so zaprli tudi ta nevarni »hodnik«.

Nastopil je navidezno nočni mir. Toda na ladjah življenje tudi takrat ne preneha. Na krmu komandne ladje se je zbrala celotna posadka pomorskih minercev. Komandant Svatinović je pohvalil svoje mornarje.

— Fantje, dobro ste delali! S takim poletom so izpolnjevali na-

loge tudi naši mornarji med vo-

Dnevnik človekoljubja

Vrnili smo se v bazo. Potrkali smo na vrata enega izmed odgovornih starešin v splitski vojni oblasti, katere ladje največkrat prevajajo obolele prebivalce dalmatinskih otokov, če jim je potrebna nujna pomoč.

— Ko gre za življenje ljudi, ni nič predrago, je dejal tovariš kontraadmiral, toda pogosto se dogaja, da zahtevajo pomoč od mornarjev tudi takrat, ko bi bolnika lahko prepeljali z rednimi potniškimi ladjami.

Najcenejša smotorna ura za prevoze v mornarici stane 250.000 starih dinarjev... No, pa pustimo zdaj taka razmišljanja. Ogledimo si raje enega izmed uradnih dokumentov:

— IZ DNEVNIKA DEŽURNEGA OFICIRJA: »V zadnjem letu so ladje 32-krat prepeljale obolele in ponesrečene prebivalce otokov. Prevzili smo 600 morskih milj podnevi in 1100 morskih milj ponoči. Na plovbi smo bili 90 ur in 35 minut, porabili pa smo 39.400 litrov visokooktanskega bencina. Porabljeno gorivo in mazivo stane 23 milijonov starih dinarjev, pri tem pa nismo upoštevali niti dinarja za obrabo ladij.«

To je obračun človekoljubja samo iz ene naših vojnih luk. To, kar v dnevniku ni zapisano, pa ostaja v spominu mornarjev ter oficirjev — komandantov, ki so, največkrat ponoči, pluli na Hvar, Korčulo ali Palagruž. Zeleti smo se pogovoriti vsaj z

enim izmed 32 tovarišev, ki so v zadnjem letu reševali življenja.

— Poročnik Vlado Rašković je danes s svojo ladjo dežurni! — je dejal komandant baze.

Poročnik se je spomnil fantka z Dugega otoka:

— Bilo je pred pol leta, ko so nam iz mesta Sali sporočili, da mlada žena pričakuje porod. Vreme je bilo slabo, še bolj pa nas je skrbel morebitni porod na ladji. Fantje so se šalili, kdo bo babica in kdo boter. Ko pa smo nosečnico Marijo vkrcali, se ni šalili nihče več. Marija je trpela, a se je vse dobro končalo: pravočasno smo prišli v splitsko bolnišnico. Ob slovesu smo ji rekli: sina boste dobili, ime pa mu bo Marjan. Tako je tudi bilo...

— Pred nedavnim, — je nadaljeval poročnik, — smo prepeljali nekega tančka z otokov na kopno. Malček je visel med življenjem in smrtjo. Naš telegrafist mu je moral ves čas vožnje pomagati

z umetnim dihanjem. Zdravnik nam je povedal, da smo Ivančeka rešili samo zato, ker smo ga pripeljali v bolnišnico 15 minut pred smrtjo.

Zazvonil je telefon. Poročnik je dvignil slušalko in nekolikokrat kratko ponovil:

— Razumem, jasno!
— Z Visa ključjo: nek, starac se je ponesrečil, zlom reber in poškodba lobanje. Oprostite, naš razgovor moramo prekiniti. Takoj bomo upluli.
— Smemo z vami? — smo vprašali miadega komandanta.

— Seveda. Izvolite, toda vedite, da je pred nami slabo vreme in ladja se bo močno zibala.

Ne glede na svarilo smo šli s poročnikom Raškovićem. Hoteli smo videti človekoljubje naših mornarjev in njihovo pomoč bolnikom.

Mar naj po vsem tem se sprašujemo, kako so mornarji dokončali šolsko leto? Mislim, da ni treba

D. BOJANIĆ

Torpedni čolni v polni vožnji med torpediranjem

PO DELU RAZVEDRILO: splitska filmska igralka Zdravka Krstulović in mornar Mamo Kunović sta se po važi spet srečala na »rivic«. S to sliko pošiljata pozdrave vsem bralcem VESTNIKA, TEDNIKA in DOLENJSKEGA LISTA.

Za večji dohodek tudi večji davek

Sekretar medobčinskega sveta ZK tovariš Ludvik Golob o seji sveta, na kateri je tekla beseda o davčni politiki v obrtništvu — Vzroki za slabosti so v pogostnem spreminjanju davčnega sistema, v neustrezni organizaciji davčne službe, pa tudi v premajhni disciplini davkoplačevalcev — Nepravilnosti je treba odpraviti odločno, takoj in z vsemi razpoložljivimi sredstvi — Neupravičeno obogatele obrtnike obdavčiti tudi za nazaj — Davčna politika naj spodbuja razvoj obrti, ki odmirajo, do vseh drugih obrti pa mora biti progresivna

— Kaj vas je vodilo, ko ste 28. avgusta na seji medobčinskega sveta ZKS razpravljali o davčni politiki v naših občinah?

— Kot uvod v razpravo nam je služilo več ugotovitev: davčna politika je v občinah premalo izoblikovana in se je večkrat bolj podrejela potrebam po denarju v proračunu kot pa družbenoekonomskim odnosom, ki so nastajali v obrti kot naravna posledica razvoja. Načela o davčni politiki so se zelo pogosto, celo iz leta v leto menjavala. Davčna politika je tako neučinkovita tudi zaradi neustrezne organizacije davčne službe pri vseh organih, od zveze do občine. Reči je treba, da je tudi prizadevnost organov davčne službe v po-

sameznih občinah pomanjkljiva glede upoštevanja obstoječih zakonitih predpisov. Premalo je bilo usklajevanja in dogovarjanja o davčni politiki med občinami in republiko ter med republikami. Se tiste dogovore, ki so bili, pa so posamezne, zlasti obmejne občine prezrle in s tem povzročile bodisi preseljavanja in dogovarjanja o davčni politiki med občinami in republiko ter med republikami.

Ludvik Golob, sekretar novega Medobčinskega sveta ZK za občine Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj

nje obrtnikov v sosednji SRH, bodisi v naše obmejne občine.

V navidezni bojazni, da ne bi izgubili preveč obrtnikov davkoplačevalcev, je prihajalo do popuščanj in licitacij pri odmeri. Tudi davčna disciplina je med občani v zadnjih letih zelo popustila, k temu, pa so spodbujale pravkar našete nepravilnosti. Dogajalo se je celo to, da so družbenopolitične organizacije skušale jemati v zaščito posamezne obrtnike!

— Na seji najbrž niste mogli mimo pojavov neupravičenega bogatenja, ki jih je prav v obrti veliko. Kakšno je stališče sveta?

— Svet je ugotovil, da je neupravičeno in hitro bogatenje posameznih obrtnikov lahko posledica izkoriščanja tuje delovne sile (nad tem sploh nimamo kontrole!) in izmikanja družbenim obveznostim zaradi neustrezne

pravilnosti je treba odpraviti odločno, takoj in z vsemi razpoložljivimi sredstvi — Neupravičeno obogatele obrtnike obdavčiti tudi za nazaj — Davčna politika naj spodbuja razvoj obrti, ki odmirajo, do vseh drugih obrti pa mora biti progresivna

pravilnosti je treba odpraviti odločno, takoj in z vsemi razpoložljivimi sredstvi — Neupravičeno obogatele obrtnike obdavčiti tudi za nazaj — Davčna politika naj spodbuja razvoj obrti, ki odmirajo, do vseh drugih obrti pa mora biti progresivna

— Našče, prosim, še druga stališča, ki jih je medobčinski svet sprejel o davčni politiki od obrti!

— Sprejeta so bila naslednja stališča: pristojni organi morajo opraviti revizijo v vseh tistih primerih bogatenja, ki so bili povod za javno zgražanje občanov. Opravijo naj naknadne obremenitve za prispevek od obrti, saj pravica za odmero zastara šele v petih letih. Prisotni predsedniki občinskih skupščin so povedali, da so v vseh občinah uprave za dohonke s tem že začele.

Obrt je treba obvezno obdavčevati na osnovi dohodka in vodenja knjig, obdavčevanje pa naj bo progresivno. Na enak način naj bo obdavčena tudi dopolnilna obrt.

Nekatere storitvene obrti, zlasti na podeželju (kolarji, kovači, čevljarji, sedlarji itd.), naj bodo še naprej pavšalzirane, ker izumirajo.

Obrtnik ne more dobiti obrtnega dovoljenja, če nima ustrezne strokovne izobrazbe. Za obrtnike, ki so že pridobili obrt brez tega, je treba odločiti rok, v katerem morajo pridobiti strokovnost.

Pogoj za pridobitev dovoljenja za dopolnilno obrt mora biti pristanek delovne organizacije, v kateri je prosilec zaposlen.

Inšpekcijske službe in davčne uprave je treba kadrovske in številčno okrepiti, da bi

bile sposobne opravljati učinkovito kontrolo. Z izboljšanim nagrajevanjem v teh službah je treba pritegniti mlade, strokovno usposobljene ljudi.

Smatramo, da na našem področju ni potrebna zasebna obrt v živilski stroki. Glede gostinstva menimo, da bi bilo treba ponovno uvesti trošarino za alkoholne pijače. K temu nas navaja dejstvo, da je med našimi zasebnimi gostinci veliko takšnih, ki imajo svoje vinograde, in da tudi družbena gostišča kupujejo vino in žgane pijače pri zasebnih proizvajalcih. Vsaka resna kontrola nad prometom z alkoholnimi pijačami je zgolj s prometnim davkom onemogočena. Zato predlagamo, naj se ponovno uvede trošarina.

M. JAKOPEC

Se v tem tednu bodo asfaltirali cesto iz Prekope do Sentjerneja. Asfaltirali so pričeli 26. avgusta. Zatem bodo začeli asfaltirati cesto iz Skocjana skozi Dobruško vas do Sentjerneja. Skoda, da ne morejo letos asfaltirati tudi ceste med Prekopo in Kostanjevico. Na sliki: z modernimi stroji asfaltiranje hitro napreduje.

Sejem za goveda in konje na Veseli gori

Krajevna skupnost v Sentrupertu obnaša vse lastnike goveje živine in konj, kakor tudi druge prodajalce in kupce, da bo v soboto, 7. septembra na Veseli gori pri Sentrupertu glavni letni sejem za govejo živino in konje. Na prodaj bo tudi drugo blago.

Krajevna skupnost vabi na sejem odkupna podjetja, saj bo na voljo precej pitane in plemenske živine, pa tudi konj; omogočena bo zamenjava, pa tudi nakup konj za meso.

Hkrati bodo v gradu odprli gostilno, kjer bodo stregli s pristnim domačim cvičkom in z dobro hrano.

V nedeljo, 8. septembra, pa bodo na Veseli gori odprli nov vodovod in to priljubljenost združili z veselico. Vse prijatelje te lepe izletne točke vabi krajevna skupnost, da pridejo na otvoritev in z udeležbo pomagajo pri kritju stroškov za vodovod. Prireditelji bodo poskrbeli za vsestransko dobro voljo!

Sejmišča

Večji sejem v Novem mestu

V ponedeljek, 2. septembra, so pripeljali kmetovalci na novomeško sejmišče 700 pujskov in 136 glav goveje živine. Medtem ko je bil promet z govejo živino tokrat znatno boljši kot pretekli mesec, pa je bilo manj zanimanja za prašičke. Na sejmu je bilo prodanih 109 glav govedi in 389 puskov. Za vole so zahtevali 410 do 440 din kg, za krave 210 do 240 din kg, za mlado živino 4 do 440 din kg, prašički pa so veljali 80 do 240 din.

J. P.

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 31. avgusta, so na tedenski sejmišče v Brežicah pripeljali 635 prašičkov, prodali pa so jih 557. Manjše so prodajali po 6 din kilogram, večje pa po 5 din kilogram.

vsak četrtek

antena
ZA MLADE
PO SRCU

Tobačna tovarna

Ljubljana, Tobačna ul. 5 razglasa prosto delovno mesto pomočnika vodje poslovalnice v Novem mestu

POGOJ: VK ali K trgovski delavec s prakso do dveh oz. štirih let, vzornski izpit B kategorije.

Pismene vloge, z navedbo dosežanj zaposlitev, naslovite na kadrovsko-socialni sektor Tobačne tovarne Ljubljana, Tobačna ul. 5 do 14. 9. 1968.

KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:

V prodajalnah V MOKRONOGU, NA MIRNI IN V TREBNJEM vse vrste živilskih potrebščin in potrebščin za gospodinjstvo in dom.

Za občinski praznik čestitamo vsem našim potrošnikom in jih še naprej vabimo v naše prodajalne!

Trgovsko podjetje
SEVNICA
poslovalnica 12
SAMOPOSTREŽBA
(pri postaji)

NUDIMO
VSAK DAN:
SVEŽE DOMAČE SLAŠČICE
OKUSNO KAVO EXPRES
— samo 0,50 din
PO REKLAMNI CENI PRODAJAMO:
VINO »GAME«, liter samo 3,80 din
BANATSKI RIZLING, samo 4,00 din

Kupci, pošljite takoj izpolnjene garantne liste v Gorenje!

Pralni stroj »GORENJE«, ki zadovolji z desetimi programi tudi najbolj zahtevno gospodinjstvo, vam lahko omogoči tudi enajsti program:

- 20 brezplačnih potovanj na Havaje
- 10 brezplačnih potovanj v Spanijo
- 10 brezplačnih potovanj na Azurno obalo in
- 40 brezplačnih letovanj v Velenju.

Za nagradna potovanja v Spanijo in na Azurno obalo ter za letovanja v Velenju bodo izrebrani tudi kupci drugih izdelkov »GORENJA«. Ne zamudite žrebanja 20. avgusta 1968!

Vsa obvestila lahko dobite v vaši trgovini!

VELIKA NAGRADNA PRODAJA
do 20. oktobra 1968

šolski zvonec spet zvoní

O skrbih staršev in pričakovanjih naših šolarjev na začetku novega šolskega leta – Ne pozabimo prav te dni: družina, šola in vsa naša skupnost morajo bistveno povečati skrb za osnovnošolsko mladino, saj brej sposobnih, izobraženih in kulturnih ljudi ne bo napredka. Prav osnovna šola pa daje temelje kulturni in napredni družbi!

Danes se bodo na vseh šolah ponovno odprla šolska vrata. Skoznje se bo usula pisana množica otrok. Prišli bodo tisti, ki so šole vajeni in ki komaj čakajo, da spet srečajo stare znance, s katerimi se bodo pogovarjali o vsem, kar so lepega dne doživeli med počitnicami. Prišli pa bodo tudi malčki, ki bodo letos prvič prestopili šolski prag. Ti se bodo najbrž še plaho oklepali svojih mamic ali očkov in vse jim bo tuje: šola, šolska soba in seveda tudi sošolci.

Šolska poslopja med počitnicami niso bila osamljena in pusta. V skoraj vseh šolah so med počitnicami preurejali ali pa polepšali učilnice, ponekod pa so se lotili tudi večjih del. V novomeški osnovni šoli so olepšali nekaj učilnic, poskrbeli pa so tudi za prikupnejšo podobo kabinetov in šolske kuhinje. Tudi v metliški občini niso mirovali. V novi šoli v Metliki so preuredili delavnice za tehnični pouk, nabavili pa so tudi vso potrebno opremo. Na Suhorju so preuredili šolsko kuhinjo, v Podzemlju pa so poskrbeli za telovadnico. Tudi v drugih dolenskih občinah niso držali rok križem. Poskrbeli so, da bo letošnjim šolarjem v novem šolskem letu kljub pičlim sredstvom, ki so bila na razpolago za preurejanje, čim prijetneje.

Tudi učitelji niso počivali. V vročih poletnih mesecih so mnogi med njimi skrbeli za otroke, ki so letovali ob morju ali v gorah, že ves mesec za novo šolsko leto. Pred začetkom je bilo treba skrbno pripraviti podrobne učne programe in poskrbeti, da bodo imeli že v začetku na voljo vsaj najpotrebnejšo šolsko opremo. Priznati je treba, da je večina dolenskih šol zelo slabo opremljena z najrazličnejšimi pripomočki. V zadnjih letih se je pokazalo, da je moč dosegati boljše učne uspehe le v dobro opremljenih šolah. Se vedno so najslabše opremljene podružnične šole, na katerih sploh nimajo učil in si morajo učitelji pomagati kakor vedo in znajo.

Za knjige, zvezke in druge potrebščine je treba seči globoko v žep

Na novo šolsko leto so se že v prvih poletnih mesecih začele pripravljati tudi knjigarne in papirnice. Za pred nekaj leti so navezale tesne stike s šolami, ki jim svetujejo, kaj in koliko knjig in drugih za šolo potrebnih stvari naj nabavijo. Letos so vse knjigarne in papirnice na Dolenskem zelo zgodaj nabavile šolske knjige. Pokazalo se je, da starši kupujejo knjige v skoraj vseh poletnih mesecih, saj želijo tako porazdeliti izdatke za šolske knjige in potrebščine. Šolske knjige so letos na novo izdale ali ponatisnile Državna založba Slovenije, Mladinska knjiga in Založba Obzorja (Maribor). Vse knjige so tiskane na dobrem papirju, posebno razveseljivo pa je, da so zlasti novejšje izdaje tudi zelo lepo opremljene. Še posebno se je izkazala Mladinska knjiga, ki je poskrbela za okusno in

trajnejšo vezavo knjig, v učbenikih za nižje razrede pa ne manjka pestrih risb.

Zadnje dni je bilo v knjigarnah vse živo. Starši so morali pogosto seči globoko v žep, če so hoteli izpolniti želje

bavi šolskih potrebščin. Odločili so se za enake rjave šolske torbe, za enake zvezke, knjige, copatke in za vse, kar mora imeti pravi šolar. Njihova mamaica je morala tisti dan pustiti v trgovini skoraj 30 starih tisočakov! Ta denar je hranila že vse poletje, saj je vedela, kako njeni mali trije hrepenijo po šoli in znanju. Vse od takrat, ko so v »Mali šoli«, ki so jo obiskovali spomladi, prvič vzele v roke barvaste svinčnike in bele liste, niso znali skriti navdušenja in zavzetosti. Dušan, Nataša in Lidija že prav dobro vedo, kako se narišejo hiša, drevo, cesta,

dni, ki so jih še ločili do začetka šole. Tako nestrpni so bili in radovedni, kako bo v šoli, da niso prav nič pomislili na to, da se bodo morali posloviti od igrač, prijateljev na dvorišču in se vključiti v šolsko delo. Vsi trije so trdno odločeni, da se bodo dobro učili.

Dušan si je že izbral poklic in tudi njegovi sestrici že snujeta načrte za bodočnost. V bližini njihovega doma gradijo novo stanovanjsko četrt, zato ni čudno, da se je Dušan z vsem svojim malim srcem, ki se tako rado navduši za visoke žerjave in težke stroje, ogrel za zidarški poklic. Nataša so vseč frizerke, Lidija, ki je spretnejša za vsa domača dela, pa bi rada postala šivilja. Njihova mamaica dobro ve, da bodo svojo odločitev najbrž še pogosto spreminjali, vendar je to zdaj ne skrbi.

Prvi šolski dan svojih tročkov, ki bodo postali učenci osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu, bodo pri Plu-

Takole je Lidija Plut letos spomladi narisala v novomeški »mali šoli« brata in sestrico — danes pa so vsi trije prvič v življenju sedli v »pravo« šolsko klopi! Zdaj bodo risali zares in vsak dan...

v katerih bodo spravljene šolske potrebščine, na njihovo prvo pot v šolo pa jih bo spremljala topla želja njihovih domačih, da bi jim bil

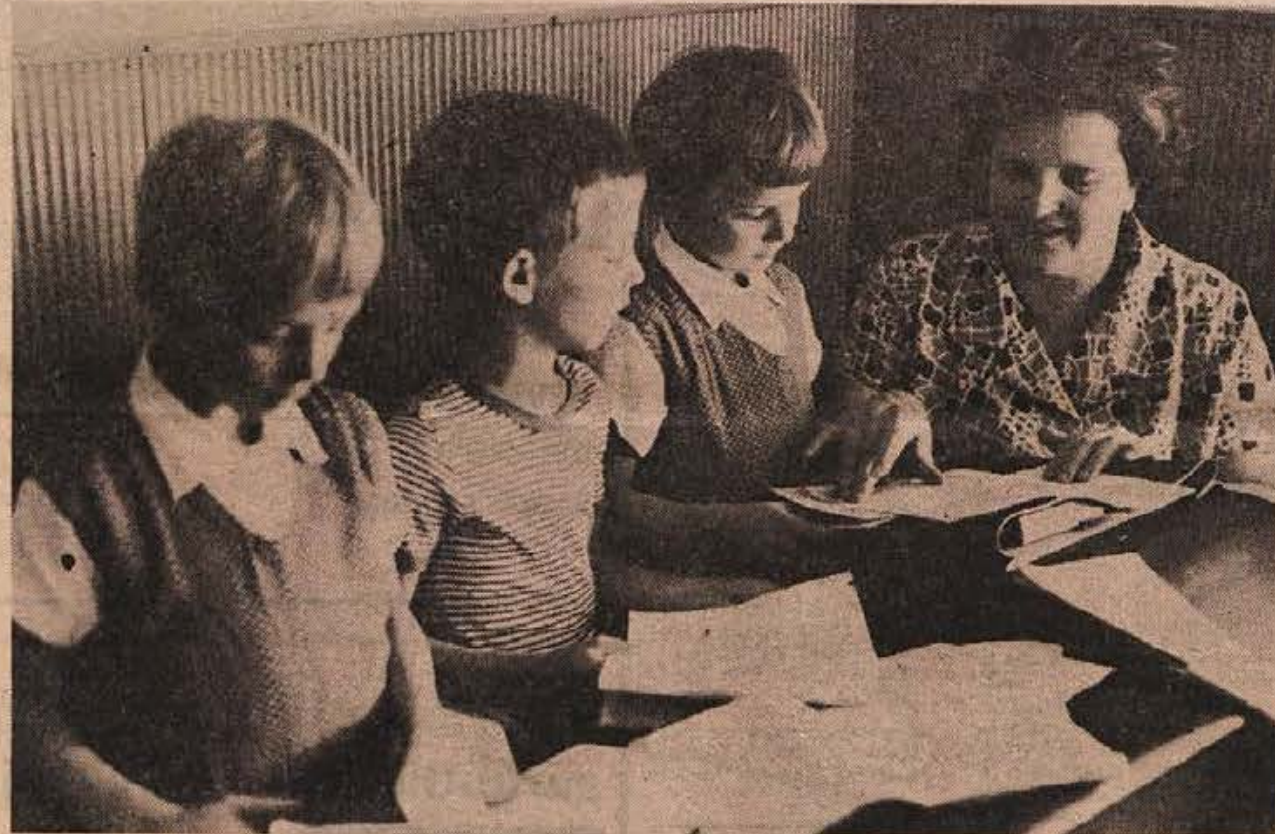
pa je bil odstotek tistih, ki razreda niso uspešno zaključili, še vedno zelo visok. Statistični podatki zadnjih let kažejo, da v Sloveniji še vedno več kot tretjina otrok ne konča uspešno osemletne šole. V dolenskih občinah je ta odstotek celo višji kot drugje in zavzema že kar zaskrbljujoč obseg. Lanski podatki kažejo, da v občinah Crnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje ni izdelalo razredov 17,11 odstotkov šolarjev. Večina te mladine se zaposli v proizvodnji, kar pa tudi ne vpliva posebno ugodno na kvalifikacijsko strukturo v posameznih delovnih organizacijah.

Med šolarji, ki enkrat ali celo večkrat ponavljajo razred, je največ kmečkih otrok. Šolski uspeh je na podeželskih šolah mnogo slabši kot v mestu ali večjih naseljih. Tudi šolski obisk je na teh šolah mnogo slabši, saj starši se ne znajo dovolj ceniti vrednosti šolskega znanja, ki je potrebno njihovim otrokom za življenje. V teh krajih so šolski vrtilci ponavadi tudi edina delovna sila. Zato za učenje nimajo časa.

Mladina, ki nima dokončane osnovnošolske izobrazbe, ima najtežje pogoje za zaposlovanje. Podatki zadnjih let so pokazali, da je tudi med mladinskimi prestopniki skoraj večina takih, ki so brez osnovnošolske izobrazbe, poudariti pa je treba, da je tudi polovica polnoletnih obsojencev, ki so jim sodišča v Sloveniji izrekla kazen, brez osnovne šole.

Šola je za vsakega otroka važen korak v življenje. Dolžnost staršev, vzgojiteljev in nas vseh pa je, da jim posvečamo čedalje več skrbi, da delamo z njimi in da skrbimo, da bodo sposobni za samostojno delo in življenje, ko nastopi njihov čas.

MARIJA PADOVAN

Pred 7 leti, točneje 29. junija 1961, smo na 16. strani našega lista objavili fotografijo 38-letne Pepce Plut, ob njej pa 3 drobne »štručke«: v novomeški porodnišnici so se takrat po 10 letih spet rodili trojčki... Čas beži; danes objavljamo fotografijo istih oseb: Plutove mame in njenih tročkov Nataše, Dušana in Lidije, med obema posnetkoma pa leži 7 težkih, napornih, a hkrati tudi srečnih let... Novomeških tročkov nismo ponovno — v kratkem jim bomo pripravili majhno presenečenje, skupaj s Korenetovimi trojčki iz Segonj nad Skočjanom. O tem pa v kratkem v našem listu kaj več! (Foto: Marjan Ciglič)

svojih šolarjev. Najvišji izdatek so imeli prav gotovo letos dijaki prvega razrede gimnazije, ki so morali za knjige plačati kar okrog 150 din. Tudi za višje razrede osnovnih šol je izdatek za učbenike precejšen, saj stanejo za posamezni razred kar okrog 60 do 70 dinarjev.

trava in ptički. Po ves dan rišejo, štejejo igrače, poslušajo pravljice in se učijo opazovati.

Danes je za male Plutove šolarje napočil velik dan. Ko sem jih pred tednom dni obiskala, smo skupaj šteli

tovih lepo proslavili. Njihova skrbna mamaica, ki zna delati prave čudeže, je poskrbela, da se ga bodo še dolgo spominjali. Lidija, Dušan in Nataša bodo tega dne oblekli svoje najljubše obleke, oprtali si bodo nove torbice,

prvi korak v življenje čim lepši.

Šolski uspehi, ki so jih dosegli učenci v prejšnjem šolskem letu, so pokazali, da je učni uspeh na posameznih šolah sicer za nekaj odstotkov boljši, na drugi strani

Radostni prvi šolski dan novomeških tročkov družine Plut

Za potrebne šolske knjige, ki so namenjene prvošolčkom, so morali starši letos odšteti skoraj 2000 starih dinarjev. Trikrat toliko pa je morala nameniti za svoje šolarčke Pepca Plut, mati novomeških tročkov, ki gredo letos prvič v šolo. To pa še ni vse. Nataša, Lidija in Dušan, ki so 26. junija praznovali svoj sedmi rojstni dan, so hoteli sodelovati sami pri na-

»OBRTNIK« NOVO MESTO

NUDIMO VAM TIGODEN NAKUP

ženskih in moških jesenskih in zimskih plaščev, ženske, moške in otroške LILION bundice v lepih barvah in modelih, več vrst damskih kostimov, otroške LILION plašče in perlinice ter večjo izbiro fantovskih in dekliških hlač.

Vse to dobite po znižanih cenah za 30 do 60 odstotkov.

V NOVI MODI in trgovini na Glavnem trgu.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

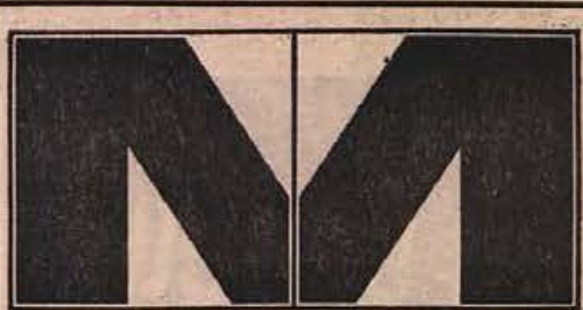
POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- tovske salame
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za brenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebno naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

Mercator

VELETRGOVINA
LJUBLJANA

POSLOVNA ENOTA
TREBNJE

vabi potrošnike k nakupu v svojih prodajalnah —
hkrati pa želi vsem prebivalcem trebanjske občine
veselo praznovanje občinskega praznika!

100 m nad morsko gladino

Veselite se, delo, zabava in koristno učenje na taboru medvedov in čebelic iz Novega mesta v Šentjanah nad Portorožem — Taborjenje je še vedno najboljša delovna šola za vzgojo naše mladine

V četrti izmen tabora na Šentjanah nad Portorožem (stara ime Vuleta) so 10 dni preživljali pestro taborno življenje najmlajši novomeški taborniki. Trideset jih je bilo in nekaj gostov so imeli. Razdeljeni v 3 vode, so taborec opravljal redne taborne posele in telmovali med seboj v različnih taborniških veščinah.

Dobra polovica udeležencev je prvič taborila. Sledilo vreme prvih dni je bilo zanje trda preizkušnja. Vzdržali so vsi, čeprav je vihar raztrgal nekaj šotorov in so tri čebelice morale iskati eno noč zavetje v zidani kuhinji.

Ob prihodu je bilo med taborečimi pet neplavalcev. Zadnji dan taborjenja je vsak pet pripravilo na splav, pritrjen 20 m proč od pomola v Strunjanu, kamor so hodili na kopanje. S tem so dokazali, da so dobro izkoristili 8 dni kopanja, saj so se z vztrajno vzjo vsi naučili plavati.

Vodi so med seboj tekmovali v ocenjevanju razdalj, višini, v določanju smeri in v opazovanju okolice. Tekmovali so v nabiranju suhljadi, v pripravi in postavljanju piramidnega ognja. Na pohodih v bližnje okolice so tekmovali v reševanju različnih nalog. 14 se jih je pomerilo tudi v plavanju in dosegli so zadovoljivo hitrost. Dan pred odhodom so nekateri presenetili z originalno izdelavo ročnih del iz naravnih materialov. Komisija je prisodila štirim izdelkom najvišjo oceno 10 točk.

Na pobudo medvedkov smo si ogledali zbirko kaktusov na polotoku Seči. Gospodinja nam je ljubezljivo razkazala bogato zbirko nad 500 različnih kaktusov.

Doživljaje za vse je bil tabor z avtotusom na 1000 m visoko goro Slavnik, od koder je čudovit razgled po severni Istri, na slovensko obalo, Trst in okolice. Ob povratku je posebno medvedkove navdušili ogled gradu Sočerb, ki stoji na robu kraškega ravnika tik nad Tržaško dolino. Prevezal jih je tudi ogled bližnje kraške jame.

Nočne vaje so bile trikrat. Na njih so posebno navdušeno preizkušali svoje taborniško znanje najmlajši med taborečimi. Tri re-

Novomeške čebelice so bile na taboru po navadi vedno nasmejane — Kako bi tudi ne bile, ko jim je ves dan potekal v učenju, zabavi, na svežem zraku in prijetnem kopanju!

PISMA UREDNIŠTVU

Kaj pa novomeški trojčki?

Skoraj vsak teden piše kaj v Dolenjskem listu o naših trojčkih, pa tudi naslikani so večkrat. Javnost je sprti obveščena o tem, kako poteka nabiralna akcija za dobro počutje Korenetovih trojčkov. Prav je tako!

Toda spominjam se, da je leta 1961 Dolenjski list objavil članek s fotografijo novomeških trojčkov; takrat ste jih slikali v novomeški porodnišnici. Kaj je zdaj s temi trojčki? Nikoli ne opazim, da bi kaj pisalo o njih. Zakaj molčite o novomeških trojčkih? Ljudje — razen Novomeščanov — mislijo, da imamo samo Korenetove trojčke. V resnici pa živijo še eni trojčki tudi v Novem mestu, prav blizu uredništva. Ti bodo sli letošnjo jesen v šolo. Prav bi bilo, da bi tudi o novomeških trojčkih kdaj pa kdaj kaj napisali, če ne več pa vsaj toliko, da so živi in zdravi.

Ce bi bila jaz na vašem mestu, bi gledala enako na te kot na one trojčke. O vseh bi pisala, vsem pomagala, le tistim bolj, ki so v večjih težavah. Iz Maribora pride tudi vsake toliko časa vest o njihovih četvorčkih in če bi imeli še ene četvorčke, jih gotovo ne bi zamolčali. Rolj kot za materialno pomoč gre za to, da vemo kje kaj je.

Lepo vas pozdravljam, pa ne zamerite! Sem redna naročnica Dolenjskega lista. Plačam ga enkrat za vse leto, saj je tako cenejši in sploh boljše kot na obroke, vam pa je umogočeno redno izdajanje. Pa če naročnik tudi na obroke redno plačuje

»Čemu zamujena pošta«

Novomeško PTT podjetje nam je poslalo odgovor na članek »Čemu zamujena pošta«, ki je bil objavljen 1. avgusta v 31. številki Dol. lista.

PTT podjetje je dolžno na svojem področju organizirati dostavo poštnih pošilk skladno s potrebami uporabnikov ptt storitev.

Pri pošti Cerklje ob Krki sta bila do pred nekaj leti zaposlena dva dostavljata. Službo sta opravljala peš na treh dostavnih okoliših s tem, da so imela nekatera naselja v bližini Cerklje dnevno dostavno pošiljk.

Glede na izredno majhno produktivnost in slabo časovno obremenitev dostavljata, smo na tem področju morali spremeniti organizacijo dela. Tako danes opravlja dostavo poštnih pošilk na širšem področju pošte s kolesom en dostavljac, medtem ko na ožjem področju opravlja dostavo pošilk manipulativni delavec.

Vsem uporabnikom ptt storitev na tem področju pa je zagotovljena trikrat tedensko neposredna ali posredna dostava poštnih pošilk, kar je v skladu z generalnim načrtom o razvoju poštnega omrežja. Pri taki organizaciji dostave, dosega dostavljac še vedno manj kot 100 odst. produktivnost, kar je posledica premajhnega števila poštnih pošilk, članikov in časopisov za dostavo. Iz teh razlogov gostejše dostave ni mogoče uvajati.

Kot smo že povedali uvodoma, je za organizacijo in gostoto poštnega omrežja edino merilo količina ptt storitev. Vsakršna organizacija novih poštnih enot ali razširitev poštnega omrežja bi ob majhnem ptt prometu ne bila upravičena.

PODJETJE ZA PTT PROMET
NOVO MESTO

je prav. Ni pa prav, da nekateri naročijo Dol. list, potem se pa, ko je treba plačati, izmikajo na vse načine in podobno. Če nekaj naročis, plačaj! Saj tudi sam želiš dobiti plačilo za opravljeno delo.

MARIJA LIPOVSEK
Novo mesto, Cesta
kom. Staneta 13

OPOMBA UREDNIŠTVA: iz daljšega pisma tov. Lipovškove objavljamo glavne odlomke. Podobno pismo nam je že prej poslala tov. Pepca Zura iz Češnjic pri Otočcu. Obema bračkam se opravičujemo, da sele danes obveščamo javnost o njunih pisanih, toda to smo naredili namenoma. Poglejte, prosimo, na 1. in 6. stran današnje številke DL, pa boste videli tudi naše novomeške trojčke! Prav danes bodo prvič v življenju stopili v šolo, zato smo jih pred dnevi obiskali, o njih in o Korenetovih trojčkih-revčkih v Segonjah pa je poročal tudi zadnji NEDELJSKI DNEVNIK. Zares nismo pozabili novomeških trojčkov, vse naše sile pa smo letos posvetili zbirki oz. akciji za prostovoljne prispevke naših bralcev, da bi Korenetovi otroci dobili streho nad glavo. Prejšnja se jim je namreč podirala na vsi njihovo osebenjarsko revščino, zdaj pa kaže, da bodo kmalu iz najhujšega. Za to priložnost pa smo oz. še hranimo majhno skrivnost: vlijudno prosimo tov. Lipovškovo in vse druge bralke in bralce našega lista, da še kak teden potrpijo, pa bomo javno povedali in pokazali, kako smo poskrbeli za strojne trojčke, kolikor jih trenutno na našem področju poznamo.

Hkrati se Vam zahvaljujemo za toplo skrb, ki jo kažete za družine s številnimi otroki. Lepo pozdravljeni!

UREDNIŠTVO
DOL. LISTA

Tudi na PTT v Novem mestu se radi šaljijo

Tovariš urednik!

21. maja sem poslal iz Ormožske pošte v Izolo telegram, s katerim sem naročil sodelavcu, naj mi takoj pošlje 20.000 nekkih malih predmetov. Seveda sem bil čez nekaj dni neprijetno presenečen, ko sem namesto 20.000 prejel samo 20 primerkov. Tudi pošiljatelj je presenečilo, da sem naročil samo 20 primerkov, ker je vedel, da si s tem ne morem pomagati. Zato mi je v dokaz, da ni nič kriv, vrnil moj telegram. Lahko se zgodi, da se zmotim pri številkah, toda kako je iz mojega imena Stanko nastalo Ivan, si ne morem razložiti. Na pošti v Ormožju smo ugotovili, da so telegram v redu odposlali. Tu so mi tudi povedali, da se lahko pritožim in da lahko zahtevam odškodnino. Napisal sem pritožbo in zahteval 200 dinarjev odškodnino, to je za gorivo in izgubo časa, ko sem šel z avtomobilom v Izolo po še preostalih 19.980 primerkov.

Čez nekaj časa sem res dobil odškodnino za popačeni telegram: 300 starih ali 3 nove dinarje. Tu se vidi, da so tudi pri PTT za šalo. Ker s tremi dinarji nisem mogel kriti stroškov, niti za šalo ne, sem jim ta denar vrnil. PTT pa predlagam: če nimaš denarja za take stvari, naj se vsaj pismeno opravičijo, pa bo tudi dobro.

STANKO SEDLAR
Ormož

V časopisih in revijah beremo o uspehih gojiteljev cvetlic, posebno kaktej. Tudi v Kočevju nas je precej, ki gojimo kakteje. Najlepše je letos zacvetela kakteja prof. Sonje Bižalove. Kar z desetimi cvetovi se je okrasila. Občudovali so jo vsi, ki so se sprehajali mimo doma telesne kulture (Foto: Arko)

Pojasnilo iz metliškega kina

Na vest o »Nadomestilu za slab bi obisk?«, objavljeno pred kratkim na metliški strani Dol. lista, dolajšnjem:

filmi, ki jih predvajamo v našem kinematografu, niso nekaj posebnega in še manj nekaj edinstvenega. Te filme je, še preden smo jih predvajali pri nas, predvajalo na desetino kinematografov v Jugoslaviji.

O komercialnosti in množičnem obisku ne pove nič podatke, da je občinska skupščina Metlika pred nekaj meseci razpravljala o tem, ali naj zaradi izgube kino zapro ali se da to vprašanje rešiti na drug način. To novico smo takrat prečitali tudi v Dolenjskem listu. Priporočilo, naj s boljšo reklamo in boljimi programom povečamo obisk, je samo napol uresničeno. Kolektiv si prizadeva izboljšati težko stanje podjetja. Čemu zdaj ta kritika?

Glede kontrole, ali je posamezen film primeren za šoloobvezno mladino, pa samo tole. Podjetje je ponudilo ravnateljstvu šole brez plačen sedet za člana učiteljskega zbora, ki naj bi povedal, kateri filmi za mladino niso primerni. Razen tega pošiljamo šoli vsak mesec tudi program filmov. Do zdaj smo dobili samo za en film opozorilo, da ni primeren za mladino. Sami pa smo za večkrat prepovedali mladim obiskovati neprimerne filme. Res je, da pride vsakih k večernim predstavam, posebno zdaj med počitnicami, tudi kakšen šoloobvezni otrok. Ker pridejo kar-

te kupiti fantje — otroci s cigareto v ustih ali v dekletom, je težko ugotoviti kdo se hodi v šolo in kdo je že zapustil šolske klopi. Precej je tudi takih, ki jih pripeljejo k večernim predstavam starši ali kdo drug od starejših domačih. Zgodi se tudi, da se mladotetniki, ki ne pridejo v dvorano skozi vrata, splazijo vanjo kar med predstavo skozi straniščno okno. Toda to se ne dogaja pogosto. Uslužbeni ci kina se trudijo, da bi to preprečili, čeprav iverajo namero, prerokanje in druge nevednosti. Najbolje bi bilo, če starši ne bi pustili otrok k večernim predstavam, saj morajo biti otroci ponoči doma. Nič pa ne more trditi, da morajo za to srbeti uslužbeni ci kina!

Menimo tudi, da ne more nihče pričakovati in zahtevati, naj predvajamo filme, ki jih noče nihče gledati. Kdo bo tvegal naročilo filma za katerega ve, da ne bo krili niti najemnine? Ali naj zavestno silimo v izgubo, samo zaradi otrok, ki jih starši ne morejo sadržati doma?!

SILVO MIHELČIČ
METLIKA

Niso pozabili na nas

S prenovitvijo starega gošpodarskega krila postopja bo Dom počitka na Impoljci pridobil 12 novih sob, s prezidavo prizidka pri upravnem postopju pa še 6, tako da bo zmogljivost celotnega doma skoraj 200 postelj. Zunanost glavnega krila in upravnega postopja je že popravljena in prepletkana s sinkolitom. Kdor jo je videl še pred nekaj meseci, ko je bila precej zanemarjena, je zdaj prijetno presenečen. Posebno lepa podoba je ponoči, ko neonska razsvetljava osvetljuje okoličico.

Skrbi nam dela samo oprema teh sob, kajti denar smo že porabili, vendar imamo, da bomo s pomočjo skupnosti rožili tudi to vprašanje. Zahvaliti se moramo kolektivni Lisce iz Sevnice, ki nam je omogočil nakup televizorja. Upajmo, da jih bo v tem človekoljubnem dejanju še kdo posnemal, saj je naš dom namenjen vsem tistim iz zasavskih občin, ki so potrebni nege.

Končno pa smo se dolžni zahvaliti sevniskim glasbenikom, ki so nas pod vodstvom tov. Jamška prejšnji mesec nepričakovano obiskali in nam v parku polárugo uro krajšali čas. Obljubili so, da nas bodo še obiskali. Tega si zelo želimo.

MIRKO PETRIČ
Dom počitka, Impoljca
p. Sevnica

Pomagajte, prosim, Stanki!

Tovariš urednik!

Zivim v Zušemberku, kjer je polno naravnih in kulturnih lepot. Ne manjka pa tudi žalostnih primerov, zato sem se odločila, da vam opišem enega izmed najbolj žalostnih.

Na desnem bregu Krke živi v Zušemberku v majhni hišici moja prijateljica Stanka, ki je že 20 let priklenjena na posteljo. Sama ne more ne jesti ne hoditi. Ker je zelo razumna, se je naučila vsega, kar je potrebno za vsakdanje življenje. Piše, riše in šiva kar z nogo. Človek, ki tega ni videl, si kaj takega ne more predstavljati. Njen oče prejema majhno pokojnino, ki ne zadostuje za potrebe družine, ker Stanka ne dobi nobene podpore. Moja prijateljica tudi zelo rada bere. Mnogokrat ji je dolgčas, zato si zelo želi imeti televizor.

Dragi bralci! Pomagajte ji, prosim, da se ji do želja izpolnila Vesela bo tudi, če ji bo kdo pisal ali poslal razglednico. Njen naslov je Stanka Glavan, Zušemberk 147.

TONČKA ZUPANČIČ
Zušemberk 152

...in vsak trenutek pripravljen umreti?

Naj bo dan ali noč, megleno jutro ali sončno popoldne, sredo ali nedelja, julij ali december, kadar koli in kjerkoli stopiš ali se pripelješ na cesto, se moraš brezpogojno podrediti komandam, ki ti jih dajejo semafori, prometni znaki, brlzig piščalke ali miličnikova desna roka. — Če si izgubil živce, če s tvojim žolčem ni kaj v redu ali če si se preveč zalil z alkoholom, ne pojdi na cesto! Kajti tisti trenutek, ko stopiš na cesto ali se na cesto pripelješ z rdečim renaultom, nepripravljen ali nesposoben poslušati komande, si nevarnost, tem večja nevarnost, če v napačno smer poženeš energijo, ki ti je dana z uporabo motornega vozila.

»Potovati pomeni, da si vsak trenutek pripravljen umreti in se na novo roditi!«

(Victor Hugo v »Nesrečnikih«)

Vemo: dihamo v takem času in takem prostoru, ko ni možno biti več počasen. Naglica nas je prevzela, obsede ni smo od hitrosti. Vodno se mudi, čedalje bolj se mudi. Hočemo naprej, samo naprej, po najkrajši poti naprej. Gorje oviram! Moči smo začeli meriti s komolci in kubiki motorjev. Prehitavamo drug drugega, pospešujemo korake, se vrvamo na čelo vrste, pritiskamo na plin, da bi motor iztisnil vse od sebe in se smejejo v hvi slabšem, ki omagajo pri 115 km na uro.

Ali ne pretiravamo? Ali se sploh zavedamo, da smo si s pretirano naglico nakopali na glavo enega najhujših pokončovalcev? Bomo avtomobilizem, to revolucionarno pridobitev civilizacije 20. stoletja z nebrzdanimi vozniki naščuvani proti sebi kot strahotno sredstvo za samouniščenje? Mar ne kažejo evropski rekordi krvnega davka, plačanega na slovenskih cestah, prav to, da avtomobilizem že postaja tako sredstvo?

Cesta prinese na predek in uničenje

Bele in črne dni avtomobilizma je začela Dolenjska pogosteje doživljati in okušati pred slabim desetletjem, ko se je med njenimi griči dokončno prebila najhitrejša jugoslovanska cesta.

Pokrajina, marsikomu znana po idiličnih divjinah in po šmarnici, je dobila kmalu nov zemljevid gospodarskega, družbenega in kulturnega napredka.

Cesta in vse, kar je prišlo z njo, je vneslo v Dolenjsko nov ritem, hitrejšo utripe, peklenski tempo.

Prav imajo tisti, ki pravijo, da bi bila Dolenjska brez te ceste pozabljena provinca nekje na jugu Slovenije.

Prav pa imajo tudi tisti, ki trdijo, da se je začela Dolenjska šele s to cesto spreminjati v pokopališče ljudi, ki so prezirali nove razmere v njej, neda bi jim bili koe.

Dolenjska je dobila se nove hitrejša ceste: na zahodu skozi Ribnico in Kočevje, čez Gorjance v Belo krajino, v Dolenjske Toplice, pa v Stražo in Žužemberk. V Trebnje prides po asfaltu, do Mirne in še dalje ni več prahu. Če ste namenjeni v Krško, Brežico in Kostanjevico, ni treba prevoziti niti meter makadamskega cestišča. Pa tja proti Bizeljskem drži asfaltna pot itd. Asfaltni trak vlečejo te dni iz Črnomlja proti Vinici, za asfaltiranje sta pripravljena cesti v Sentjerneji in Škocjan.

Tudi te ceste puščajo za sabo razen napredka — smrt in uničenje.

Čim več sodobnih cest bo, tem večji bo hrup, tem več bencinskih hlapov, tem več

avtomobilov in tem večja nevarnost za nesreče.

Nepregledna množica avtomobilov in drugih motornih vozil drvi po naši cestah. V zadnjih petih letih se je število domačih motornih vozil povečalo za okoli 80 odst., število tujih vozil na naših cestah (v Sloveniji) pa za več kot 860 odst.

Tudi na Dolenjskem je motorizacija na velikem pohodu. Kako hitro napreduje, naj povedo podatki iz novomeške občine:

■ leta 1963 je bilo v scj občini 1.788 motornih vozil, lani so jih našli že 4.080 in posebej 1.680 mopredov, do konca prvega polletja letos pa se je število motornih vozil povečalo na 5.847.

Karamboliral tu, karamboliral tam ...

Tisoči in tisoči avtomobilov in mopredov drvi po naših cestah, stotine tovornjakov, desetine avtobusov s tisoči potnikov, stotine traktorjev, koles in drugih vozil.

Tisoči voznikov se vsak dan odpravijo na pot, dolgo nekaj pa tudi več sto kilometrov. Tisoči voznikov s tisoči razpoloženi, milijoni misli, desetisoči skrbi. Tisoči sedajo vsak dan za volan in pritiskajo stopalke za plin motorjev različnih moči. Tisoči se vsak dan prehitijo, se sre-

čajo, se pozdravijo, hupajo ali pa se prekolnejo. Kdo ve. Toda isti tisoči so na vsakem prevoženem metru ceste enako odgovorni za vse, kar počno. Tisoči, ki nikoli ne vedo, kaj jih bo doletelo. Tisoči, ki lahko sami povzročijo nesreče, ali pa jih v nesreče pahnejo drugi. Pa ne samo na asfaltiranih in prometno lepo urejenih in opremljenih cestah!

Kdo se ne bi zgrozil ob žalostnih poročilih, ki vsak dan, včasih celo vsako uro prihajajo z naših cest: karamboliral tu, karamboliral tam, trije mrtvi; prehitel na nepreglednem ovinku. In tako dalje.

■ Iz uradnega poročila razberemo, da se je lani na avtomobilski cesti od Biča do Bregane ponesrečilo 1.150 osebnih avtomobilov, 343 tovornjakov, 76 avtobusov, 254 motorjev, 71 koles, 41 vprežnih vozil in 9 traktorjev! Najhuje je bilo na 5 km dolgem odseku pri Jezeru, kjer se je lani pripetilo 52 nesreč.

■ ZAKAJ TOLIKSEN DAVEK CESTNEMU PROMETU
Ko so raziskovali vzroke, so ugotovili, da se je največ nesreč pripetilo zaradi tega, ker so vozniki ali prehitro ali so nepravilno prehitovali druga vozila ali pa so vozili pijani. Največ pijanih voznikov so tudi kaznovali ali pa proti njim predlagali postopek.

Dodatna kazen je zadela tiste, ki so z mesta nesreče pobegnili, pa so jih kasneje ujele ali odkrili. Strahopetnih ubežnikov je čedalje več: leta 1963 ji je bilo 12, leto kasneje 40, lani pa že 61! Samo štirinajstim ubežnikom nikoli niso prišli na sled.

100 km na uro in mirna kri?

V nenehnem boju proti prometnim prekrškom si pristojni organi še niso povsem na jasnem, kako bi najučinkoviteje zagotovili varnost na cestah.

Ali naj bi izhajali iz tega, da je človek izza volana čisto druga kategorija človeške vrste, povsem različna od tipa človeka v dobi poštnih kočij in parne lokomotive, da sodobni človek še ni pripravljen »živeti tempo 100 km na uro« pa obdržati mirno kri, takojšnje in pravilne reflekse in spoštovati druge, da je razcepljen v dvoje različnih osebnosti, med katerima je osebnost izza volana čisto nekaj drugega kot osebnost doma v kuhinji — ali pa bi bilo treba upoštevati kakšne druge, vplivnejše dejavnike na zdržanje voznikov?

Z leve je slišati, da bi se morali poboljšati vozniki, z desne pa, da je treba vzgojiti pešce. Eni spet predlagajo, da bi preganjali predvsem

manjše kršitelje (češ: če bomo iztrebili manjše prekrške, ne bo moglo biti večjih), drugi pa, da bi lovili predvsem težje kršitelje, jih krepko kaznovali in dali na znanje drugim, kaj jih lahko čaka.

Izkazalo pa se je, da se v praksi niti to, kar predlagajo prvi, niti ono, kar predlagajo drugi, ne obnese.

Najprej: ob navalu prijavljenih manjših prekrškov sodnik za prekrške ni bil kos nalogi, zato je veliko kazni zastaralo in vsak četrti kršitelj prometnih predpisov, predlagan za kaznovanje ni bil kaznovan.

Drugič: tudi kršitelj se včasih, če imajo kaj sreče v roki, izmuznejo roki pravice.

Pijani vozniki — potencialni povzročitelji

Valentin Dobnikar, inšpektor pri UVJ v Novem mestu, meni, da bi morali predvsem preganjati voznike, ki ga radi »dajejo na zoba«. Taki vozniki so, četudi nikogar ne ubijejo z avtomobilom in četudi se v nikogar ne zaletijo, potencialni povzročitelji težkih prometnih nesreč.

Omeniti pa velja, ugotavlja Dobnikar, da so se mnogi vozniki, zlasti v mestu, ki ima gost promet, že naučili disciplinirano voziti. Za čuda

so nekateri tudi že začeli ustavljati pred prehodi za pešce in dali prednost tistim, ki se poganjajo po vetu z močjo lastnih nog.

»GORJANCI«: brez nesreče — značka!

Da je boljše voziti trezen, spočit, previdno in točno, kot pa divjati in pehati v nevarnost sebe, vozilo, tovar in druga vozila in ljudi na cesti, vedo dobro predvsem vozniki tovornjakov in avtobusov pri podjetju GORJANCI.

V tem podjetju so začeli že pred leti nagradjevati tiste voznike, ki niso povzročili nesreč, ki niso vozili vinjeni in so bili na cesti vzor drugim voznikom. Vsako leto take voznike skličejo in jih odlikujejo z zlatimi in srebrnimi značkami za vzorno vožnjo, razen tega pa jih obdaruje z denarjem in praktičnimi nagradami. Vozniki so začeli med seboj tekmovati za značke. Čeprav se temu ali onemu še vedno zgodi, da se nesrečno prevrne ali da na nepreglednem ovinku začene v vozilo, ki vozi naproti, je res, da so število nesreč zelo zmanjšali. Celo tako so zmanjšali število nesreč, da pravijo ob vsaki nesreči svojega voznika: »No, ta je imel pa smolo!«

»Še en liter!« pa v grob!

In lepo je zaupati sebi. Toda še lepše je: zaupati sebi, vozniku, ki ga srečate, pešcu, konju, ki vleče voz — in se srečno pripeljati, kamor ste namenjeni.

To ne bi bilo težko, ko bi vsi ... Glejte, zaradi enega samega litra vina lahko izgubili življenje 50 ljudi v avtobusu! Dokazali so, da je vinjen voznik nekajkrat bolj nevaren od treznega. Zato je najbolje: nič piti.

»Nič piti? Kje pa, saj smo Janezi, še ne liter!« boste še vedno slišali v gostilni.

Če gre voznik na vožnjo, se kaj lahko zgodi, da je tisti »še en liter« tudi njegov zadnji liter. In njegov grob. Če bi bil samo njegov ...

Kako preprosto, pa vendar kako pretresljivo in hkrati neučinkovito je geslo prometa »NA CESTI NISI SAM«. Zal, neučinkovito.

Ne verjamete? Sedite za volan in se odpeljite z Otočca proti Zagrebu! V Krakovskem gozdu se bo pričelo: najprej vas bo prehitel tovornjak s prikolico, nato pa bo mimo vas in tovornjaka svistnil mercedes, nasproti pa drvi kolona.

Na cesti ne boste sami, lahko pa jo v taki igri s smrtjo izkupite tudi vi.

IVAN ZORAN

Ne samo kot na zgornji sliki pri zloglasnem Jezeru na cesti 1/I. Novo mesto—Ljubljana — povsod nas čaka jo mrliški vozovi in tesne krste ... Kje na cesti je meja med življenjem in smrtjo. (Foto: M. Moškon)

Odbor XII. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade vabi vse bivše borce brigade, nekdanje aktiviste in borce drugih enot na

PROSLAVO

25. obletnice ustanovitve SNOU brigade

ki bo v Novem mestu 7. in 8. septembra 1968. Z zgodovinskim partizanskim srečanjem se združujeta tudi slavnostni in zabavni spored, ki bosta potekala takole:

SOBOTA, 7. septembra:
ob 18. uri — otvoritev razstave spominov XII. SNOUB v Dolenjski galeriji
ob 20. uri — slavnostna akademija v počastitev 25. letnice ustanovitve XII. SNOB v Domu kulture pod geslom »Mladina borcem«

NEDELJA, 8. septembra:
ob 6. uri — budnica novomeške godbe na pihalu
ob 9. uri — promenačni koncert na Glavnem trgu
ob 10. uri — zbor brigade na Prešernovem trgu pred Domom kulture s pozdravnimi govori in slavnostnim govorom, z razvitjem brigadnega prapora in pripenjanjem travkov, ki sta jih podarili domicilni občini Novo mesto in Sevnica. Sledila bo podelitev odlikovanj brigadi, partizanske pesmi pa bo igrala godba na pihalu.

Po končanem slavnostnem sporedu bo na Loki partizansko srečanje z zabavnim programom.

»9. MAJA SMO PRISPELI NA NAS CILJ — V NASO BELO LJUBLJANO. STEPKO« — tako piše na hrbtni strani fotografije, ki jo hrani odbor XII. SNOUB v Novem mestu. Besede je napisal Stjepko Gebert-Mišo, komisar XII. SNOUB ob vkorakanju brigade v slovensko prestolnico (Iz arhiva XII. brigade)

Novo mesto pozdravlja XII. brigado!

Prisrčno pozdravljeni, drage borke in borci slavne dvanajste brigade, v središču vaše Dolenjske, ki vam je in vam bo vedno hvaležna za vse, kar ste žrtvovali za našo svobodo in srečo slovenskega naroda, za ugled in ponos Titove Jugoslavije! Dolenjski delovni ljudje niso pozabili velikega deleža, ki ga je za našo sveleto bodočnost prispevala v letih NOB tudi XII. SNOUB. V vaših vrstah se je borilo skoraj 250 borcev in bork s področja sedanje novomeške občine, pa tudi precej Novomeščanov. V vaših bataljonih so se tolkli s fašisti tovariši iz Zasavja, iz okolice Kamnika in Domžal, fantje in moštje iz Primorja. Iz vaših vrst so izšli narodni heroji Ilija Badovinac, Radomir Božović-Raco, Drago Jerman in Franc Kresc-Cohan. Za vse, kar ste dali ljudstvu, ste postali UDARNA SLOVENSKA NARODNOOSVOBODILNA BRIGADA.

Tega partizansko Novo mesto, središče zavezne Dolenjske, ni in ne bo pozabilo. Pred nedeljskim praznikom vaše brigade se spominjamo kapitulacije italijanske vojske v jeseni 1943 in takratnega položaja naših partizanskih enot. Med 20. in 24. septembrom 1943 je bila iz večine moštva VI. brigade Slavka Slandras, ki se je

morala spet vrniti nazaj na Štajersko, ustanovljena XII. SNOB Mokronog je bil vaš rojstni kraj, vsa širša Dolenjska in tudi Slovenija vaše bojno področje, na katerem ste neusmiljeno bili sovraga in preganjal domače izdajalce.

Prvi komendant brigade je postal Radomir Božović-Raco, njegov namestnik Ilija Badovinac politkomisar Lojze Zokalj-Dzidzi in njegov pomočnik Ljudmila Saje-Maruša. Skupaj s IV. udarno brigado »Matija Gubec« in s V. udarno brigado »Ivan Cankar« je bila nova XII. SNOB v sestavi XV. divizije. V brigadi je bilo 5 bataljonov in več samostojnih in pristabnih odelkov. Stela je 2400 do 2500 borcev. Njeno prvo operativno območje je segalo po fronti od Kostanjevice do Okrogov nad Sentrupertom, po globini pa vse do Novega mesta. Če takoj prve dni po ustanovitvi je brigada začela napadati Nemce v smeri proti »razmejitveni črti« med Nemčijo in Italijo.

Dolg je seznam slovenskih vasi, trgov in mest, v katerih je XII. brigada tolkala sovražnike. Spoznali so jo nacistični vojaki vzdolž takratne »Meje« nad mirnoško in mokronoško dolino, bila se je ob Savi pri Bostanju in Sevnici, sodelovala v šesti ofenzivi Nemcev proti osvobojenemu ozemlju, pa spet po Dolenjskem od Mokronoga do Trške gore nad Novim mestom, pod Gorjanci in na Tančji gori, Mavrlenu in drugod po Belih krajini. Decembra 1943 je brigada dala svoj III. bataljon za novi Dolenjski odred, nato pa se je — večkrat z novim vodstvom — borila spet po vsej Dolenjski Tja do ljubljanskih vrat, Grosupljskega, Dobrepolja in Kočevja, pa spet po dolini Krke in po dolenjskih gričih so se borili borci XII. brigade z okupatorji in domačimi izdajalci, krvavili in zmagovali, trpeli po Subi krajini in 9. maja 1945 vkorakala v Ljubljano. Na Jezerskem, kjer je brigada zasedla mejne prehode, se je njena bojna pot končala. Med 15. in 20. majem se

je namreč združila z X. Ljubljansko brigado ter enim bataljonom XI. brigade v novo Ljubljansko brigado. V zahvalo za delež brigade, ki si je v bojih priskrbi la najvišje priznanje UDARNE BRIGADE, sta občini Novo mesto in Sevnica podelili XII. SNOUB »domovinsko pravico«, domicil. Predsednika občinskih skupščin Novo mesto in Sevnica bosta zato v nedeljo dopoldne pozdravila zbrane borce in voditelje brigade. Novo mesto pa bo njen zgodovinski zbor še posebno toplo pozdravilo.

Brigada je prejela od predsednika Tita dvojne visokih odlikovanj za zasluge na bojnem polju: red zaslug za narod I. stopnje in red bratstva in enotnosti I. stopnje. — Stalni odbor borcev XII. brigade pri ZB NOV v Novem mestu je te dni zatežilo tudi brošuro o XII. SNOUB; zgodovinski pregled njenega dela je napisal Vid Jerič, njen namen pa je spodbuditi vse pripadnike brigade, da bi prispevali svoje spomine za monografijo XII. brigade, ki bodo v celoti pokazali nemoljiv delež te naše borbeno enote v letih NOV.

Na nedeljski proslavi 25. letnice ustanovitve XII. SNOUB, ki bo na Prešernovem trgu v Novem mestu, bo govoril ljudski poslanec in podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije dr. France Hočevar.

Slavko — Lojze Hočevar, komisar 2. bataljona XII. brigade, je padel oktobra 1944 pri Vinji vasi na Gorjancih

»Na nebu zvezde sijajo, na vasi fantje pojejo...« imenovani kar Slavkovo. Se danes, kadar se eravamo njegovi preživeli tovariši, pravimo: »Pa dajmo zapeti isto Slavkovovo!« Ema Butarova pravi, da je bil še posebno vesel tisti večer, preden je padel. Slavko je takorekoč s pesnijo odšel v smrt. Pokopali smo ga na pokopališču v Podgradu pod Gorjanci.

Kako srečni bi bili, ko bi skupaj z nami praznoval 25. letnico ustanovitve 12. brigade! Tako pa bo z nami le spomin nanj in na vse druge tovarišice in tovariše, ki so dali življenje za boljše življenje nas in vseh tistih, ki prihajajo za nami.

JOZE LUZAR

Petnajsta brigada se spoprime z Nemci

(2. nadaljevanje)

Péda je klical Stublarja:

»Márkina, teč!« In mu je dal sto kun, čeprav jih je sam imel čez 20.000.

Tačas so vaščani v naglici odvekli avto z vojnimi izpred oči, mrličje tudi, počistili bojišče in na njivi odkrili ranjenko. Bila je Racinka, kmetica iz Lokvice. Med delom na njivi je oplazil po očesu drobec. Radovednežem pa je najbolj znal razkladati vso kratko borbo mizar in čebelar Kočevar — Cezan, ki je opazoval potek borbe izza lokviških podov.

Sredi dopoldneva je zaseda na Malem vrhu zagledala od Metlike sem kolono kamionov, bližajočo se izza ovinka Rosinovega hriba. Hitro jih je presteja. Z znaki je to sporečila zasedi na Plešivici.

Končno vendar!

Ko sta se izza ovinka pri Rebrli prikazala dva motorista in za njima kamioni, sta zasedi neustrahovani čakali, da se kolona primerno približa. Istočasno sta udarili obe: plešivski sta radnjem kamionu, z Malega vrha pa po prenu, da ni bil mogoč ne pobeg ne umik.

Kolona se je ustavila. V točki krogel so Nemci poskakali z vozil in iskali zavetja predvsem v globokem obcestnem jarku, a manj pod cestjo. Iz jarka se je odplazila trojka s švarcelozom čez bušinsko cesto po vrtovih do prečne vaške poti. Izza skednja je sekala proti zasedi na Malem vrhu, ki je pospešeno tolkla po tej trojki, dokler ni obmolnila. Čemu? Kaj ima za bregom? Vodnik Polde ukaže previdnost, Gabiču jo še posebej zabiča, in se z nekaj borci oprezno spusti s strani proti Nemcem. Za ježo ukaže Movernu, naj jih šteti. Opazijo Nemce, kako si dajejo posla s švarcelozom. Zataknil se je. Vlečejo rešenik in skušajo izkupati izstreljene, a zataknjene tulce. Toliko si dajejo opravka, da pozabijo na varnost.

Od nekod se prikaže Jovič. Prešarjev ga vpraša, kako se po nemško reče: roke v vis! Jovič pa kar zavpije:

»Hönde hoch!«

Preplašena trojka se obrne. Dva dvigneta roki, tretji se obotavlja in se izmuzne po stranskem potu, kjer pa ga zrešeta Movern izza ježe, da se zvati pod pot. Pod zaščito naperjene puške preiščejo ujeta Nemeč, jima odvzamejo opasača in puški, razkopljejo strojnico, odkrijejo napako, odnesejo plen in odženejo oba ujetnika v Bušinj vas v varstvo Lazi.

Voda se prebijata k jarku,

kjer nudijo Nemci ogoren odpor, a eden se je o primerem hipu zmuznil pod cestjo in izza Rogljeve kože tolkel s šarcom, dokler ga ni iz Be-reče vasi zadel Martin Zupanov. Ni se dalo drugiče priti zraven, dokler ni bacač opraviil svoje. Dobro je meril osoj-niški Jože Konda — Gorisčni-kov.

Jurš!

S Plešivice jurša cela četa. Še ženski glas je slišati vmes. To je metliška Olga Jurajevičeva. Preživeli sovražniki dvigajo roke. Prepozno! Kdo bo ustavil bombe v letu?

Druga za drugo donijo eksplozije.

Iz kotanje pod cestjo brizgajo plameni in dima. Po zraku frčijo kosi lesa, prsti in obleke. V nosnicah ostro reže.

Boj se ni prav končan, ko že pritečejo prve ženske z obvezami, balnici in hlebeci kruha pod pazduhami.

Ob tej priliki sta bila rešena dva ujeta partizana iz Križevske vasi. Padla bi, če bi ne ostala na kamionu, skrita za sodom.

Če po končani borbi je bila cela četa zasedana vred dalja opravlja okoli plena. Tedaj je po njih udarila četa VDV od Bereče vasi sem, misleč, da so Nemci. Ti pa so jim kričali: Prekini paljbu! Po tem vpitju so šele vedevejevci prepoznali partizane.

Našli so čez 30 mrtvih. Utoklo pa je šest ženecev. Skrivaje se za Sukljetovo domacijo, so čez drn in strn ubirali smer proti Gorjancem. Goloroke in brez orožja so jih videli na Popovičih. Suhorski otroci so našli odvžene dežne plašče in bluze in od njih so jih šele dobili partizani.

Bržkone se je nemška kolona bila vračala v Novo mesto po naslednjo enoto. Tako vsaj so sodili partizani, ko so sladii sovražnike, jih pred ženski očmi pokrivali spodaj z že orumenelimi listi ali kar s kamni, preštevati plen, razlagali vedevejevcev potek boja in v Petróvem koritu prali zrešetane nemške uniforme, da so se spet nekateri za silo oblekli in obuli.

Stublar-Márkina si je plen zlagal na kupček. Poprosil ga je bolj počasni Péda:

»Markec, daj to meni!«

Ali Stublar si vrže na ramo deko, rekoč:

»To ja rabim!«

Péda prosi za »ranaca«, ki si ga je Stublar s težavo poskušal oprtati, ali Markec spet reče:

»Ja i to rabim!«

V tretje pa prošnjaka zavrne, rekoč:

»Ho, i to ja rabim!«

TAPETE

ZA VSAK PROSTOR

Velika izbira francoskih in belgijskih papirnatih in plastičnih pralnih tapet za oblogo sten v STANOVANJH, PISARNAH, KOPALNICAH, PRAJNICAH — Izredno praktične za dekoracijo IZLOZB IN RAZSTAVNIH PAVILJONOV

300 različnih modnih vzorcev strokovni nasveti lepilo za tapete

SUPERMARKET

LJUBLJANA, Pasaža na Ajdovščini, etaža D — specializiran oddelek za prodajo tapet

CENE UGODNEJSE KOT PREKO MEJE!

Lepo knjižno darilo

Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu je prejela v zadnjih dneh več sto knjig in muzikalij iz zapuščine dr. Vasice in Nađe Vasiceve. Knjižnici je knjige podarila pokojnikova hčerka prof. Marjeta Pirjevec. Strokovne knjige bo knjižnica obdržala za svoje zbirke, beletristiko pa bo dala ljudskim knjižnicam. Za lep dar se knjižnica iskreno zahvaljuje!

Franček Drenovec

Prejšnji torek so v Ljubljani pokopali nenadoma preminulega zaslužnega slovenskega časnikarja Frančka Drenovca, urednika ljubljanskega dopisništva Tanjuga. Z njim so Zveza komunistov, Tanjug, jugoslovansko novinarstvo in mnogi njegovi prijatelji izgubili dragocenega tovariša, ki je bil do kraja predan svojemu delu in ustvarjalnemu poletju.

Rođen se je leta 1917 v Lokvah pri Krškem, književnost pa je študiral v Franciji, Pragi in Ljubljani. Sledila je vojna, ujetništvo, trpljenje v fašističnem taborišču na Rabu in sodelovanje v NOB, kjer je bil Franček komisar bataljona in načelnik propagandnega oddelka 24. divizije. Po osvoboditvi je bil direktor urada za informacije pri slovenski vladi, direktor programa radia Ljubljana in več let tudi urednik »Poročevalca«. Zlasti je pokazal svoje sposobnosti kot večletni dopisnik Tanjuga iz zahodne Afrike, saj je veljal za enega naših najboljših poznavalcev sodobnih problemov črnega kontinenta.

Vsi, ki smo ga poznali in visoko cenili, ne bomo pozabili njegove tople ljubezni do človeka in vztrajnega boja za pravico in mir na svetu.

V soboto Jovanovičeva razstava v Kostanjevici

V soboto, 7. septembra, ob 18. uri Andrej Pavlovec na Lamutovem razstavišču v Kostanjevici odprl razstavo risb in skulptur Petra Jovanoviča, ljudskega umetnika iz Zetina pod Blegošem. Recital Ivana Cankarja »Gospa Judita« bo imela prvakinja reškega gledališča Branka Verdnik-Rasberger.

Vljudno vabljeni!

Jutri nova razstava v Krškem

Jutri ob 18. uri bodo v krški galeriji odprli letošnjo šesto razstavo: plastike iz varjenega železa bo razstavljal operni pevec Aleksander Kováč iz Maribora, akvarele pa učitelj Jože Svetina iz Zavednj nad Soštanjem. Razstavljenih bo 32 njegovih del, razstava pa bo odprta do 22. septembra.

11 NOVIH SKULPTUR, posebej pa še 4 kipi za šolo in spomenik NOB narodov Jugoslavije, darilo romunskega kiparja E. Ciuce — to je letošnja pridobitev. Forme vive in obogatitev Kostanjevice in širše Dolenjske! To nas hkrati še bolj povezuje s širokim svetom in z bojem za mir. Slovesnega zaključka letošnje Forme vive so se v soboto udeležili med drugimi tudi podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej, srbski kipar Bogoslav Zivković, podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. France Hočevar, predsednica UO Forme vive inž. Vilma Pirković in predsednik ObS Krško Stane Nunčič (v prvi vrsti, od desne proti levi).

Foto: M. Vesel

VELIK USPEH LETOSNJEGA KIPARSKEGA SIMPOZIJA

Kiparji so odložili dleta

Mednarodni simpozij kiparjev v Kostanjevici na Krki je končan. V soboto, 31. avgusta so se v Kostanjevici zbrali številni gostje iz Ljubljane, Novega mesta, Krškega in drugod ter domačini, da bi prisostvovali slovesnosti ob odkritju spomenika jugoslovanskim partizanom pri vhodu v Kostanjevico. Spomenik je izdelal ter ga podaril mestu romunski kipar Eugen Ciuca. Ob njem je spregovoril najprej tov. Emil Vukčević iz Kostanjevice, nato pa predsednik občinske skupščine Krško tov. Stane Nunčič, predsednik krajevnega odbora Zveze borcev tov. Jože Kuplenik pa je spomenik prevzel v varstvo. Slavnosti ob odkritju spomeni-

ka so se udeležili tudi ugledni gostje iz Ljubljane: dr. Jože Brilej, dr. France Hočevar, Radko Polič, Miloš Poljanšek, predsednica upravnega odbora mednarodnega simpozija kiparjev inž. Vilma Pirković ter vrsta drugih predstavnikov našega političnega in kulturnega življenja.

V domu kulture so bile nato podeljene udeležencem letošnjega kiparskega simpozija, diplome ob tej priložnosti pa se je inž. Vilma Pirković zahvalila kiparjem Eugenu Ciuci, Alexandru Iliecu, Petru Jovanoviću, Mitsuyukiju Takedi, Laurencu Wittieudu ter Bogosavu Zivkoviću za njihov prispevek galeriji Forme vive. V zavetju kostanjeviškega samostana je sedaj že 71 skulptur. Letos so predvidevali, da bodo umetniki ustvarili šest skulptur, vendar pa jih je nastalo kar 11. Štiri kiparji podarili Gorjupovi galeriji, eno pa je romunski kipar Eugen Ciuca daroval Kostanjevici. Simpozij sta omogočili občini Piran in Krško, pomagali pa so mu še Sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti SR Slovenije, delovni kolektivi iz Krškega, Novega mesta ter Brezice, (ti so s prispevkom omogočili natis kataloga).

V govoru, ki ga je imela inž. Vilma Pirković pred podelitvijo diplom udeležencem simpozija, je med drugim dejala: »Skulpture bodo tudi pričale, da je ta človek naše dobe bil vendarle velik, velik v svojih spoznanjih, prizadevanjih in naporih, da bi ustvaril pravičnejši, boljši svet. Zavoljo vsega tega imajo te skulpture ogromno vrednost za sedanje in bodoče rodove.« V imenu kiparjev se je za to, da so jim omogočili bivanje v Kostanjevici in udeležbo na simpoziju, zahvalil

romunski kipar Eugen Ciuca, s koncertom pa je nastopil oktet Galius.

Kiparski simpozij v Kostanjevici je letos več kot uspel. Ni dal samo vrsto zanimivih in kvalitetnih del, ampak razena tega pomeni nov korak k zbiranju med umetniki sveta.

SEME JE POSEJANO, sejalo pa ga je v Trebnjem 9 naivnih slikarjev deset dni: Vlado Parežnik iz Mozirja, Franjo Vujčec iz Gole v Podravini, Polde Mihelič iz Litije, Jože Peternelj in Konrad Peternelj iz Zirov, Viktor Magyar s Cateža, Anton Plemelj iz Ljubljane, Anton Repnik iz Mute in Niko Mlakar iz Mozirja (od leve proti desni). Ob koncu delovnega srečanja so vsi udeleženci toplo pozdravili pobudo občine Trebnje za njihov prvi tabor. (Foto: T. Gošnik)

TOKRAT V DOLENJSKI GALERIJ DOLENJSKA

Gasparijev dolenjski triptih

V svetli, prav gotovo najlepši stavbi, ki je namenjena umetnosti v Novem mestu, v Dolenjski galeriji, je razstavljena vrsta del, ki so bodisi nastala na Dolenjskem ali pa so imena ljudi, ki so ta dela ustvarili, povezana z Dolenjsko. V spodnjih prostorih Dolenjske galerije gostujejo dve dni Gaspari, Kralj, Laut, Stiplovec, Jakec in drugi: sprehod med grci Dolenjske nam nudi ta majhen, toda tako lep prostor, ki kar naprej kliče po tem, da bi ga obiskovali, da bi poslušali v njem mehko domačo govornico pisateljev, govornico glasbe in govornico barv... Če tega vselej ni, moramo pripisati tudi sebi. Če bi vsi res tako hoteli, bi postala Dolenjska galerija v resnici naš dom za doživljanje umetnosti. Ne samo likovne umetnosti...

Razstava v spodnjih prostorih Dolenjske galerije ne vsebuje veliko del. Medtem ko v glavni dvorani samevajo obrazi gospode z gradov, portretji ljudi tam ob šestanjestega stoletja dalje, odelih v težka oblačila in okrasje, nas v spodnjih prostorih najprej

pozdravi Gasparijev dolenjski triptih: Kronovo, Otočec, Bela cerkev. Kako naš, kako slovenski je Gaspari! Njegova govornica je še vedno zasidrana v časih, ko je v slikarskem društvu Vesna ustvarjal s Smrekarjem in Birolo... Bela krajina se nam predstavlja v delih Mihe Kambiča. Dvoje razstavljenih del (V brezju ter Iz Bele krajine) avtorja lepo predstavljata. Germovo Belopeško jezero in F. Kralja Pomlad v Brdih sta skok v stran, vendar pa deli, ki sta vredni pozornosti. Imena, ki jih srečujemo za Germom, so nam domača in blizu. Tu je Novo mesto v snegu Izidorja Moleta, pa vrsta Lamutovih del: Kmetija ob vodi, Kapitelj, Novo mesto, Krka pri Ločni, Ragnovski most in Novo mesto ter nova Krka, reka, ki se ji Lamut posveča ter išče v njej človekov (in svoj) obraz.

Retrospektivna razstava Lamutovih del, ki jo pripravlja Dolenjski muzej, bo po letih pokazala nemirni svet Vladimira Lamuta in ragnovski pred nami griče, mesto in reko... Beneški vrt Ferda Ve-

zaživi. Za tovariško sodelovanje se jim je v imenu trebnjskih javnih delavcev prisrčno zahvalil Janez Gartner, ki je slikarjem — naivcem razdelil tudi spominske plakete. Predsednik ObS Ciril Pevec, pesnik in prevajalec Branko Šömen ter drugi udeleženci zaključnega večera so svetovali slikarjem, kaj in kako naj zastavijo delo v bodoče, predvsem pa naj bi čimprej zbrali okoli mladega društva kar največ naivnih slikarjev iz Slovenije, sprejeli delovni načrt za prihodnje obdobje in kritično gledali na vse svoje delo.

Dobro seme je posejano. Kot nudi Kostanjevica na Krki že dobro podlago desetletje vso pomoč za široko kulturno dejavnost (in kaže VEČJIM mestom na Slovenskem, kako je treba vsakodnevno praktično delati, da bosta kultura in umetnost postali last množic), tako lahko tudi Trebnje kmalu postane eno izmed novih središč kulturnega življenja med Ljubljano in Zagrebom. Kaže, da mu naivni slikarji Slovenije pri tem lahko močno pomagajo.

T. GOŠNIK

1931. J. ...

Razstava »Dobrega sosedstva« v Pliberku

V »Galeriji Wernerja Berga mesta Pliberka« na Koroskem bodo prihodnji četrtek, 12. septembra, ob 11. uri odprli razstavo del znanega slikarja Wernerja Berga, ki je lani razstavljal tudi v Kostanjevici na Krki. Zupan mesta Pliberk Siegfried Kristan in slikar Berg bosta ob tej priložnosti priredila prijateljsko srečanje v duhu dobrega sosedstva. S povabilom v slovenščini, na katerih je tudi zgornji odtis Wernerjeve grafike, sta k sprejemu povabila tudi več naših javnih delavcev.

Ugodna abonmaja za izvenabonmajske obiskovalce

Opera in balet SNG iz Ljubljane sta razpisala za sezono 1968/69 dva izredna abonmaja, ki bosta namenjena predvsem izvenljudskimi obiskovalcem: abonma SOBOTA (predstave bodo ob 19. uri) in abonma N (predstave bodo ob nedeljah ob 15. uri). Vsak abonma bo imel 7 predstav, na sporedu pa bodo najpopulárnejša dela opernega in baletnega repertoarja. Cena abonmaja, ki ga lahko plačate v 7 obrokih, je za 20 odst. nižja od cene za izvenabonmajske predstave. Cene se dožev za 7 predstav so od 28 din do 73,50 medtem ko znaša obrok od 4 do 10,50 din.

Podrobnejša pojasnila daje tudi pisarna v Domu kulture v Novem mestu.

Dva krepka poraza

Rokometni Brežice in Ribnice, ki so gostovali na Stajerskem, so v nedeljo doživeli dva huda poraza. Največ veselja so pripravili rokometni Krškega, saj so doma odpravili favorizirane Kranjčane, ki so bili lansko leto drugi. Novomeščani in Krmeljčani so sicer izgubili, niso pa igrali podrejene vloge. V glavnem smo s startom naših ekip v jesenskem delu tekmovanja zadovoljni.

Drava - Ribnica 31:23

Ptužjani so bili ves čas tekme v premoči in so premoce kronali z občutno razliko v zadetkih. Kljub temu da so Ribničani doživeli občuten poraz, je ekipa v dobri formi, saj je dosegla 23 zadetkov, kar je izredno ugodno razmerje.

Za Ribnico so nastopili: Drak, Šič, Tauko, Tomšič, Kersauf, 6, Andolšek, 3, Joras, 4, J. Kersauf, Herasik, 2, Matelič in Ponikvar, 3. B. P.

Križe - Novo mesto 17:11

Novomeščani, ki so gostovali pri ekipi iz Križe, so tudi v drugem kolu doživeli poraz. V prvem kolu so doma zmagali s Hrastnikom 14:11, tokrat pa so jih presegali boljši domačini, ki niso imeli posebnega dela z mlado, neizkušeno ekipo Novomeščanov.

C. C.

Ormož - Brežice 21:10

Brežičani so se tudi tokrat iz Prikeje vrnilo hudo poraženi. Enakovredni so bili le v prvem pol-

KRSKO - V nedeljo, 8. septembra, bo popoldne na stadionu Matije Gubca tekma za državno prvenstvo v speedwayju. (L. H.)

KRSKO - Na državnem prvenstvu v plavanju za člane in članice, ki bo v Dubrovniku, bodo odpravili plavalci Celulozarja: Cargo, Blizjak, Zlatič, Ziberna, Potočnik, Gelb, Jankočeva in Novakova. (L. H.)

ODBOJKA

Odbojkarjem gre vse po planu

Dolenjski odbojkarji, ki merijo svoje moči v II. republiški odbojarski ligi, so v prvih dveh kolutih jesenskega dela tekmovanja zabeležili vseh šest zmag in se tako trdno usidrali na prva tri mesta. Novomeščani so z lahkoto obracunali z ekipo Senčurja, ki je nekaj časa celo vodila v tem tekmovanju. Odbojkarji Kočevja so gladko soborili goste iz Boveca, kljub temu da jim lahko očitamo po nepotrebnem zapravljen set. Trebanjci se priključujejo prvima dvema in beležijo kar dve vidni zmagi, nad Bovecem in Kropo.

Kočevje - Bovec 3:1

V Kočevju je bilo v nedeljo odigrano 3. kolo II. republiške odbojarske lige. V gostih so bili odbojkarji iz Boveca. Sami seti so pokukali, da je bil potek tekme nenavaden. Ponovno se je ponovila stara hiba, da domači odbojkarji popustijo v drugem setu, to so gostje izkoristili. Izid tekme je bil 3:1 za Partizana-Kočevje.

Novo mesto - Senčur 3:0

V nedeljo sta v drugi sloveski odbojarski ligi igrali moštvi Novoga mesta in Senčurja. V nezanimivi in neborbeni igri so zasl-

čas, v drugem pa je pomajena ekipa domačinov s hitrimi protinapadi zasluženo zmagala. Pri Brežičanih sta bila nekoliko boljše le vratar Berglec in Pavlič.

Brežice so nastopile v postavi: Berglec, Mars, Rovar, Antolovič, 2, Kolesnik, Vesce, 1, Stangelj, Svačić, 1, Lipelj, T. Ajković in Pavlič, 6. V. PODGORSEK

Radovljica - Krmelj 17:16

V zanimivi prvenstveni rokometni tekmi so Radovljičani pet sekund pred koncem tekme premagali goste. Uspoštovati moramo, da so napadalci Krmelja imeli izredno smolo, saj so v zadnjih treh minutah igre kar dvakrat zadeli vratnico. Da je bilo malo športne sreče, pa bi bil rezultat drugačen. Za Krmelj so igrali: Logar, 1, Damjan, Koprivc, 2, Posenik, 1, Kav, Kolvrat, Zaman, 6, Papelj, 1, Hočvar in Filej, 3. B. DEBELAK

Krško - Kranj 19:14

V drugi tekmi ljubljanske cone rokometne lige so krški rokometni presegali goste iz Kranja s 19:14. (10:9).

Krško: Levičar, Iskra, 5, Arh, 4, Božič, 1, Mlakar, 1, Slančič, 1, Sule, 4, Pogačar in Humer.

Krški rokometasi so z dobrih igro prepričljivo premagali dobre nasprotnika iz Kranja. Gostje so vodili samo enkrat, in to z 1:0. Takoj nato so domačini izenačili in povedli. Kranjčani so sicer v prvem polčasu še nekakrat izenačili, vendar so krški rokometasi odšli na počitek z golom prednosti. V drugem delu igre se gostje niso mogli več upirati razpisanim domačinom.

F. P.

Odbojkarji Kočevja po nedeljskem srečanju z ekipo Boveca. Ali bodo obranili prvo mesto, ki so ga zasluženo osvojili v spomladanskem delu tekmovanja, se sprašujejo številni ljubitelji odbojke na Kočevskem. V jesenskem delu tekmovanja bo treba za dosego cilja zastaviti vse sile. (Foto: S. Dokl)

Da ne bo jeseni spet tesno?

S simpatijami sprejemamo razgibano športno dejavnost na Kočevskem. Med panogami, ki imajo že dolgoleten ugled v mestu ob Rinki, je tudi odbojka. Lansko leto so odbojkarji Partizana zabeležili v tekmovanju viden uspeh - bili so drugi. Za las je manjkalo, pa bi se bili uvrstili v I. republiško ligo. Manjkal jim je en sam set, da bi postali prvotituli. Upamo, da se jeseni to ne bo ponovilo!

Na nedeljskem srečanju, ko so bili za razred boljši kot odbojkarji iz Boveca, smo opazili, da so solidna ekipa, kljub temu da niso zaima, sami ne vemo, kaj ...

Zagreti in poštyovalni trener odbojkarjev, v tescin preiskunal pa tudi igralce prof. Šušta Bial (na sliki stoji v aredu) ni bil z igro preveč zadovoljen, kajti

tudi tokrat so gostom podarili set.

Rudi Murovic je v polju in ob mreži prikazal igro, ki je zadovoljila številne občevalce te lepe športne igre. Zlasti se je odlikoval v igri v bliku.

Čisto Arke je ivotil udarno troico skupaj z Rudjem Murovicem in Mirkom Kozarjem. Doler je bil posebno v igri v polju in ob mreži.

Igor Turk državni rekorder in prvak

Igor Turk postavil kar šest rekordov - Med temi je tudi državni rekord na 100 m delfin - Mladi plavec s svojimi rezultati mnogo obeta

Igor Turk je bil edini udeleženec državnega prvenstva za mlajše pionirje iz ekipe Celulozarja, ki je bilo pred dnevi SpBtu. Igor je dosegel odlične uspeh, saj je sam obojno poročil številnejšo zasedbo: Veleza (Mostar) in POŠK iz SpBtu. Dosegel je tudi državni rekord za mlajše pionirje v skupini 100 m delfin s časom 1:19,7.

Razen državnega rekorda pa je dosegel še vrsto republiških rekordov: na 100 m prosto - 1:19,3, na 50 m delfin - 0:35,9, na 200 m prosto - 2:35,6, 400 m prosto - 5:30,6 in na 20 m mešano - 2:39,0.

Izkupilec naderjenega Igorja

Košarka v Kočevju

Košarkarsko tekmovanje v ljubljanski košarkarski ligi, v katerem igrajo pionirji, mladinci in mladinke Partizana Kočevje, se je že pričelo. V nedeljo, 25. avgusta so mladinci izgubili z ljubljano 37:22, mladinke pa so premagale Olimpijo z 21:19. Pionirji so srečanje izgubili s 64:31. V soboto, 31. avgusta so bile v Kočevju kar tri tekme, ki so se končale z naslednjimi izidi: Kočevje - Hiriča 19:79 (mladinci), Kočevje - Jeriča 25:32 (pionirji). Mladinke pa so v srečanju z Jeričo zmagale s 40:18.

Izdatna zmagata

V prvem kolu jesenskega dela II. slovenske košarkarske lige sta se v soboto na Lokci pomerili moštvi Prut (Lj) in Novoga mesta. V lepem srečanju, čeprav ga je večkrat prekinal dež, so pred približno 50 gledalci zmagali domačini z rezultatom 58:36. Srečanje je odlično vodil Beberščak. Novomeščani so igrali v naslednji postavi: Spilina, 26, Kopač, 12, Pirc, 11, Pobrvin, 4, Gosnik, 2, Pezelj, 2, Šohar, 1, Kovačević, 1, Bevcik in Kovačević, 11. M. G.

LABODOVKE na zvezno tekmovanje

Ekipa LABODOVE prostovoljno gasilske enote je zasedla na republiškem tekmovanju v Kranju 2. mesto. Desetčlanska ekipa, ki je sestavljajo Jože Muhič, Zlata Nevarnička, Vida Welas, Meta Senec, Vera Jeriček, Vera Travičan, Rajna Iljev, Maja Božič, Tatjana Petelin in Milka Martincič, je nato odpotovala včeraj na zvezno gasilsko tekmovanje, ki se bo začelo 8. septembra v Titovem Džecu. Ekipo spremlja Franc Sahnčič kot predstavnik novomeške pošte gasilske enote. Včeraj popoldne je pred odhodom v Titovo Ušice sprejel ekipo, na katero so v LABODU upravičeno ponosni, direktor tovarne Zdravko Petan. Našim tekmovalkam želimo obilo uspeha!

Turka je presenetljivo postavil kar šest republiških rekordov. Pionirju Turku dajemo javno priznanje in želimo, da bi se še resneje prijel dela v šoli in pri plavalnem klubu ter dosegel rezultate, ki jih lahko. Vsem ostalim pionirjem in pionirkam naj bodo za zgled njegove resne dela in kluba in borbenosti na tekmovanjih.

L. HARTMAN

Nezpostavljene zveze

Mladi radioamaterji nimajo sreče z vzpostavljanjem zvez, ki bi jim prinesle kakšen dinar za najnujnejše potrebe

Ze četrto leto imajo mladinci s Prekope svoj radioklub. Sem spada 25 članov, star oddalnik, sprejemnik, kopica denarnih težav in a tem v zvezi vrsta neizpoljenih želja.

Nič nenavadnega ni, če se mladi radi ukvarjajo s tehniko. Vendar pa vsaka, še tako nedolžna tehnološka vajo in dejavnost zahteva nekaj denarja. Denarja pa nikjer ni! Mladinci pišejo prošnje za prispevek različnim delovnim organizacijam, obiskujejo skoraj vsa velika podjetja in poslušajo enolične odgovore, da za te snemanje ni predvidenih sredstev.

Tako je njihova dejavnost v marsičem omejena. Z zastarelim oddajnikom (šejo zvezje z mladimi kolegi izven naših meja, zadovoljiti pa se morajo le z nekaterimi bližnjimi državami. Zvezje z vsemi petimi kontinenti, ki so za mnoge klube vsakdanost, pomenijo njim samo željo, vredno vsaj 500.000 Sdin (toliko namreč stane oddajnik, ki bi jim to omogočil).

Pa vendar se redno sestajajo in delajo, kolikor lahko. Nekaj denarja dobi od vojštra. Za vsakih 80 uspeh zvez dobi radioamater 15.000 Sdin, če je to njegov prvi dosežek, pa celo 20.000 Sdin. Ni preveč, nekaj pa je le pravilo, da hi za bolj ali manj normalno delo potrebuje 100 do

Kje, kdaj in kdo?

V republiški rokometni ligi bodo Brežičani imeli v gosteh odlično ekipo iz Trčiča, Ribničani pa novince v ligi Medvode. V ljubljanski conski rokometni ligi bodo Krčani gostovali v Dupljah, Krmelj bo imel v gosteh Radece, Novomeščani bodo imeli srečanje z novincem v ligi Radovljico, Grosuplje pa bo imelo doma srečanje s Križami.

V drugi republiški odbojarski ligi bo Trebnje gostovalo v Kamniku, Kočevje v Kropi, Novomeščani pa v Bohinjski Bistrici. Košarkarji Novoga mesta bodo imeli v soboto srečanje z novincem v ekipi Stadiona.

Nogometasi Celulozarja, ki igrajo v II. republiški nogometni ligi, bodo imeli prvo srečanje v Zalcu.

Nogometasi Celulozarja, ki igrajo v II. republiški nogometni ligi, bodo imeli prvo srečanje v Zalcu.

Nogometasi Celulozarja, ki igrajo v II. republiški nogometni ligi, bodo imeli prvo srečanje v Zalcu.

OD TU IN TAM

BREŽICE - Rokometni Brežice so v pripravi na pričetek prvenstva igrala dve tekmi. Nepopolna ekipa je obe srečanja izgubila. Doma jih je premagala Spacia, v gosteh pa Iva, ničgrad. (V. P.)

KRSKO - V tekmi za nogometni gostovali v Rogoški Slatini pri ni pokal Jugoslavije je Celulozar Nieklarja. Celulozar je bil premagani s 3:0. Tekma ni imela normalnega poteka, ker igralci niti sodnik nista ustrezala pravilom nogometne igre. (L. H.)

KRMELJ - V mladinskem rokometnem srečanju so rokometasi Radovljice premagali Krmeljčane s 12:11. Obe ekipi sta pokazali up r Rokometni veliko obeta. (B. D.)

SEVNICA - Šahisti Kopitarne so imeli v gostih igralce »Plan, Lee iz Kranje. Babovski dvoboj se je končal s 5:3 za goste. Po končanem dvoboju je bil odbran hitropotezni turnir, na katerem je zmagal brez poraza Šlagar iz Kranje, drugi pa je bil Maurer iz Sevnice. (B. D.)

NOVO MESTO - Na športnih igrah gradbinev, ki so bile v Novi Gosici, je tekmovalo 33 gradbenih podjetij iz Slovenije. Najmasovnejšo udeležbo so imela naša znana večja gradbena podjetja, med katerimi je tudi SGP Pionir. Pionirjeva ekipa se letos ni tako dobro uvrstila kot prejšnjega leta. Vidnejši mesti sta zasedla Julka Bratuzeva med posameznikami v sirčinju in Janez Berčan med posamezniki, ki sta zasedla tretje mesto. Keplaska ekipa je zasedla četrtlo mesto med 22 ekipami. (F. B.)

NOVO MESTO - Delovni kolektiv tekstilne tovarne Novoteka je sprejel pokroviteljstvo nad atletskim tekmovanjem »Kriterij mladih mesta, ki bo 15. septembra v Novem mestu. Nastopilo bodo ekipe mestnih reprezentanc Jesenice, Kropa, Ravno, Murske Sobote, Kočevja in Novoga mesta. (N. N.)

GRANDEBELJ - Nogometni Bebelj igrajo so v četrti opozovalil v prvem mestu, da bi tam odigrali prijateljsko tekmo z domačim moštvom. Vendar Novomeščani niso vedeli za tekmo! Trener je izjavil, da je takoj potrdil telegram iz Ormozlja, čeprav so se že prej po telefonu zmenili za srečanje. Kljub temu so se Novomeščani strinili in tekma se je začela. V obeh ekipah je igralo večje število mladih igralcev. Po vodstvu domačinov so gostje iz Ormozlja tevali in povedli z 2:1. Za tem je prišlo do prekinitve s sodnikom zaradi neoprijemljivega doseženega položaja v igri. To pripombo mu je dal igralec Bebelj krajine. Sodnik je odšel z igrišča in ni več sodil. Za tem je prišlo do nečloveškega stanja, ko je trener domačega moštva spodil (i) goste z igrišča. Gostje so zapustili igrišče, domači pa so nadaljevali z igro, sami med seboj. (A. L.)

CELEJE - Na republiškem prvenstvu letalskih inženjrov v kategoriji modelov modelarjev, letelci kril in gumenjakov je sodelovalo 25 telovostvev iz Ljubljane, Celje, Velenja, Kranja, Ptuj in Novoga mesta. Novomeški Aero klub sta zastopala Dusan Zupanc in Adolf Sušnar. V kategoriji gumenjakov sta dosegla prvo oziroma drugo mesto: Zupanc je nabral 1290 točk, Sušnar pa 629. Dusan Zupanc je v skupnem merilu vseh terminjih dosegel najboljši rezultat. (N. N.)

KARLOVAC - Nogometni Novoga mesta so imeli povratno srečanje z Vatroslavcem in izgubili s 5:2. (B. B.)

BREŽICE - Rokometni Partizana so med tednom igrali s prvom Hrvatske Metalcem. Metaltec je zmagal s 3:21. (V. P.)

VEVCE - Na mitingu prve skupine slovenskih plavalnih ekip na počin Plavalne zveze Slovenije je postavil Dušan Zlatič iz Krškega nov republiški rekord na 100 m prosto s časom 1:16,9. (L. H.)

NOVO MESTO - Na mladinskem atletskem prvenstvu republik in Benja luki je reprezentanca Slovenije zastopala večje število atletov iz Novoga mesta. V reprezentanci so nastopili: Janez Penca, Jane Stajkovec, Zdravko Šlak, Anton Kovačič, Branko Suhy in Kostja Virant. Med mladimi atletski se je najbolje odrezal Janez Penca, ki je Sloveniji pridobil dve prvi mesti. (N. N.)

SKOČJAN - Na ribičnem tekmovanju, ki je bilo v nedeljo 11. septembra, je nastopilo blizu 30 tekmovalcev. Pri mladih je zmagal Brane Sulj pred Mirom Bergerjem, pri mladincih pa Vili Pintar pred Istokom Podergajcom. (N. N.)

BREŽICE - Nogometni Bebelj, ki tekmujejo v conski nogometni področni ligi, so doma igrali z Radečani 1:1. Srečanje je bilo prijateljsko. (V. P.)

TREBNJE - V čast občinskega praznika je v nedeljo, 11. septembra, šahovski mošter Albin Plahinc, leščnjki slovenski prvak, odigral simultanko proti 12 klubom trebnjske občine. Vse partije je dobil, le z mladincem Gidonarjem je remiziral. (M. L.)

KRSKO - 26. avgusta so nogometni Celulozarji v tekmi za pokal maršala Tita premagali nogometase iz Šmarci pri Jelšah s rezultatom 10:1. Zmagalca za Celulozarja so drveselj: Pannovič, 3, K a žič, 3, Kandič, 3, Stanovčič. (F. P.)

Kvaliteta in reklama dasta uspeh!

DANA je v zadnjem letu prodala za 30 odstotkov več žganih pijač – K uspehu so pripomogli kvaliteta, reklama in uspehi na več vinskih sejmih, zlasti na sejmju pijač v Ljubljani

Med doljenjskimi razstavljalci je tudi letos **DANA** z Mirne dobila največ priznanj. Prejela je dve zlati medalji in 7 srebrnih. V paviljONU DANE smo zaprosili za razgovor inž. Janeza Vičiča, vodjo razvojnega oddelka DANE.

— Na lanskem sejmju ste za vaše žgane pijače prejeli rekordno število zlatih medalj. Kako je lantski uspeh vplival na prodajo vaših proizvodov?

— Lani smo prvič nastopili na tržišču kot resen konkurent in dosegli zavidljiv uspeh, ki ga niti sami nismo pričakovali. V zadnjem letu smo prodali 30 do 35 odst. več pijač kot leto dni prej, čeprav se v istem obdobju potrošnja žganih pijač v Sloveniji ni bistveno povečala. To pomeni, da smo prodali več na račun drugih proizvajalcev.

— Menite, da je uspeh zadnjega leta izključno posledica dobljenih medalj na zadnjem sejmju?

Naše odlikovane pijače

Na 14. mednarodnem sejmju vina, žganih pijač in sadnih sokov, ki bo odprt v Ljubljani do 8. septembra, so tudi proizvajalci z našega območja dobili več odlikovanj:

ZA VINA

Trgovsko podjetje HMELNJIK iz Novega mesta dve srebrni medalji za čvček z Malčkova in iz okolice Novega mesta.

ZA ŽGANE PIJACE

Tovarna BELSAD iz Črnomlja je dobila srebrno medaljo za pelinkovec in pismeni priznanji za naravno slivkovo in domači brandy.

DANA z Mirne dve zlati za cherry brandy in kavni liker ter 7 srebrnih za naravno brinovo, sadno žganje, hrubevo žganje, cherry desert, domači fernet, vodko apostolsko in pelinkovec.

ZA SADNE SOKOVE

BELSAD iz Črnomlja tri zlate za sok črnega ribeza, češnjev sok in ananas sok ter pismeno priznanje za borovničev sok.

DANINE kvalitetne pijače pridobivajo vedno več veljave: izvedenci so jih tudi letos zovna pohvalili in jim priznali kar 2 zlati in 7 srebrnih medalj. (Foto: Stauf)

DOLENJSKE NOVICE

KAJ SO PRED 50 LETI PISALE

Napad na Lenina in na ljudskega komisarja Urickija

■ V MOSKVI SE JE DNE 30. AVGUSTA zvečer izvršil napad na Lenina, ki je zapuščaj delavski shod. Dve ženski sta ga ustavili in ga klicali na odgovor glede zadnjega ukrepa zaradi dovoza živil v Moskvo. Med pogovorom so padli trije strelci, od katerih je bil Lenin ranjen na roki in na hrbtu. Strelce je oddalo dekle iz inteligentnih krogov. Strelko so prijeli. Lenin je teško ranjen. Baa krogla je šla pod levo ramo v pravo votlino in je rana gorja del pljuč, potem je obšla v vratu. Druha krogla je za zadelo v levo ramo, je zdrtila kost in je obšla pod kožo levega ramena. Obe rani sta povzročili notranje krvavenje. Lenin je pri zavesti. Poklicali so zdravnike. Zdravnice zoper Lenina so pristajale revolucionarjev. Napadalka, ki je streljala na Lenina, se zove Dorge Kaplan in je rodom iz Kijeva. L. 1907 je bila radi napada z žepnim nožem na orožniškega poveljnika Novičeva obsojena na 13 let prisilne delavnice. — Istočasno kot se je izvršil napad na Lenina, je bil v Petrogradu umoren ljudski komisar za notranje zadeve Urickij. Morilec se zove Kanegieser in je voditelj prejšnje ljudsko socialistične skupine.

■ **VEC UCITELJEV!** — Med desetimi učiteljskimi osebnimi najdemo sedaj ko-

dljo za domovino, koliko je ujetih, ranjenih in pogrešanih, ve Bog sam. Učiteljskega naraščaja je le malo. Zakaj bi ne bili oproščeni vsi učitelji vojne službe? Kaj bo z mladino? — Glavni vzrok pomanjkanja učiteljev pa ne bo toliko v vojni, kakor v brezdelni plodi, katere je deležno učiteljsstvo. Odpomeno je: Voj, in vzvišenu učiteljskemu stanu dostojnejše plače, pa bo tudi več učiteljev!

■ **MIR BO!** — Francoski min. predsednik Clemenceau je pred svojim odhodom na fronto izjavil: »Vojška bo kumčana, še predno se bo začelo novo letóte! — To vse tako nekako doni, kakor vremenska prerokovanja v Dol. Novicah!

■ **BOLEZEN V NOVM MESTU IN OKOLICI.** — Po mestu pridno obiskuje španjska bolezen kar po cele družine skupaj. Meščani se je znajo dobro ogrestiti, ker smrtnih slučajev še hvala Dogu ni bilo. — Po okolici pa raneza griza in strahu storo in miado, se vsiljuje prav povsod in postaja celo nevarna.

■ **JESENSKO SADIJE POD ZAPORO.** — Od dne 1. oktobra t. l. dalje bodo jabolka, hruške in češnje pod zaporo in se te vrste sadja sploh ne bodo smele prosto prodajati, oziroma kupovati, marveč se v to svrhu ustanove po vseh deželah posebne nakupne organizacije. Po pošti bo dovoljeno pošiljati le do 20 kg navedenega sadja. Zabora bo seveda zopet povzročila, da bo sadje postalo redkost, ki jo bomo videli le, kadar bomo šli na deželo.

■ **DOLENJSKIH NOVIC,** 5. septembra 1918

SPOMINSKI HRASTOV STEBER — DOKAZ PRIJATELJSTVA MED NARODI. Stoji ob vhodu v Kostanjevico (s krške strani), mestu pa ga je podaril romunski kipar Eugen Cioca, udeleženec letošnjega srečanja umetnikov v okviru Forme vive. »Spomenik naš bo dokaz prijateljstva med narodi, hvalečnosti osvoboditeljem in dokaz trdne volje, da hočemo nadaljevati našo izvirno pot v socializmu,« je med drugim dejal predsednik Obs Krško Stane Nuncič, ko je v soboto proti večeru začel zaključno slovesnost ob letošnjem mednarodnem srečanju umetnikov v naših »Benetkah« na Krki. (Foto: M. Vesel)

V Novo Gorico bo šlo več tisoč ljudi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi v novomeških delovnih kolektivih se že pripravljajo na udeležbo na tej proslavi. Ponokod prijave udeležencev sede zbirajo, drugje pa se se že odločili, kako bodo potovali.

Predsednik sindikalne podružnice tovarne izdelal »K-

ka« mr. ph. Stjepan Pavišić nam je povedal, da je delavski svet »Krike« na svoji posebi seji namenil odboru za 25. obletnico vseljenske vstaje na Primorskem 3.500 din za izdelavo posebnega prospekta. Prav toliko vsoto je odobril tudi sindikalni podružnici podjetja, ki organizira izlet na Primorsko. Doslej je prijavilo 50 članov kolektiva. Potovali bodo s svojimi avtobusi med potjo pa si bodo ogledali nekatere znane primorske kraje.

Brigita Mauser, predsednica sindikalne podružnice v novomeški bolnici: »Dostojno smo pri nas zbrali 40 prijav za udeležbo slavlja v Novi Gorici. Odlučili smo se, da bomo potovali s svojim avtobusom, saj bi to priložnost radi izkoristili tudi za ogled nekaterih znamenitih krajev na Gornjskem in Primorskem. Dokončnega programa se nismo izdelali, vendar mislimo, da bomo prespali v Kranjski gori, od koder bomo naslednji dan nadaljevali vožnjo proti Novi Gorici.«

Narav Praznik, predsednik sindikalne podružnice Industrije obutve: »Pričakovali smo več prijav, vendar se jih je doslej nabralo le pet. Člani našega kolektiva bodo potovali s posebnim vlakom, ki bo peljal v nedeljo zjutraj v Novo Gorico. Andrej Burja, predsednik

Osnovna šola »MIRAN JARČ« v Črnomlju obveščata, da bo odprta

ŠOLA ZA ODRASLE v primeru zadostnega števila prijaviteljev.

Šola bo organizirana v dveh tečajih. Prvi tečaj bo obsegal peti in šesti razred, drugi tečaj pa sedmi in osmi razred. Pouk v vsakem tečaju bo trajal 34 tednov. Prijave sprejema tajništvo šole do 15. septembra 1968. Pri vpisu predložite pričevalo o dovršenih razredih osnovne šole.

Rok prijav: 12. septembra 1968.

„Čateška noč“ presenečenje!

Prizadovolno vodstvo Čateških Toplic pri Brezicah želi še bolj kot do sedaj dati svojemu kraju sloves, ki ga te toplice tudi zaslužijo. Vedno večji obisk domačih in tujih turistov, dva športna bazena, minigolf igrišče, bar, dobra kuhinja in ustrezni prostori za razna zborovanja, seminarje itd. — vse to na široko odpira turizmu vrata v Čateških Toplicah.

Da bi se več ljudi spoznalo mikavnost naravnega zdravišča v Čateških Toplicah, bodo v soboto zvečer, 7. septembra, ob 19. uri na olimpijskem bazenu pripravili prvo »ČATEŠKO NOČ«. Imena nastopajočih: Mica Orlovčič, Ivica Seržeti, Marjana Deržaj, Pero Dimitrijevič, plesni orkester mesta Ljubljane, Nkeca Kaladžera, Sandi Colnik, Tone Formežal Toč, VIS »Rdoči dočiči, Edvin Pilsar in drugi — jamčijo za pester in veseljski spored. Na **MODNI REVUI** bosta ljubljanska Modna hiša in sevniška JUTRANKA pokazali nad 40 modelov. Rezervacij ni, vstopnina pa plaša samo 10 din. Zdravišča bo na prostem lahko sprejelo do 8000 gostov, 2 uri pred začatkom pridevite pa bodo na raznih krajih zdravišča na voljo vstopnice.

PRIDITE!

Najlepša jama je Škorten

Šele pred dvema mesecema so jamarji našli doslej najlepšo pa tudi najbolj nevarno jamo na Kočevskem — Čudoviti kopniki

Kočevski jamarji so že petkrat obiskali jamo Škorten pri Črnem potoku, za katero so zvedeli od nekoga lovca šele pred dvema mesecema. Po njihovem mnenju je to doslej najlepša jama, ki so jo odkrili na Kočevskem. Doslej je še niso popolnoma raziskali. V jama se pride skozi 16 m globoko navpično brezno. V njej je več rovin in dvoran. Dosedanja raziskovanja so pokazala, da je jama najmanj dvoetazna. Iz velike dvorane v gornji etaži se pride skozi več naplinskih brez in v spodnjo etažo, kjer je spet več rovin in dvoran.

Jamarji menijo, da je to ne le najlepša doslej znana jama na Kočevskem, ampak tudi najbolj nevarna. Obiskovalcem niso nevarna le brezna, ampak tudi ogromne kamnite gnote, težke po več 10 ton, ki se komaj še drže v sedanjih grozljivih položajih.

Tudi naši prebivalci so ob nedavnih dogodkih na Češkem nudili vso pomoč češki državljanom, ki jih je okupacija domovine zatekla v Sloveniji. Na sliki so člani čeških družin, ki so preživete tiste najlučše dni pri Ivanu Balji v Velikem Obrežu. Na sliki so še predstavniki RK in SZDL ter Ivan Balja z ženo. (Foto: F. Pungercič)

Riše in piše Božo Debeljak

91-letna ženica ujela divjega prašiča

Pred nekaj dnevi je pri grabljenju listja 91-letna Julija Kresal z Grmade pri Trebnjem ujela okoli 10 kg teškega divjega prašiča, ki se je pred nevarnostjo zatekel v kup nagrabljenega listja.

Bo res huda in ostra zima?

Te dni smo pri raznih ljudeh slišali, da lahko pričakujemo mrzlo in hudo zimo. »Os je letos toliko, da je kar čudno — to pa pomeni ostro zimoto pravilo kmečki ljudje.

Brezplačna vremenska napoved torej; videli bomo, če bo tudi držalo.

Ponikve; devet ranjenih

Grk Paul Mouratidis, ki je začasno na delu v Zahodni Nemčiji, se je 31. avgusta popoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Zagreba v Ljubljano. Pri Ponikvah je prebivalci koleno vozi na prepovedanem mestu, ko je bil z vozilom še na levi polovici ceste, za je pripeljal naproti z osebnim avtomobilom Vinjkovan Lovro Gurašević. Vozila sta tresla druga v drugo. Devet ljudi je bilo ranjenih, škoda pa so ocenili na 50.000 dinarjev.

Srajca ga je izdala

V dopoldanskem urah 29. avgusta, ko Janeza Brucenkarja z Ravnika nad Šentrupertom ni bilo doma, je v njegovi hiši gospodarka neznan gost. V podstrešno izbo se je priklatel skozi streho, vzel iz nočne omariče 125 novih dinarjev in novo belo srajco, potem pa je izginita vsaka sled za njim. Vendar iskanje po vsej verjetnosti ne bo brezupno. Iz KPJ na Dobu je namreč prav tisti čas brez srajce pogelil neki obsojenec. Vasčani Ravnika so tudi povedali, da so tistoga dne videli v gozdu neznanega moškega v beli srajci, ki je pobegnil, brž ko jih je zagledal.

Hvala za lešnike!

V soboto zjutraj nam je eden izmed naših naročnikov iz okolice Šmarjenskih Toplic prinesel v uredništvo vrečko lešnikov. Povedal je, da nihe pravih ni pomni, da bi bilo katerokoli leto toliko te drobrete po gornjovj. Med lešniki jih je bilo nekaj tudi takih, kjer so zrasti po 4 in 5 skupaj, kot da so imeli v spošteljicu zaradi gneče pre malo prostora za samostojen razvoj.

Našemu bralcu, ki zaradi skromnosti ni hotel povedati svojega imena, lepa hvala za pozornost in darilo!

UREDNIŠTVO

Čez kakih sto let kasneje je v Franciji izšla še ena podobna knjiga. V nji je advokat Caspare Baya objavil več govorov, ki jih je imel pred sodiščem, ko je zagovarjal obtožene živali.

»Žival je — hudici!«

V srednjem veku so tokle neskončne razprave o tem, ali žival lahko greši. Eni so menili, da imajo živali »nesmrtno dušo«, drugi so jih primerjali s stroji. Italijanski kardinal Roberto Francesco Belarmino ni verjel v posmrtno življenje živali in zato so se mu močno smilile.

Mnogi niso soglašali z Belarmino. Najbolj nepomirljivi glede živali je bil jezuit p. Bongeau. V prvi polovici 18. stoletja je izdal knjigo, v kateri je prišel do nepricakovane zaključka: »Žival je hudici!«

Knjiga je sprožila veliko zanimanje in tii ostala brez odgovora. Leta 1740 je v Nemčiji izšla knjiga: »Ali je res, da so živali hudici?« Nemski menih, ki se je podpisal z inicijalkami I. F. B., je ognjvito zagovarjal živali.

Vendar vsi le niso bili prepričani, da so živali plemnite. Deset let po izidu te knjige so v Franciji sodili nekemu oslu zaradi nemoralnega vedenja. Oslu bi bila trda predla, če bi ga ne bil vzel v varstvo mestni župnik. Ta se je oglasil kot prič in izjavil da jameci za visoke moraine vrline obtožena in je pripravljen, da to tudi pismeno potrdi. Tako je bil osel osvobojen.

Veliko hujše je bil skupil skromni petelin, ki je živel v Baslu v drugi polovici 15. stoletja. Petelin bi bil umrl lepo naravne smrti, tako nekdo ga je ovidil, da se družil s hudicim in da je znesel jajce. Obsojen je bil na smrt.

Španske mušice obsojene na izgnanstvo

V 15. stoletju so prebivalci švicarskega mesta Couare tožili sodišču crve, češ da nesramno žro zelje. Sodišče je odtušilo, da so obtoženi črvi božja bitja in zatorej imajo,

Začarani vinski sod — slika iz knjige »Zrcalo kreposti« (1486. leta), ki prikazuje, kako je čarovnica s pomočjo hudica začarala sod z vinom

pravico do življenja: tudi bi ne bilo prav, če bi jim vzeli sredstvo za preživljanje. Sklep sodišča je bil, da je treba »svrvm« določiti kot stalno bivališče gozdini in divji kraj in da se morajo izseliti z obdelovalnih njiv.«

Kaže, da so se ti meščani radi tožarili. Kajti prav oni so malo kasneje tožili sodišču španske mušice. Sodišče je bilo, kar mu je treba priznati, potsem objektivno. Upošte vajode, da so nobtoženci majhni in torej maloletni, jim je sodnik določil in samo advokata, ampak tudi varuha. Mušice so obsodili na pregnanstvo...

Ohranjeni so mnogi zapisi o sodnih obravnavaht proti gosencem, kačam, podganam, pijavkam in mišim. V Sodišča so velikokrat izrekla kazen izгона, pa tudi Nemčiji so na obtožno klop posadili vrabce, v Kanadi pa štoklje.

V 17. veku je neki pes v Avstriji bil obsojen v jedo in zaprt v samico. Največkrat pa je sodišče izreklo smrtno kazen, zlasti vsiljanjem.

Smrtno kazen nad obsojeno živaljo so opravili zmeraj javno. Rabilja so pogosto pripeljali iz kakega daljnjega mesta, da je opravil svojo dolžnost: obesil obsojeno žival. Pred izvršitvijo obsode so pogosto svinjam obšli hlače, na glavo pa jim dali kapuco. Obleka je po sodbi sred njeveskih mračnjakov dala temu dejanju pravo sodija slovesen pomen.

V Franciji so živalim sodili dlje kot v drugih deželah, čeprav se je ravno v Franciji prvič slišal protest proti takemu barbarstvu. Ze leta 1822 je francoski pravnik Bona-noire napisal razpravo, v kateri je dokazoval nes pametnost sodnih procesov proti živalim. Toda nihe ga ni podprl.

Zaprte živali so imeli v ječah skupaj z ljudmi. Zasliševali so jih na isti način kot ljudi in jih med zasliševanjem tudi mučili. Cvilenje tepenih živali so imeli za priznanje krivde.

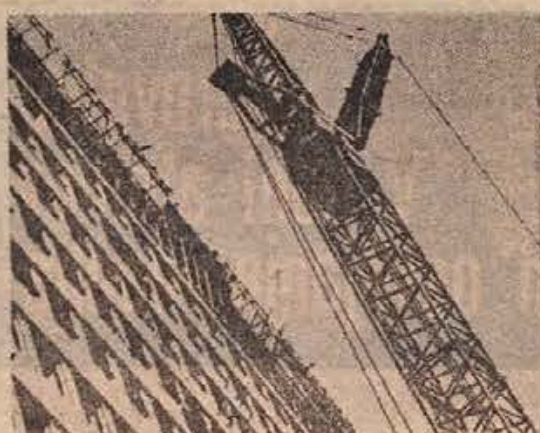
Gos, priča obrambe

Živali pa niso bile samo obtožene, ampak tudi pričé. V Nemčiji na primer je dolgo veljal zakon, da človek, ki ga je kdo napadel in hiši, lahko pripelje na sodišče, če ni ma drugih prič, mačko, psa ali petelina. Njihovo pričevanje se je upoštevalo.

OB PRAZNOVANJU LETOŠNJEGA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Napredek dokazujejo kraji sami

O gospodarskih rezultatih občine v času od lanskega praznika

Gradbeno opekarstvo podjetje MIRNA

Opraviamo vse vrste visokih gradenj, nudimo opekarne izdelke, betonske izdelke in razrez lesa.

ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE
ČESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
IN OBČANOM!

ZA VSAKO TOKO NALIVNA PERESA,
KEMICNI IN TEHNIČNI SVINCNI
TOVARNE

EMI – MIRNA

VSEM OBČANOM OBČINE TREBNJE ZELIMO
VESELO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA
PRAZNIKA!

MIZARSKA DELAVNICA TREBNJE

Opremlja stanovanja in poslovne prostore.
ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK!

tovarna
rastlinskih
specialitet
in destilacija

DANA – MIRNA

priporoča svoje kvalitetne
žgane in brezalkoholne
pijače.

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENO
ČESTITAMO!

MIZARSKO PODJETJE

HRAST ŠENTLOVRENC

OB TREBANJSKEM OBČINSKEM PRAZNIKU
POSILJAMO POZDRAVE VSEM OBČANOM
IN SE PRIPOROCAMO ZA NAROCILA!

V nedeljo bomo v spomin na 26-letnico ustanovitve Gubčeve brigade praznovali občinski praznik. Ob tej priložnosti bo podeljena domovinska pravica še drugi partizanski enoti, ki je delovala na območju trebanjske občine – Dolenjskemu odredu.

Občinski praznik je tudi priložnost za kratkoterminski odmor, za oceno dela v minulih 365 dneh. Življenje hiti, zato je težko zajeti vse pomembno in odgovoriti na vprašanje: kaj je narejenega, kaj smo zamudili, na kaj smo lahko ponosni.

Če pogledamo podatke o gospodarskem gibanju v zadnjih mesecih, ugotovimo, da so se podjetja povečini ustala in okrepla. »Skladnejše gibanje je dober znak za gospodarsko stabilnost in napredek,« meni našelnik za gospodarstvo na občinski upravi ekonomist Jože Kastelic.

Industrija je v letošnjih prvih šestih mesecih povečala vrednost celotnega dohodka za 11 odst., obrt za 21, v kmetijstvu pa se je zmanjšala za 2,1 odst. Dohodek so povečale vse gospodarske panoge, trgovina in gostinstvo celo za dobro petino. Osebnih dohodkov v domačih podjetjih so narasli 10 odst., zaloge so se zmanjšale, terjatve pa niso bistveno narasle. Izgubo je imela le KZ Trebnje, vzrok pa so predvsem cene goveda.

DANA JE POSTALA ZE POJEM

Med posameznimi podjetji je tovarna rastlinskih specialitet in destilacija DANA zadnja leta močno prekosila vsa druga podjetja in zavzela prvo mesto po vrednosti proizvodnje in po dohodku. Organska rast tovarne, odrekanje v prejšnjih letih in velika delovna storilnost odlikujejo to delovno organizacijo, ki je v 16 letih proizvodnjo 120 krat povečala.

Hermelika iz Dune je osvojila slovenski svet, vendar to še ni zadnja beseda. V kra-

tkem bodo izdali nove skrivnosti. Letos so odprli obrat brezalkoholnih pijač. Tovarna se prausmerja v izdelavo različnih rastlinskih specialitet, pijač z naravnimi izvlečki. Za letos imajo v načrtu, da bodo proizvedli kar 500 vagonov različnih pijač.

Za širšo družbeno skupnost je pomemben posluh vodstva tovarne za potrebe kraja in vse Mirenske doline. Letos sgrajeni vodovod, vreden 120 milijonov starih dinarjev, zagotavlja vsej Mirni lepo prihodnost. DANA je povsod: ko je treba prispevati za cesto, nogomet ali smučarske skoke.

TŠS: NASLONITEV NA MOČNEJŠEGA PARTNERJA

Tovarna šivalnih strojev je druga največja delovna organizacija, ki pa je zadnja leta zašla v težave. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer, sproščenejšega uvoza ter premajhnega tehnološkega napredka je bilo v juliju potrebno uvesti prisilno upravo. Podjetje sicer še nima izgube, toda prisilna uprava naj bi odpravila nekatere notranje slabosti.

Obiskali smo pomočnika prisilnega upravitelja inž. Franca Bartola, ki je dejal naslednje: »Mi smo še živi, celo več: prodaja se je znova povečala in nimamo več tolikšnih zalog. Prav je, da je bila uvedena prisilna uprava in da smo dobili Jurija Levičnika za prisilnega upravitelja. Menim, da je izhod iz sedanjega zastoja v naslonitvi na močnega partnerja. Dokupiti je treba nekaj sodobnejših strojev in sposobni smo narediti marsikaj. Za samostojno tovarno šivalnih strojev smo premajhni, lahko pa bi obstajali v sodelovanju s kakšno drugo tovrstno tvrdko. Taki so ekonomski zakoni.«

NUJNO JE KREPITI SA- MOUPRAVO OBRATOV

Večina drugih podjetij je zadnje leto napredovala. KEMOOPREMA, podjetje, ki na veliko izdeluje cisterne za gorivo, je letos podaljšala žerjavno progo in si s tem olajšala težka dela. Zadnje mesece je znova povečala celotni do-

hodek na zaposlenega, vendar pa zdaj izdeluje predmete z manjšim finančnim učinkom.

MIZARSKA DELAVNICA v Trebnju je v sodelovanju s podjetjem Slovenijales letos opremila hotel v Rovinju in Mariboru, zdaj pa ima spet večje naročilo za Novi Sad. Delavnica je delno preuredila in povečala prostore, zdaj pa že nakupuje modernjšo strojno opremo. GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE z Mirne namerava rekonstruirati opekarno v Prelesju, ki je dotlej prinašala izgubo. Mizarsko podjetje – HRAST iz Šentlovenača dobro sodeluje z OPREMALESOM in Ljubljansko LESNINO.

Skoraj polovica vseh obratov v občini pa ima sedež zunaj občine. LITOSTROJ in MODNA OBLACILA v Trebnju ter ISEKRA v Mokronogu so največji med njimi. Poglavitna naloga je doseči večjo samoupravo teh obratov, boljše odnose in povezavo z občino ter kraji, v katerih živijo ljudje, ki delajo v teh obratih.

VELIKE MOZNOSTI V TRGOVINI, GOSTIN- STVU IN TURIZMU

V trebanjski občini imata največ poslovalnic dve trgovski organizaciji: MERCATOR in DOLENJKA. MERCATOR je samo v lanskem letu vložil 138 milijonov starih dinarjev za nove trgovine, letos pa že čez 40 milijonov. Nove prodajalne so nastale v Dobriču, Šentlovenu, Sentrupertu in na Čatežu. To podjetje ima v občini že 18 prodajaln in poldrugo milijardo prometa na leto. Novost so brezobrestni potrošniški krediti na dve leti. Samo v juliju so na ta način prodali za 21 milijonov din blaga.

Zadnje leto, odkar je zgrajen motel, se je turistični utrip znova močno povečal. Vendar še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti, ki jih nudijo lepe turistične postojanke v občini. Priča pri Mokronogu, Debenc, stari gradovi, Hom s svojo okolico, gozdovi in potoki nudijo še veliko možnosti za turizem, lov in ribolov.

NOVO ŠOLO NA MIRNI ŽE GRADIJO

Tudi na področju kulture in prosvete je kaj pokazati. Slabe materialne razmere v šolstvu silijo v podvojene napore. Prebivalci občine niso odklonili prispevka za gradnjo mirenske šole in popravilo za šolo v Mokronogu in Velikem Gabru. Samo za mirensko šolo se bo iz samoprispevka nabralo 105 milijonov.

Na Mirni že gradijo. Nova šola bo stala 321,5 milijona S din, imela bo osem učilnic, šest kabinetov, telovadnico, knjižnico, tri garderobe, v drugi fazi izgradnje pa ji bodo prizidali še sedem učilnic.

Potrebe pa so tudi drugod zelo velike. V kratkem bo sestavljen dolgoročni program izgradnje materialne osnove v šolstvu, dosežanja pripravljeno ljudi in občinskega vodstva pa je dobro zagotovilo, da bo načrt postopoma tudi uresničen.

In kako živimo? Nerači priznamo, da smo včasih bolj kritični in črnogledi, kot je potrebno in dobro. Kljub trenutnem poslabšanju ekonomskega stanja kmetov in bolj počasnemu naraščanju zaslužkov delavcev in uslužbencev napredka ni mogoče zanikati. Podatki o gradnjah, o številu motornih vozil in televizorjev to dokazujejo, o tem se je mogoče prepričati v naših krajih. Ljudje so pridni in vse bolj gospodarni. Zavedajo se, da ni socializem brez kruha in resnično človeških odnosov med ljudmi. M. L.

Borci Dolenjskega odreda!

Ob 25. obletnici ustanovitve Dolenjskega odreda se bomo v nedeljo ob 8.30 zbrali v Trebnju, kjer bo odredu podeljen tudi domičel občine Trebnje.

Zveze z vlaki in avtobusi so ugodne!
Na svidenje v nedeljo v Trebnju!

ODBOR DOLENJSKEGA
ODREDA

Od pridelovanja krompirja in reje živine živi skoraj polovica prebivalcev trebanjske občine. Kakšni bodo bližnji ukrepi v kmetijstvu, je zanje življenjskega pomena. Na sliki: motiv teh dni s polja pri Dobriču.

Tovarna DANA pozna doslej eno samo pot: navzgor.

„Dana“ - ponos Mirne in trebanjske občine

3. avgusta dopoldne je Ciril Pevec, predsednik trebanjske občinske skupščine, ob novi delovni zmagi mirenske DANE pozdravil prizadevni kolektiv s priznanjem, da so delavci DANF upravičeno lahko »zglede vsem samoupravljavcem« v občini. Njegove besede smo prihranili za današnjo številko, za dneve pred letošnjim občinskim praznikom. In tu so besede tovariša Pevca:

»Danes smo se zbrali zato, da si ogledamo dva nova delovna uspeha kolektiva DANE, t. j. nov obrat brezalkoholnih pijač in nov vodovod.

Ta dva nova objekta pomenita, g. lano v okviru delovnega kolektiva »...« nov uspeh v borbi za tržišče in za dohodek ter višji standard, v širšem družbenem okviru pa pridobitev novih kvalitativnih proizvodov, po katerih DANA slovi že dalj časa.

Ta delovni uspeh je še pomembnejši, če ga uokvirimo še časovno, kajti kolektiv DANE ga je dosegel v času, ko se naše gospodarstvo z velikimi težavami bori za intenzivno gospodarjenje, za tržišče in dohodek. Istočasno moram poudariti, da je DANA kljub velikim in-

vesticijskim naporom za izgradnjo novih proizvodnih kapacitet vseskozi imela veliko razumevanje tudi za reševanje komunalnih problemov Mirne in občine, saj je sama zgradila vodovod ne samo za svoje potrebe, ampak praktično za celo Mirensko dolino. Nadalje sodeluje pri asfaltiranju ceste Trebnje – Mirna – Mokronog, pri regulaciji reke Mirne, pri sofinanciranju krajevnih skupnosti in raznih drugih akcijah. Za vse te akcije je vsak član kolektiva DANE v zadnjih 14 letih dal iz svojega dohodka 214 dinarjev. Zato je kolektiv DANE danes vzgled vsem samoupravljavcem, kako se na družbenih sredstvih ustvarjati dohodek deli na osebno, investicijsko in splošno potrošnjo. Zato je DANA danes ponos Mirne in vse trebanjske ob-

čine. Ti uspehi seveda niso prišli sami, nihče jih ni poklonil, ker se je podjetje izgrajevalo v okviru lastnih ustvarjalnih sredstev, kot je že pred menoj omenil predsednik delavskega sveta. Ta kolektiv je moral prebroditi velike težave, omejeval se je tudi v osebnih dohodkih, zato da bo jutri boljše. In ta »jutri« postaja danes, po za- slugi vsega kolektiva, samoupravnih organov in vodstva podjetja, še posebno pa direktorja Lojzeta KRHINA – resničnost.

Dovolite mi, da na koncu izrečem kolektivu DANE za dosežene gospodarske uspehe v imenu občinske skupščine Trebnje in v svojem imenu – iskrene čestitke z željo, da bi enako uspešno poslovali tudi v bodoče!

PRED PODELITVIJO DOMICILA DOLENJSKEMU ODREDU

Najtežje bitke prav v naši občini

O vlogi Dolenjskega odreda govori Janez Oven, predsednik občinskega odbora ZZB v Trebnjem, ki je leto dni preživel v tej enoti

Kot je zapisano v poročilu Glavnemu štabu NOV in POS, je bil začetek tak: 1. decembra je bil pri Trški gori ustanovljen Dolenjski odred. Štel je dva bataljona po sto ljudi; borci odreda so imeli tisti dan 9 puškomitraljezov, 4 lahke minomete, 1 brzostrelko, 30 pa jih je bilo še brez orožja. Komandant je bil Jože Logar – Slovan.

Tak je bil začetek poti te pomembne partizanske enote, ki je sodelovala v mnogih bitkah in do konca vojne izgubila 40 odstotkov borcev.

»Odred je bil«, pripoveduje Janez Oven, »vojaška in politična enota, ki je imela mnoge naloge. Večje bitke je imel prav na območju sedanjih trebanjske občine in bližnje okolice: pri Catežu, Tihboju, Selih-Sumberku, Gabrovki, Občinah in Zuzemberku. Posebno hudo bitko je imel pri Ribnici, kjer sem sodeloval kot komandir spremljevalnega voda.

Dolenjski odred je deloval največ v sestavi drugih večjih partizanskih enot in je bil redkokdaj ves na enem mestu. Sam se je loteval predvsem uničevanja sovražniko-

vih komunikacij. Tako sem preživel dva meseca v mirenski skupini, ki je delovala med Zidanim mostom in Krensicami ter sovražniko hudo ovirala pri prevozu po železnici.

Večkrat je imel odred tudi vlogo zaščitne čete. Ko je bil v maju 1944 napad na Trebnje, je Dolenjski odred zaščitil napad na odseku pri Primskovem, ko je bila huda bitka pri Občinah, pa je partizanske enote varoval z veliko loške strani.

Posebno pomembno vlogo je odigral pri spremljanju mobilizirancev, ki so prihajali iz Stajerske. Pot je bila zelo nevarna, saj je vodila čez Savo mimo mnogih nemških postojank proti kočevskim

gozdovom. V sprevidu je bilo tudi po 400 do 500 ljudi, ki so kasneje postali borci narodnoosvobodilne vojske.

Dolenjski odred ni bil posebno velika enota, saj je štel največ 600 borcev, njegov prispevek k osvoboditvi pa je bil zelo pomemben. Zato je prav da bo dobil v nedeljo domovinsko pravico v naši občini,« je končal Janez Oven.

Sporod praznovanja občinskega praznika

Sobota, 7. septembra: pohodi učencev osnovnih šol po poteh Gubčeve brigade in Dolenjskega odreda.

Nedelja, 8. septembra: ob 10 uri dopoldne pri motelu v Trebnjem slavnostno zborovanje in podelitev domicilne listine Dolenjskemu odredu. V kulturnem delu programa bo nastopil mešan pevski zbor iz Trbovelj, godba na pihala in recitatorji. Popoldne bo zabavni del prireditve.

VABLJENI!

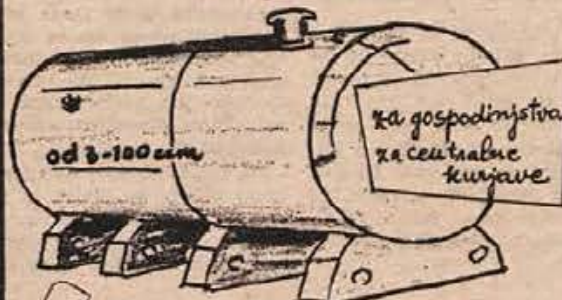

OBCINSKA SKUPSCINA TREBNJE

OBCINSKA KONFERENCA SZDL
OBCINSKI KOMITE ZKS
OBCINSKI KOMITE ZMS
OBCINSKI ODBOR ZZB NOV
OBCINSKI SINDIKALNI SVET

Za naš praznik prirčne čestitke vsem borcem Gubčeve brigade in Dolenjskega odreda ter prebivalcem naše občine!

CISTERNE z grelci ali brez njih za tekoča goriva

KEMOOPREMA TREBNJE

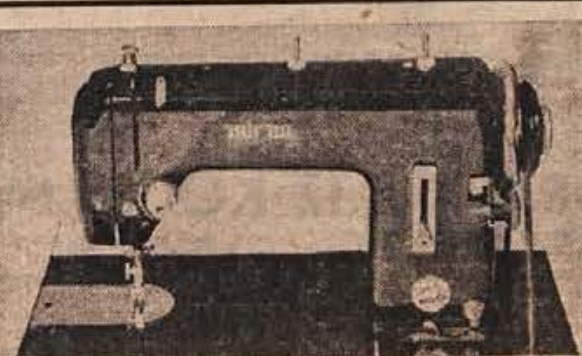
HITRA IZDELAVA IN DOSTAVA NA DOM.

Kolektiv čestita za občinski praznik vsem občanom in poslovnim prijateljem!

KOMUNALNO OBRATNO PODJETJE TREBNJE

Nudimo vse komunalne, gradbene, kovinske in vodnoinstalaterske usluge.

Vsem občanom čestitamo za občinski praznik!

MIRTA tovarna šivalnih strojev

priporoča svoje kvalitetne izdelke:

- Šivalni stroj MIRNA 03 v kabinetu, vitrini ali kovčku z 10-letno garancijo
- šivalni stroj MIRNA-VERITAS cik-cak v kabinetu, vitrini ali v kovčku, z 2-letno garancijo
- šivalni stroj MIRNA-VERITAS avtomatik v kabinetu, vitrini ali kovčku, z 2-letno garancijo.

To je specialni šivalni stroj, ki združuje vsa dela stroja za ravni šiv in avtomatiko. V primerjavi s tovrstnimi šivalnimi stroji je ta avtomatik na našem tržišču zelo poceni.

OBČANOM OBČINE TREBNJE ZELIMO OB NJIHOVEM PRAZNIKU SE VELIKO DELOVNIH USPEHOV!

Namen šole je postati žarišče glasbene kulture v domači občini

Zavod bo iskal nove možnosti za uveljavljanje navzven, zato pričakuje z vseh strani več razumevanja in želje po sodelovanju

Z delom glasbene šole v Brežicah je javnost premalo seznanjena. Ceravno se leto, dve vidno uveljavlja navzven, ne uživa še priznanja, kot ga zasluži. Res je, da je to le dopolnilna šola, toda brez nje si Brežice ne moremo več zamišljati.

V vseh oddelkih šole je 170 učencev. Ti obiskujejo pouk klavirja, violine, harmonike, kitare, trobente, gisbene teorije, ritmike in plesa itd. Šola vključuje razen tega še pihalni orkester.

V minulem šolskem letu je glasbena šola priredila 17 nastopov. Ob koncu pouka so se učenci predstavili javnosti z zaključno produkcijo v prosvetnem domu. Malo predtem so imeli samostojen koncert na Bizeljskem. Sodelovali so na prireditvah kurirčkove pošče, na otroškem karnevalu in drugod. Za starše so vsak mesec nastopali v šoli, da so ti lahko sproti spremljali njihov napredek.

Zavod se bo v prihodnje še bolj odprl navzven, tako da bo zares postal glavno gibalno glasbene kulture v ob-

čini. Možnosti ima veliko, od samostojnih koncertov do sodelovanja na literarnih večerih, na razstavah in drugih prireditvah. Tudi vrata lokalne radijske postaje so vedno odprta.

Delovna skupnost šteje pet stalno zaposlenih in tri zunanje sodelavce. Doslej se je izmenjalo že veliko učnih moči, ker vsa leta nazaj šola ni dobila niti enega stanovanja. Večina glasbenih učiteljev se je vozila in se še vozi k pouku iz Zagreba. V Brežicah ostaja le toliko časa, dokler upajo na stanovanja in dokler se jim ne ponudi ugodnejša prilika v kakem drugem kraju.

Učni kader pa se bo moral ustaliti, saj je prav to osnova za napredek zavoda. Delovna skupnost zato upravičeno

zahteva, da bi glasbena šola pri dodeljevanju stanovanj in pri financiranju obravnavala enakopravno z drugimi izobraževalnimi zavodi.

Kmetijska posvetovanja po vsej občini

Prejšnji teden so se v brežiški občini začela javna posvetovanja o kmetijstvu, na katerih so razpravljali o kmetijski politiki v republiškem in zveznem merilu, o kreditni in davčni politiki, strokovnem izobraževanju kmetijskih kadrov, o carini za kmetijsko mehanizacijo ter o kmetijski mehanizaciji nasploh, o raziskavi tržišča, o odnosih med zadrugo in zasebnimi kmeti in o marsičem drugem. Ugotovili so, da je kmetijstvo v občini tesno povezano s celotnim jugoslovanskim gospodarstvom in da vseh težav prav gotovo ne morejo reševati sami.

Za čistočo mesta morajo skrbeti vsi

V Krškem ni podjetja, ki bi skrbelo za čistočo mesta - Najbolj prizadeven kraj bo dobil lepo nagrado

Turistična zveza Slovenije razpisuje skupaj z uredništvom časopisa DELO in Zvezi hortikulturnih društev Slovenije tekmovalno za najbolj prizadeven kraj na področju turizma v Sloveniji. Komisija, ki jo sestavljajo po en predstavnik Turistične zveze Slovenije in Zveze hortikulturnih društev Slovenije, novinar DELA in predstavnik gostinskega šolskega centra v Ljubljani, bo obiskala najmanj

50 krajev v Sloveniji, kjer bo ocenjevala urejenost in čistočočno kraja, urejenost zgradb in okolice, stanje javnih lokalirov in njihove okolice, izbiri in raven postrežbe v javnih lokalitah ter urejenost turistične in informacijske službe.

Turistično društvo in odbor za olepšava mesta sta sklenila, da se tudi Krško vključi v to akcijo. Zato se trudijo, da bi bili cvečični nasadi in parki čim lepše urejeni. To pa je zdej v Krškem težko, ker ni podjetja, ki bi skrbelo za red in snago v mestu, krajevna skupnost Krško pa težko dobi delavce za pometanje ulic in pločnikov ter za urejanje nasadov. Ocene komisije bodo objavljene po koncu tekmovanja, to je po 15. septembru. Kraj, ki ga bo komisija ocenila kot najlepše urejenega in najbolj prizadevnega na področju turizma, bo dobil nagrado Turistične zveze Slovenije, to je 10.000 din, in 5.000 din od časopisnega podjetja DELO. Posameznikom pa bodo razdelili več praktičnih nagrad in priznanj. Razen tega bo tudi turistično društvo Krško podelilo najbolj prizadevnim prebivalcem mesta pet denarnih nagrad in več priznanj. V turističnem društvu so pričarani, da se bodo vsi prebivalci vključili v to akcijo in s tem dokazali, da jim ni vseeno, kakšno je Krško.

Posvetovanja o kmetijstvu bodo vodili strokovnjaki

Občinska konferenca SZDL daje pripombe in povedo svojo mnenja o kmetijstvu. Posvetovanja bodo v Krškem, Leskovcu, Kostanjevici, na Raki in Sonovcu. Nanje bodo pisмено povabili 160 najbolj razgledanih kmetov, seveda pa se lahko posvetovanja udeležijo tudi drugi občani.

Razpis abonmaja za ljubljansko Opero

Ljubljanska Opera in balet SNG razpisujeta za sezono 1968-69 dva izredna abonmaja, namenjena predvsem izven ljubljanskim obiskovalcem. Predstave za abonma sŠobotna bodo ob 19. uri, za abonma N pa ob nedeljah ob 15. uri.

Vsak abonma obsega sedem predstav, na sporedu pa bodo najpopularnejša dela opernega in baletnega repertoarja. Cena abonmaja, ki ga lahko občani plačajo v sedmih obrokih, je 20 odstotkov nižji od običajne cene. Cene sedežev so od 28 din (obrok 4 din) do 73,50 din (obrok 10,50 din). Prijave sprejema delavska univerza Krško.

Več kot 700 obiskovalcev v muzeju internirancev

V dveh mesecih si je muzej internirancev v Brestanici ogledalo več kot 700 obiskovalcev, od tega 40 tužcev. Ker je to edinstven muzej v Sloveniji in ker je gradiva dovolj, bodo muzej še razširili, če bo seveda dovolj denarja. Ogled muzeja bi lahko organizirale tudi šole, saj bi tako učencem najbolj nazorno prikazali vse strahote, ki so jih doživeli naši ljudje, ko so jih izseljevali.

Prireditve „Krško jeseni“ bo konec meseca

Priprave na veliko prireditve »Krško v jeseni«, ki bo 29. septembra v gostilni Tri lučke na Sremiču, so v polnem teku. Turistično društvo je najprej nameravalo organizirati prireditve skupaj z nogometnim klubom Celulozar. Na sporedu naj bi bile koujske dirke v mulcu, nogometna tekma med debelimi in suhimi, izvalitev najlepše v Posavju in drugo. Toda uprava Celulozarja se je kasneje premislila, ker ni hotela tvegati, če zaradi slabega vremena prireditve ne bi uspela.

Turistično društvo klub temu ni vrglo puške v koruzo in je sklenilo prireditve organizirati s pomočjo družbenopolitičnih organizacij. Spored so nekoliko spremenili, tako da bo konec meseca na Sremiču vinska trgatev srečolov, izbiranje lepote vinogradov in poskušanja mošta, za zabavo in ples pa bo skrbel ansambel Berger Upajo, da jim vreme ne bo ponagajalo in pokvarilo prireditve. »Krško v jeseni« naj bi postala tradicionalna prireditve, s katero naj bi privabili v krško občino čim več tujih in domačih gostov.

KOGA POKLICATI NA ODGOVOR, ČE SO CESTE SLABE?

Cestarjev ne vidimo po več mesecev

Makadamske ceste tretjega reda so slabo vzdrževane — Z oranjem je največkrat vse opravljeno — V brežiški občini so to ceste Brežice — Sp. Pohanca — Krško. Brežice — Dečna Sela — Pišče in Bizeljsko — Klanjec — Po več mesecev so prepuščene same sebi

»Halo, saj delate pri časopisu, kajne?« se je že dvakrat v tem mesecu glasil telefonski poziv občanke iz Pohance. »Seveda, kaj pa želite?« — »Nič drugega kot to, da si čimprej ogledate ceste od železniške postaje v Brežicah do Dolenje vasi. Mnogi se s koleksi vozimo po njej na delo in domov in se vsak dan znova hudo namučimo. Toda naše pritožbe nikogar ne ganejo in cestarjev po več mesecev ne vidimo.«

Da je cesta Brežice-Krško zares slabo vzdrževana, sem se že mnogokrat prepričala. Vozniki avtobusov so to pomlad negotovili, ko so vozili po uničenju kotanjah in kvarili vozila. Najslabši je bil odsek od Spodnje Pohance do Brežice.

Nič boljše ni cesta skozi Brezino v Dečna Sela in Pišče. Obe cesti sta republiški, vzdržuje pa ju Cestno podjetje iz Novega mesta. Republiški cestni sklad mu daje za to vsako leto po 8.000 din od kilometra. Razume se, da novih dinarjev. Če je to dovolj ali premalo, bi vedeli povedati ljudje iz stroke, pa tudi pri podjetju bi se morali vprašati ali gre ta denar res samo za vzdrževanje.

Te dni sem se oglasila pri Atonu Rebselju, cestnem inspektorju za krško in breži-

ško občino. Tudi on je dejal, da se ceste tretjega reda slabe, in mi je naštel poglavite vzroke za tako stanje. Na prvem mestu je omenil neredno vzdrževanje, kajti cestarji oz. cestni delavci pridejo na te ceste na dva, tri ali več mesecev. Na ceste navažajo alab posipni material. Za posipavanje uporabljajo v glavnem odpadni gramoz, ki ga dobivajo pri odkrivanju gramoznic. Pomešan je z zemljo. Kakovostni material porabi podjetje v glavnem za asfaltiranje.

Makadamske ceste v obeh občinah vzdržujejo pretežno le tako, da jih orjejo z gradljem, pred tem pa ne poskrbite za gramozno podlago in zakrpanje večjih jam, je še povedal inspektor. Ceste brez ustrezne podlage pa seveda ne vzdržijo sedanjega prome-

ta. In tako se ljudje neprestano pritožujejo, pa tudi odborniki občinske skupščine so že večkrat načeli to vprašanje. Koga torej poklicati na odgovor in kdo sploh lahko ukrepa, če so ceste za daljše obdobje prepuščene same sebi? Inšpektorji pomankljivo si za sedaj samo ugotavljajo. JOZICA TEPPEY

Poseben vlak v Novo Gorico

Občinska konferenca SZDL je že začela s pripravami za obisk letošnje največje slovenske proslave, ki bo v spomin na 25-letnico vstaje primorskega ljudstva 15. septembra v Novi Gorici. SZDL je predlagala delovnim in družbeno-političnim organizacijam, naj izkoristijo to priliko in organizirajo sindikalne izlete. Ljubljansko železniško podjetje je za spodnjeposavske občine pripravilo poseben vlak, ki bo odpeljal iz Brežice. SZDL je predlagala avtomoto društvo, naj organizira kolono avtomobilov, s katerimi bi njegovi člani obiskali Novo Gorico. Opaziti je, da se je zanimanje za proslavo po dogodkih na Češkoslovaškem močno povečalo.

Radio Brežice

PETER, 6. SEPTEMBRA: 20.30 - 20.35 - Nove pločke IRTB, objavitelj in reklama 20.35 - 21.15 - Glasbena oddaja: Izbrani ste sami. **NEDELJA, 8. SEPTEMBRA: 11.00 -** Domače zanimivosti - Iz aktivnosti občinske konference ZK Brežice - Vzorčno predavanje: Pravo otroštvo - obdobje med 7. in 11. letom - Damijan Valen: Medžaranka - debla lokalca in čaršaka - II. del - Za naša kmetovalce: Inš. Lojze Pirc: Priprava sadja za konzerviranje - 22. avgusta - 11. septembra - Nedeljski reportaža: Brežiški turizem včeraj, danes in jutri - Mokrice - Pozor, nimaš prednostni - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 13.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo. **TOREK, 10. SEPTEMBRA: 18.00 -** 19.00 - Novo v krajini - Ju-goten vam predstavlja - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled - Tedenski športni komentar 19.00-19.30 - Glasbena oddaja: Parada francoskih in italijanskih popevk.

NOVO V BREŽICAH

TRŽAŠKI UCITELJI, ki so bili na seminarju v Cateških Toplicah, so pred odhodom obiskali Posavski muzej. Bili so navdušeni nad njegovo ureditvijo in njegovim kulturno-gospodarskim bogastvom.

ŠOLA NI SAMO ZA MLADÉ. Zamujeno lahko nadomestite! Tako se obrnča vodstvo delavskega delavca, ki želijo pridobiti širšo obzornjo znanja in razgledanosti. Maralke zaradi velike družbene aktivnosti ni dokončal ustrezne šole in prav tem občanom šoli zavod pomaga. Vse svoje slišateljse šoli prireditvi in razpisni delu in jim abudili zaupanje v šolo. Izobraževalna sezona se bo pričela po 15. septembru. Za prijave ni več veliko časa.

ZA PLES V OLIMPIJSKEM BAZENU na v Cateških Toplicah v soboto, 7. septembra, igraje pet orkestror. Začetek programa bo

nasranit velika ogrožena. Tokrat ne bo rezervacij in za vstopnice bo verjetno precejšen navih. Za prireditve se zanimajo po vsem Spodnjem Posavju in na Hrvaškou. Vstopnice bodo napredaj po ceni od 10 din. Organizatorji pričakujejo okoli 5.000 gostov.

NOVI DEL BREŽIC se že ponaka z novo samopostrežno trgovino. Založena je z vsemi tržatimi stivi in gospodinjstvom potrebnimi. Na voljo bo tudi kruh, mleko, pecivo, sadje, površine, mlečni izdelki, sveže meso in delikatese. V samopostrežni bo v dveh izmenah delalo 12 zaposlenih. Večina teh se je usposabljala na seminarju, ki ga je zanj organiziral Zavod za napredek gospodinjstva iz Ljubljane. KRKA je poskrbela za izobraževanje svojih prodajalcev sato, da bi se na svetelu izognila večim spordrajim, in da bili kupci čimbolj zadovoljni.

VRETO NE MORE SPREJETI VSEH OTROK. Varšavna ustava v Brežicah je premajhna, da bi lahko ustregla željam vseh tistih staršev, ki bi ji radi zaupali svoje otroke. Med njimi je veliko taktih, kjer sta zaposlena oba roditelja.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKE NOVICE

DELOVNE ORGANIZACIJE SO SE Z VELIKIM RAZUMEVANJEM odemale postvu občinskega sindikalnega sveta za pomoč turizmu la Češkoslovaške. Prosto-voljne prispevke so nakazovale na poseben račun, ki ga je odprl ObsS. Znanje zneske so pripravile podjetja: Rudnik Senovo - 1.500 din, Elektrans Brestanica 1.600 din, Splošno obrtno podjetje Krško 500 din, poslovna enota podjetja ELEKTRO Čajje 2.500 din in trgovsko podjetje PRESKRBA 300 din.

ABSOLVENTI UCITELJSKIH IN PEDAGOSKIH GIMNAZIJ iz krške občine so se 30. avgusta zbrali na sestanku, ki ga je sanje sklical temeljna izobraževalna skupnost Senaniti so jih s možnostmi za zaposlitev in nadaljnji študij. V šolskem letu 1967/68 je uspešno končalo učiteljstvo in pedagoško gimnazijo 12 dijakov. Od tega se jih je 6 zaposlilo na osnovnih šolah v občini, preostali pa bodo študij nadaljevali. Komisija za stipendije se bo v kratkem sestala in razpravi o zagotovitvi stipendij diplomantom, ki so ostali brez delovnega mesta.

DELAŠKE ŠPORTNE IGRE bodo končane septembra. Komisija pri občinskem sindikalnem svetu je njihov dosedanj potek ugodno ocenila in sprejela program za v prihodnje. Igre so se začele maja letos. V 11 športnih panogah nastopa 300 tekmovalcev. Nikoli došle jih še ni bilo toliko. Slove-ner zadnja leta delavskih športnih iger 1968 bo neposredno pred davnom republike. V septembru se bodo zvršile še tekmovalna v od-

bojki, rokometu, plavanju in atletiki.

SINDIKALNA PODRUČNICA PRI SPOLOSNI MIZARSTVIJE je avgusta organizirala enodnevni sindikalni izlet, katerega so je udeležilo 31 delavcev krškega obrata. Izletniki so si ogledali Bohinj, Vogel, slap Savico, Bled, Begu-nje in Veliko pianino. Najbolj so bili presenešeni ob ogledu zaporov v Begunjah. Vsi se strinjajo s nam, da bi tudi v bodoče bil namo mesto tradicionalne širanjke klubase skupen izlet po Sloveniji.

RAZPRAVA O NOVMEM ZAKONU O IZOBRAŽEVANJU bo v Krškem v začetku septembra. U-deležili se je bodo prosvetni in poučni delavci. pričakujejo pa tudi svetovalce postojne prosvetno-kulturnega zbora Stanele Kranjski.

KOMISIJA ZA ŠPORT PRI OBCINSKEM SINDIKALNEM SVETU je prejšnji teden razpravi-lala o nadaljevanju športnih iger. V jenskem delu tekmovalnja bo-do podljetja tekmovala v rokometu, odbojki, lahki atletiki in pavanju.

IZ ROVINJA se je v petek, 30. avgusta, vrnilo 110 otrok, ki so bili tam 15 dni na počitnicah. Za letovanje otrok so nekaj denarja prispevali občina in podjetja, nekaj pa so morali plačati starši otrok.

Stane Kranjc predaval o napadu na Česko

V petek, 30. avgusta, je v Krškem predaval član izvršnega komiteja CK ZKS Stane Kranjc o verokih napada na ČSSR in o političnih procesih v SZ. V razgovoru, ki se ga je udeležilo več kot 200 komunistov, je tov. Kranjc obrazložil nekatere dogodke in stališča CK ZKJ do nedavnih političnih dogodkov na vzhodu.

Razgovor je pripravila občinska konferenca ZK Brežice s sodelovanjem vodstva CK ZKS in sekretarjev krajevnih organizacij in aktivov ZK.

Tudi občani naj povedo svoje mnenje!

Na razširjeni seji izvršnega odbora SZDL so pred nedavnim razpravljali tudi o pripravah na javno razpravo o spremembah ustave in o novem volilnem sistemu. Sprejeli so delovni program, v katerem je rečeno, da morajo do 20. septembra pripraviti javne razprave z občani. Na seji so poudarili, da morajo komunisti biti listi, ki bodo razlagali in pojasnjevali, kakaj so potrebne spremembe ustave in zakaj je potreben nov volilni sistem, kajti od njih so pričakuje, da so bolj seznanjeni kot drugi občani. Bili so tudi mnenja, da mora biti skupščinski sistem prožen in ekonomičen. Pogoste spremembe volilnega sistema slabo splivajo na občane, ker ti ne razumejo, kakaj so spremembe potrebne. Vsekakor bodo javne razprave najbolj pokazale, kaj mislijo občani o teh stvareh.

Po javnih razpravah bo SZDL sklicala širši politični aktiv, kjer bodo obdelali stališča in pripombe, ki so jih povedali občani.

OGLAŠUJTE V DL

Čimveč občanov v Novo Gorico

Proslava se bo udeležila celotna občinska skupščina - Posebni vlak bo iz Sevnice odpeljal ob 5.15 - Živahnost v delu SZDL v septembru

Na zadnjem sestanku izvršnega odbora občinske konference SZDL so obravnavali dejavnost organizacije v jesenskem obdobju.

Ker se bliža 15. september, ko bo v Novi Gorici velika proslava 25-letnice vstaje Primorske, je izvršni odbor menil, da je potrebno s pripravi pohiteti in pritegniti kar največ udeležencev iz sevniške občine. Vse delovne organizacije in njihove sindikalne podružnice so že dobile obvestila, da morajo do danes sporočiti število udeležencev. 15. septembra bo ob 5.15 odpeljal iz Sevnice posebni vlak, voznja z njim pa bo stala 21,80 din za eno osebo.

Sevniška občinska skupščina ima za letos v načrtu izlet odbornikov. Predsedstvo skupščine meni, da je najbolje, če bi ta izlet imeli 15. septembra v Novo Gorico. To mnenje je že sprejeto.

Izvršni odbor je obravnaval tudi možnost, kako bi pri obhajevanju nekaterih naših sistemskih rešitev sodelovali

čimveč ljudi. V 10 krajih so na zborih volivcev že obravnavali predlog za ustavne spremembe in stanje kmetijstva v Sloveniji. V septembru bo javna razprava s prosvetnimi delavci; o težah novega zakona o sistemu izobraževanja jim bo govoril poslanec Jože Bogovič, v razpravi pa bo sodeloval tudi zvezni poslanec Stane Kranjc.

Sredi tega meseca bo še seja občinske konference SZDL, ki bo posvečena stanju kme-

tijstva v občini, na njej pa bodo obravnavali še nekatere organizacijske zadeve.

Loka: letos ugodnejše za obiralce

Cez 200 ljudi iz raznih krajev, med njimi tudi iz Medžurja, je letos obiralo hmelj v vrasah kmetijskega kombinata ZASAVJE v LOKI pri Zidanem mostu. Letos je bila prehrana dobro urejena, dobra letina pa je pripomogla, da so ljudje več zaslužili. Ni bila redka nabiralka, ki je nabrala 20 škafov hmelja na dan, to pa je pomenilo 36 din zaslužka. Za zajtrk, kosilo in večerjo je bilo potrebno nabrati tri škafe. V LOKI je 30 ha hmeljišč, zato je moral tudi obiralni stroj delati noč in dan, seveda pa tudi sušilnica ni poznala počitka. Obiranje je bilo končano te dni, velike hale suhega hmelja so že pripravljene za prevoz v Zalec.

S. Sk.

NOVO V ŠENTJANŽU

UREJITEV POKOPALIŠČA. Krajevna skupnost v Šentjanžu se v zadnjem času med drugim trudila, da bi izboljšala podoba pokopališča. Zaradi tega je pozvala lastnike grobov, naj plačajo tej skupnosti prispevek k skupnim stroškom za vsak grob 5 dinarjev in okrasijo svoje grobove, da na njih ne bo rasel plevel. Nekateri so brez tega posveta opravičili svojo dolžnost, medtem ko je precej tistih, ki se le enkrat letno spomnijo, da je tudi grobove treba urediti. Za boljše evidenco je krajevna skupnost izdelala poseben katalster grobov.

GASILSKI DOM. Le počasi napredujejo dela pri gradnji gasilskega doma, in če v letošnjem letu gradnja ne bo pod streho, za kar društvo priznava denarja, se bo napravila obotna škoda, saj zidovi stojijo že in preteklega leta.

ODKUP KMETIJSKIH PRIDELKOV NI ZAGOTOVILEN. Na minulem zboru volivcev v Šentjanžu je bilo pri razpravi o problematiki kmetijstva poudarjeno, da odkup kmetijskih pridelkov, tudi živine, ni zagotovljen. Centem pridelkom se večkrat znižajo, najbolj občuten primer pa je prav pri živini. Kmetje na tem območju pogosto kmetijsko poskušajo službo, kar se je še poslabšalo s priključitvijo kmetijske zadruge sevnškemu kombinatu.

Pred novo krvodajalsko akcijo

23. in 24. septembra bo v sevniški občini krvodajalska akcija. Prvi dan bo odvzem krvi v Sevnici, naslednji dan pa še v Krmelju. Na zadnjem posvetu predstavnikov Rdečega križa in delovnih organizacij so se dogovorili, da bodo uredili tako, da bo kri lahko darovalo kar največ ljudi. Tako bodo v konfekciji LISCA delali v soboto, 21. septembra, 23. septembra pa bodo delavci odšli na odvzem krvi. V jesenski krvodajalski akciji mora sevniška občina zbrati 500 krvodajalcev. Prijave je potrebno poslati najkasneje do 10. septembra.

PS SE

Razpis nalog o požarni varnosti

Zadnji teden v septembru bo teden požarne varnosti. Da bi vključili tudi šolsko mladino, so 31. avgusta sevniški gasilci sklenili razpisa, ti šolske naloge o požarni varnosti s posebnim ozirom na domače razmere. Pisni najboljših nalog bodo dobili lepe knjižne nagrade.

Oglašujte v DL!

Stare težave in novo upanje

Najhuje je na Jelševcu: 74 otrok na učilnico, ki ji z roko dosežeš strop - izdelan bo dolgoročen program izgradnje šolstva v občini

Kot vse prijetno so tudi letošnje šolske počitnice hitro minile. Začenja se novo šolsko leto. Kaj bo prineslo učencem in učiteljem? Med prosvetnimi delavci je več upanja na izboljšanje. Veliko je odvisno od človeka, toda materialne razmere in priznanje so stvari, ki vplivajo na delo šol, če to želimo ali ne.

Lansko delo osnovnih šol pozna več senčnih kot sončnih strani. Število kombiniranih oddelkov se je sicer zmanjšalo pod republiško povprečje, šole so se kadrovske delno okrepile, izboljšala sta se šolski obisk in sodelovanje s starši, toda slabe materialne razmere so visele ves čas kot Damoklejev meč nad glavami šolnikov.

V odstotkih merjeni učni uspehi so bili v lanskem šolskem letu slabši kot leto dni prej. Veliko pove podatek, da je le 122 od 334 učencev, ki so pred osmimi leti prišli v šolo, v osmih letih naredilo osem razredov. V petem razredu ali še prej je končalo kar 43 učencev, zato je bila naravná posledica sklep občinske skupščine, da je potrebno že letos poskusiti organizirati posebne oddelke za manj nadarjene otroke.

Skoraj ne pomnimo razprave o šolstvu, kjer ne bi slišali o materialni stiski našega šolstva. Za učila gre vsako leto manj denarja, prosvetni delavci niso zadovoljni z osebnimi dohodki. Sicer pa: kaj je mogoče narediti za bolj sodoben pouk, če gre za učila 786 starih dinarjev na enega učenca v vsem letu?

Znova je bilo tudi postavljeno javno vprašanje, kaj je s šolo na Jelševcu. Kakšne so tam razmere, dovolj zgo-

šega kmeta. Število otrok na ne pada, marveč narašča.

In odgovor na to vprašanje? Ker so težave tudi na drugih šolah, je potrebno v kartkem narediti dolgoročen program, ki naj obsega tudi predlog, kako ga postopno uresničevati. Začetek gradnje mirenske šole je vendarle dober znak, da bodo prišli boljši časi. Saj vendar morajo priti.

M. L.

KAKO ZVOZITI NA TAKI CESTI? Letos bo Sevnica dobila modernjšo cestno povezavo z Radečami in Celjem, prihodnje leto pa še s Krškimi. Nenehno priganja tudi cesta proti Trebnjem (na silki), ki je ozka, da se večja vozila komaj srečujejo. (Foto: Lezan)

Tako ni mogoče več naprej

Zadružni svet je predlagal konkretne ukrepe za izboljšanje položaja kmetijske zadruge

Predvčerajšnjim se je zadružni svet KZ Trebnje sestal na izredni seji, da bi pravočasno skušal poiskati izhod iz sedanjega težkega položaja, do katerega je pripeljalo močno poslabšanje gospodarskega stanja slovenskega kmetijstva v poroformskem času.

Po štiriurni razpravi je zadružni svet sprejel naslednje sklepe.

Da bi se ekonomski položaj, ki se je poslabšal zaradi odnosa cen v škodo kmetijstva vsaj delno popravil, je po mnenju sveta potrebno v času od leta 1968 - 73 odpisati letne obveznosti, ki izvirajo iz kreditov v živinoreji. Isto je zahteval tudi za kreditne izgube pred reformo. Zadružni svet nadalje za-

hteva, od pristojnih organov, naj vendarle začno reševati slovensko govedorejo, ki je v hudi krizi in bo sedanjí odnos neusmiljeno maščevala. Zagotoviti je treba tudi prodajo krompirja ter voditi dolgoročno gospodarsko politiko v kmetijstvu.

Na koncu je zadružni svet pozval tudi občinsko skupščino, da poskuša v okvirih občinskega rezervnega sklada poiskati možnosti za pokritje nekaterih najnih obveznosti zadruge.

Sedanje stanje je več kot resno. Gornje zahteve podpisajo tudi družbenopolitične organizacije. Dolenjsko kmetijstvo upravičeno terja konkretne ukrepe v svoj prid. Izbrpnje bomo o tem še poročni.

Inž. M. L.

Jutri bo zasedala skupščina

Jutri, 6. septembra, bo v dvorani gasilskega doma v Sevnici seja obeh zborov občinske skupščine. Dnevni red obsega: poročilo o učnih uspehih osnovnih šol, poročilo o plačevanju prispevkov delovnih organizacij, razpravo o vodarni v Sevnici ter o ukinitvi nekaterih cestnih prehodov čez železnisko progo in odlok o premijah za krvavo mleko. Odborniki bodo obravnavali tudi predlog pripomb za spremembo ustave ter pripombe, stališča in priporočila skupščine SRSS o kmetijstvu v naši republiki.

J. Z.

Zaostale prispevke plačati do 15. septembra!

Občinska uprava opozarja stanovanj in zemeljne lastnike v Sevnici in Krmelju, naj najkasneje do 15. septembra poravnajo zastarele obveznosti, ki so jih dolžni plačati po odloku o prispevku od uporabe mestnega zemljišča. Kdor do tega časa ne bo plačal, bo prejel opomin in plačal dodatne stroške, če pa še to ne bo zaleglo, bo

sledila prisilna izterjava. Precej ljudi je sicer prispevek že plačalo, nekateri pa odlašajo iz meseca v mesec, zato smo prisiljeni dati javni opomin, pravijo na občinski upravi.

V sevniški občini gospodarijo s prispevki od uporabe mestnega zemljišča krajevne skupnosti, ki imajo veliko nalog, pa malo denarja.

SEVNIŠKI PABERKI

DELEGACIJA V TITOVO UČICE. Društvo bo odpotovalo v Titovo učice 9-clansko zastopstvo sevniške občinske gasilske zveze in sodelovalo na drugem jugoslovanskem tekmovanju gasilcev, ki bo od 6. do 8. septembra. Med člani skupine, ki so si prispevki omogočili pot delovni kolektivni in občinska konferenca SZDL, je tudi podpredsednik OSS Jože Knez.

SE ENKRAT VEČ OČANOV. Še lažje je Avtomoto društvo v Sevnici štelo že 136 članov, letos pa je naraslo še na 300. Če upoštevamo število osebnih vozil, lahko ugotovimo, da zavetna to društvo eno prvo mesto v Sloveniji po odstotku vključenih lastnikov. Društvo bo imelo ta mesec občni zbor, na katerem bo razpravi organizacijskih zadev obravnavalo tudi nagradevanje in dolžev skrbstva v delavnici, ki je lasti AMD.

KRAJA V GASILSKEM DOMU. Ševniški dom se lahko pohvali s solidno urejenimi sanitarnimi, vendar jih bo uprava prej ali slej morala dati pod ključ. Obiskovalci so niso zadovoljili le s tem, da so pokrivali še več stenskih ogledal in brisac, prejeli teden so se spravili še nad

luči. Kaj naj ukrenemo proti stonovim lesu, vse graje vrednih stanj?

HAČICA: ALI RES NI VREDNO PREPREČITI NESREČE? Na nevarnem ovinku na cesti Loka-Breg-Sevnica je pri blizu posestnika Lovžeta Simončiča nevaren ovinek, ki je povzročil že šest prometnih nesгод. S šolskim letom bo tam nova vozi šolski avtobus, in čeprav bi bilo mogoč ovinek z usojnimi stroški ubadati, se cestno podjetje sploh ne zmoži za tovrstno opomina, kot da nesred na bi bilo vredno preprečevati.

PROMETNI ZNAKI BREZ HANŠKA. Pred mostičkom čez Droljanški potok so štirje prometni znaki, ki jih je mogoče razločiti že od blizu. Tu so še manjški drugeje bi bilo treba znake redno obnovljati, saj brez njih ni varnega prometa.

REGISTRACIJA MOPEDOV. V občini Sevnica bo registracija mopedov: V KRMELJU na dvorcu ču doma Svobode dne 11. in 12. septembra od 8. do 18. ure, v SEVNICI pa pri delavnicah Avtomoto društva od 16. do vključno 18. septembra 1968, prav tako od 8. do 18. ure. Na kraju registracije bo tudi tehnični pregled vozil.

SMARJU NOVA MESSICA. Jutri bo kmetijski kombinat ZASAVJE iz Sevnice odprl novo mesnico v Smarju, kar je bila še večletna želja okoljskih prebivalcev. V novi prodajalni bodo stregli tudi s kavo in mrašimi jedli, kar bo vsekakor pridobitev za to naselje.

Udeležite se javnih razprav!

Občinska konferenca SZDL Crnomelj organizira javne razprave — O USTAVNIH SPREMEMBAH IN NOVM VOLLNEM SISTEMU ter — O PROBLEMATIKI KMETIŠTVA (gradivo o kmetijskih vprašanjih je bilo objavljeno v prilogi Kmečkega glasa dne 8. avgusta 1968).

Vabimo občane, naj se udeležijo javnih razgovorov, ki bodo v naslednjih krajih:

V ADLESICIH: 22. septembra ob 9. uri v zadruženem domu za območje krajevnega urada Adlesič.

V CRNOMLJU: 9. septembra ob 19. uri v sejni sobi občinske skupščine za mesto in okolico.

V DRAGATUSU: 8. septembra ob 10. uri v zadruženem

domu za območje celotnega krajevnega urada Dragatuš;

V GRIBLJAH: 7. septembra ob 19. uri v gasilskem domu za vasi Griblje in Cerklvišče;

V SEMICU: 8. septembra ob 9. uri v prosvetnem domu za območje krajevnega urada Semic;

NA SINJEM VRHU: 8. septembra ob 10. uri v šoli za

območje celotne okolice Sinjega vrha;

V STAREM TRGU: 8. septembra ob 11. uri v osnovni šoli za območje krajevnega urada Stari trg;

NA VINICI: 8. septembra ob 9. uri v osnovni šoli za območje krajevnega urada, razen okolice Sinjega vrha.

Iskrene čestitke Niku Jakofčiču!

Pred nedavnim je dopolnil 70. leto življenja eden zelo znanih Belokranjcev, Niku Jakofčič iz Cerklvišča. Čeprav je bil v mladih letih preprost kmet, je bil predan naprednim idejam, zato je že leta 1933 postal komunista. Tudi med NOB se je med prvimi pridružil Osvobodilni fronti. Med vojno kot tudi prva leta po njej je opravljal vrsto zelo odgovornih funkcij v političnem in javnem življenju, danes pa živi kot upokojenec doma, vendar še zmeraj aktivno dela v organizacijah.

Skromnemu in predanemu borcu za pravice delavnih ljudi je ob njegov 70-letni predsednik republike Tito podelil za dolgoletno revolucionarno dejavnost red bratstva in edinstva z zlatim vencem. Tovaršu Niku priskrbe čestitamo tako za njegov življenjski jubilej kot za visoko odlikovanje!

V Ulici 21. oktobra v Crnomlju gre gradnja 19-stanovskega bloka h koncu. Domače podjetje BEGRAD je stavbo že pred tedni spravilo pod streho, zdaj pa opravljajo notranja dela. (Foto: R. Bačar)

Črnomaljški niso navdušeni nad novim delovnim časom

Anonimna anketa o novem delovnem času, ki jo je pripravilo predsedstvo občinskega sindikatskega sveta v Crnomlju, je pokazala, da bi moralo kar 17,7 odst. anketiranih žena ostati doma, če bi v njihovi delovni organizaciji uvedli novi delavnik. Koronite spremembe, ki bi jih prinesel, bi zaradi neurejenega varstva otrok in neurejene prehrane prizadele marsikatero družino. Tudi tisti, ki se zdaj vozijo na delo, so prepričani, da bi jim novi delavnik prinesel le težave, 15,2 odstotka delavcev bi moralo prav zaradi neurejenega prevoza ostati doma. Ker prihajajo na delo iz oddaljenih krajev, bi se po njihovem mnenju zvečer prepozno vračali domov in bi bilo za marsikoga boljše, če bi se preselili v Crnomelj.

čali domov in bi bilo za marsikoga boljše, če bi se preselili v Crnomelj.

8. septembra mladinsko posvetovanje

V nedeljo dopoldne bo v Crnomlju posvetovanje predsednikov mladinskih aktivov ZMS. Razpravljali bodo o delu z mladino v letošnji jesensko zimski sezoni ter o vključevanju mladih v Zvezo komunistov. Ena izmed točk dnevnega reda predvideva tudi obravnavo najnovejših dogodkov v svetu, posebno na Cehoslovaškem. Mladinsko posvetovanje organiziral občinski komite ZMS kot pripravo na občinsko mladinsko konferenco.

Na Črešnjevcu so za šolo

V soboto, 31. avg., so imeli na Črešnjevcu sestanek SZDL, na katerem so pozdravili pobudo za ustanovitev zimske kmetijske šole v Crnomlju. Ob tej priložnosti so spet govorili o uvedbi avtobusne proge za šolsko mladino, ki hodi več kot 6 km peš do šole, kar je že star vaški problem. Razen tega so želeli boljše vzdrževanje ceste in da bi letos dobro organizirali odkup pri delkov. K. W.

Ne le gasilstvo, tudi politično delo

8. septembra bodo priredili proslavo pri novem gasilskem domu v Krivoglavicah — Borci, gasilci in prebivalstvo — vabljani!

Letos poteče 40 let, odkar je bilo ustanovljeno gasilsko društvo Dobravice, zato so

BETI polnoštevilno na proslavi

Metliška trikotna tovarna BETI je vsem svojim zaposlenim, okoli 1600 ljudem, omogočila udeležbo na velikem partizanskem srečanju v Metliki. Tovarna je organizirala prevoz iz obratov Dobova, Mirna peč, Crnomelj in Ljubljana. Lepo sodelovanje na proslavi so pokazali tudi vsi drugi delovni kolektivi iz Metlike, razen Podjetja KOMET. Tu pa so prav ta dan organizirali sindikalni izlet v Italijo.

Tudi v Beli krajini posebna šola

V metliški občini je še vedno mnogo takih otrok, ki ne dokončajo osemletke v osmih letih. Posebno težavo predstavljajo tisti učenci, ki so umsko šibkeje razviti in ne morejo slediti predpisanimu učnemu programu. Taki otroci že po nekajletnem obiskovanju šole prenehajo z učenjem in ostajajo doma. Ker so vse posebne šole v Sloveniji prezasedene in ker so sredstva za šolanje takih otrok prepričala, so začeli v Beli krajini razmišljati o ustanovitvi nekaterih oddelkov posebne šole. Posebno šolo naj bi ustanovili v Crnomlju, kjer je več kot 100 duševno šibkejših otrok, soustanoviteljska pa naj bi bila tudi metliška občina.

Otroci so se zadovoljni vrnili

Dne 28. avgusta se je vrnila iz Fazana pri Portorožu skupina 21 otrok iz metliške občine, ki so letovali v počitniškem domu občinskega odbora RK iz Novega mesta. Nekaj dni prej pa je prišlo domov 15 otrok, ki so bili na počitnicah v lepem počitniškem domu tovarne BETI v Seči. Obe skupini sta bili z letovanjem na moč zadovoljni, posebno pa otroci, katerim je po zelo znižani ceni počitnice omogočila tovarna BETI. Za lep sprejem in gostoljubnost se iskreno zahvaljujejo vsemu osebju počitniškega doma, posebno pa oskrbniku Niku Jakofčiču.

Konec prijetnih počitnic

Med letošnjimi počitnicami je odšlo na letovanje tudi 53 otrok iz metliške občine. Delovne organizacije so letos pokazale veliko razumevanja in so s svojimi prispevki omogočile letovanje mnogim šolarjem.

35 otrok je letovalo v počitniškem domu RK v Fazanu, kjer je oskrba še vedno zelo poceni. Tovarna Beti je poskrbela za letovanje 14 učencev v svojem počitniškem domu v Seči pri Portorožu, kjer so otroci preživeli 12 nepozabnih, brezskrbnih dni. Tudi odlični osnovne šole Suhor so lepo preživel počitnice. »Jugotekstil«, ki je prevzel pokroviteljstvo nad to šolo, je organiziral brezplačno letovanje v Ankaranu za vse odličnjake na šoli.

sklenili čani čim lepše proslaviti ta dogodek. Sklenjeno je, da bo slovesnost 8. septembra na Krivoglavicah pri novem gasilskem domu.

Društvo je bilo ustanovljeno 1928, ko je zajela svet teška gospodarska kriza in ko so bili ljudje ter njihovo premoženje prepuščeni hudemu izkoriščanju. Prav zato se je v naših krajih še bolj čutila potreba po medsebojni pomoči, povezanosti ljudi in organiziranem delu.

Nekaj odličnih fantov in mož se je zavzelo ter kmalu organiziralo prostovoljno gasilsko društvo, katerega glavna naloga je bila povezati ljudi v boju proti elementarnim nesrečam. Razen tega je društvo tudi usmerjalo ljudi v napredno in enotno politično smer. Tako je društvo vse

do okupacije 1941 opravljal tudi važno politično vzgojno delo, ki pa je bilo prikrto.

Da so dobraviški gasilci tedaj res uspešno politično delovali, se je izkazalo v usodnih dneh 1941, ko so se vsi člani brez izjeme vključili v boj proti okupatorju. Prav tako je prebivalstvo starih vasic, od koder so bili zbrani gasilci, veliko prispevalo za osvoboditev domovine.

Društva so se skupaj s krajevno organizacijo ZZB odločila ob 40-letnici odkritja na novem gasilskem domu v Krivoglavicah spominsko ploščo padlim tovarišem. Prav bi bilo, da bi se nekdanji borci, gasilci in prebivalstvo okoliških krajev v čim večjem številu zbrali na proslavi.

JANEZ ZUNIC

Šola dobila ime po 15. brigadi

Ob poimenovanju šole, odkritju reliefa in spominske plošče lepo obiskana slovesnost

V nedeljo ob 9. uri dopoldne se je pred novo osemletko v Metliki zbrala veliko domačinov, borcev 15. brigade in drugih, ki so ta dan prihiteli na veliko partizansko srečanje.

Po pozdravnem govoru ravnatelja šole Ivana Zeleta je v imenu 15. brigade govoril generalmajor Jože Jakomin — Crni, nato pa so razdelili nagrade šolarjem, ki so napisali najboljše naloge o 15. brigadi, po kateri je osemletka dobila ime. Nagrade sta dobila ime. Nagrade sta prispevala pripravljalni odbor za srečanje in združena tovarna ISKRA iz Kranja. Sleđnja je prvim trem nagrajencem podelila tudi praktič-

na darila: gramofon, tranzistor in mikser.

V kulturnem programu so na svečanosti sodelovali razen pevskega zbora in recitatorjev domače šole tudi pevski zbor srednjih šol z Jesenic in pevski zbor »Kranjec« iz Kranja.

Vrhunec svečanosti je predstavljalo odkritje reliefa in spominske plošče. Znani altdemski kipar Lojze Dolinar je metliški šoli poklonil relief in še doprni kip predsednika Tita. Ob koncu svečanosti so v prostorih šole odprli tudi razstavo o življenju in delu »Petnajstec«, ki jo je pripravil Belokranjski muzej.

Na slovesnosti pred metliško šolo je govoril generalmajor Jože Jakomin-Crni (Foto: M. Moškon)

SPREHOD PO METLIKI

OB ZADNEM SREČANJU PARTIZANSKIH BORCOV v Metliki je občinska Zveza borcev izdala droben prospekt, ki so se ga gostje z uspehom poslužili, saj je bilo v njem poleg kratkega vodnika po mestnih zanimivostih tudi precej drugih koristnih napotkov.

V TOVARNI BETI je delavski svet imenoval komisijo za analizo ozno delovnih mest. Komisija bo preučila vsa delovna mesta, ki bodo na novo ocenjena in točkovana — Prav tako dela tudi komisija za uvedbo 42-urnega delavnika, na katerega bodo v tovarni prešli do 1. 1970.

NOVE BETONSKÉ BOKSE za shranjevanje tekstilnih odpadkov gradijo zdaj za tovarno BETI. Prav tako bodo letos pričeli graditi v tovarni novo kotlarno.

NA MAJERJU PRED BRACI-KOVO HISO, v kateri ima svoj lokal trgovina »Kokras«, so na obeh straneh posekali nekaj silv ter razširili in uredili počitnik. Tako je ves prostor zadilni. Ko bo jeseni urejen še teren pred novo metliško hiso, bo ta del mesta dobil res lepo podobo.

NA HALKONIH NOVEGA DVAJSETORČKA ob samopostrežni trgovini so že montirali železne og-

raje, sedaj pa z udarčkih odrov ometavajo zunanje stene.

LETO IGRISCE TVD PARTIZAN na metliškem Pungartu, ki je bilo doslej utrjeno s grobnimi asfalomni, so prevlekli s drobnim asfaltno giazuro. Hkrati so tudi gruča podaljali za dva metra metra. Delo je opravilo Cestno podjetje iz Novega mesta.

KANALIZACIJA VINOGRADNISCHE CESTE je končana in je bila cesta za mrtvih partizanskih pralink že objekta za promet. Ko bo urejen tudi gornji ustroj ceste, o bodo še to jesen asfaltirali. Obenem bodo asfaltirali še Pržno vot in del Cankarjeve ceste.

NA OBMOČJU METLIŠKE POSTJE je bilo konec avgusta registriranih 71 telefonskih naročnikov, poštna centrala pa ima še 80 prostih mest. Ker je vedno več interesentov za telefon, bodo omurje še to jesen povečali za nadaljnjih 40 števk.

ČRNMALJSKI DROBIR

KER JE V CRNOMLJU precej zanimanja za administrativno šolo, jo namerava Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost organizirati če bo zbranih dovolj privržanih. Interesenti naj se čimprej oglašijo pri omenjenem zavodu, kjer bodo dobili vsa pojasnila.

DANES SO SE ZACELA predavanja iz matematike na seminarju za sprejemne izpite za kandidato, ki so se prijaviili v višjo šolo za organizacijo dela. Predavanja so v osnovni šoli.

FOLKLORNE SKUPINE iz bele krajine so čisto vabljene na posvetovanje v drugih krajih. Tako so po jurjevanju gostovali Starostričani na ljubljanski »Kmečki obešni«. Vabljani so bili v Katlovcu in v Zgornju, drugatkuška skupina je nastopila na Suhorju. V Novem mestu in Metliki. Predočani so bili v Trzinem in Metli-

ki, črnomaljska folklorna skupina pa je prestrela nedeljo nastopila v Kamniku na »Dnevu narodnih noč«.

NA OBMOČJU CRNOMALJSKE POSTJE je registriranih že več kot 550 televizorjev in več kot 1400 radijskih sprejemnikov, medtem ko ima 70 družin po dva radijskeaparata. Tako pride povprečno na 2 prebivalcev 1 televizor, na 3 občane pa radio. Če štejemo po družinah, ima vsaka tretja družina televizor, vsaka pa radio, aparat. Podatki vsakekor govore o naglem dvigu življenjske ravnj prebivalstva.

CRNOMELJ IMA ŽE 175 telefonskih naročnikov. Kar pa ima avtomatska telefonska centrala 200 priključkov. Je 25 števk še prostih računajo, da bo v kratkem telefonska linija Novo mesto-Ljubljana okrepljena, nakar bodo Belokranjci lahko hitreje dobili telefonsko zvezo s drugimi kraji v Sloveniji.

DEVIZNI PROMET je bil v letošnjem prvem polletju na črnomaljski pošti enkrat večji v primerjavi z lanskim. Telefonski promet je narasel za 14 odstotkov, poštai pa za 8-7 odstotkov. To se kaže tudi na osebnem dohodku zaposlenih, ki so plačani po učniku.

Solarje oblečejo najsoodobneje in najceneje pri podjetju

»Veletekstil« CRNOMELJ

NOVICE CRNOMALJSKE KOMUNE

METLIŠKI TEDNIK

Vse informacije in preizkusne vožnje za avtomobile

AUDI 60 — AUDI L — AUDI 80 L — AUDI 80 VARIANT — AUDI SUPER 90

pri

AUTOCOMMERCE

LJUBLJANA, TRDINOVA 4 in pri predstavništvih Autocommerce: Beograd — Kataničeva 18; Zagreb — Varšavska 4; Sarajevo — Kralja Tomislava 19; Novi Sad — Bul. M. Tita 9; Skopje — Orce Nikolov 29; Rijeka — Račkog 28; Split — Matije Gubca 6.

	DM	Carinski in ostali stroški
AUDI 60		
Cena vozila z 2 vrati	5.200.—	13.217,90
Cena vozila s 4 vrati	5.430.—	13.784,00
AUDI N		
Cena vozila z 2 vrati	5.680.—	14.305,10
Cena vozila s 4 vrati	6.007.—	15.045,20
AUDI L		
Cena vozila z 2 vrati	5.880.—	14.758,10
Cena vozila s 4 vrati	6.207.—	15.743,75
AUDI 80 L		
Cena vozila z 2 vrati	5.992.—	15.011,80
Cena vozila s 4 vrati	6.307.—	16.396,25
AUDI 80 VARIANT		
Cena za osebno vozilo	6.374.—	16.831,45
Cena za dostavno vozilo	6.374.—	16.831,45
AUDI SUPER 90		
Cena vozila z 2 vrati	6.330.—	16.675,45
Cena vozila s 4 vrati	6.700.—	18.950,70

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA oddelek za odrasle v Novem mestu

bo sprejemala PROSNJE za

vpis v I. letnik oddelka za odrasle

do 12. septembra 1968. Prošnja mora biti kolkovana z 0,50 Ndin in ji je treba priložiti zadnje šolsko spričovalno in izpisek iz rojstne matične knjige.

Prvi sestanek na novo vpisanih slušateljev bo v petek, 13. septembra, ob 16. uri v šolskih prostorih.

Sestanek slušateljev višjih razredov bo prav tako v petek, 13. septembra, ob 16. uri.

Sprejemamo tudi prošnje za vpis v

začetni stenodaktilografski tečaj

Sestanek prijavitelcev v stenodaktilografski tečaj bo v petek, 13. septembra, ob 16. uri.

RAVNATELJSTVO

Pripadnost blokom ne jamči varnih meja

(Nadaljevanje s 1. strani)

rika skupščine SRS Sergeja Kraigherja ter ga večkrat prekinili s ploskanjem. Govornik je poudaril zasluge XV. SNOUB-Belokranjske, pozdravil vojaške strokovnjake ter absolvente tečajev oficirskih šol in zastopnike bratske 13. proletarske brigade »Rade Končara«.

Med drugim je dejal, da je nemogoče, da se ob tej pri-

ložnosti ne bi spomnili šoviniščne gonje bolgarskih državnikov proti SRS Makedoniji, čudnim pretenzijam s skličenjem na nekoli urednično sanstefansko pogodbo med imperialističnimi silami, od napada na socialistično ČSSR pa smo pričeli celo odkritim grožnjam. Ob tem je treba poudariti, je dejal, da je zmaga v NOB in enotnost ter bratstvo naših naro-

dov dovolj jasen opomin, naj se ne spuščajo v avanture, pač pa naj porabijo stalno pripravljenost naše socialistične skupnosti za sodelovanje v boju za mir in za socializem na podlagi enakopravnosti in spoštovanja suverenosti narodov in držav.

Nadalje je tovariš Kraigher omenil, da smo proti srामotni razdelitvi interesnih sfer na Jalti pred Kominformom

in po njem v Evropi protestirali samo mi — Titova Jugoslavija pod vodstvom njene Komunistične partije. Danes pa lahko ugotovimo, je kasneje dejal, da če nikoli ni bil noben stalinistični velikodržavni akt Sovjetske zveze tako izoliran in tako široko obsojen v svetu kot okupacija ČSSR.

Predsednik Kraigher je omenil tudi gospodarski razvoj Bele krajine, proslavljeneega zarišca naše NOV in POS, zibelke naših narodnoosvobodilnih odborov in ljudske oblasti, nato pa se zno-va povrnal k mednarodnim dogodkom.

Zatem, ko je osvetlil dogodke na Češkem, je poudaril, da se opiramo in se bomo opirali na tiste sile v Evropi in v svetu, ki so se že v sedanjem razvoju uprle blokovski delitvi sveta in dominaciji dveh super sil in ki jim je ali jim bo napad na ČSSR nov dokaz, da sama pripadnost blokom nikomur še ne jamči niti suverenosti in nedotakljivosti meja niti samostojnega razvoja.

V nadaljevanju govora je predsednik Kraigher omenil naše gospodarske naoge, predvsem modernizacijo in rekonstrukcijo gospodarstva, omenil je tudi urejanje borčevskih pokopalin, ob koncu govora pa se je obrnil k mladini, ki je tako odločno podprla politiko ZKJ in centralnega komiteja. Med drugim je dejal, da so zamotane in težke naloge pred nami, sedanjí čas pa naj vsakemu pomaga spoznati njihovo veličino in splošni družbeni pomen, ki sega daleč čez meje Slovenije in Jugoslavije.

Udeleženci metliškega zborovanja so poslali še pozdravno brzojavko predsedniku Titu, nato pa je v hrvaščini pozdravila zbor pionirka, udeleženka pohoda po poteh II. zasedanja AVNOJ.

Uradni del slavlja je bil s tem končan, na prireditvenem prostoru pa so nato posedli pred stojnicami domačih podjetij vsi gostje s slavnostne tribune. Malo kasneje se je začel kulturni program, v katerem so sodelovali folklorna skupina in tamburaši s Preloke ter folkloristi iz Metlike. Metlika je v nedeljo zares doživela svoj veliki dan, ki bo ljudem še dolgo ostal v spominu.

R. BACER

Tovariš Kardelj se je po končanem uradnem delu metliškega zborovanja srečal in pogovarjal tudi s pionirsko delegacijo, ki jo po poti poslancev AVNOJA vodi general Jaka Avšič (Foto: M. Moškoni)

S PIONIRSKEGA ZBOROVANJA V KOČEVJU

Samoupravljanje je čist socializem

Franc Leskošek: »Vi pionirji boste nadaljevali to, kar smo mi začeli« — Vipotnik: »Samoupravljanje pomeni svobodno in dostojanstveno življenje« — V kulturnem delu proslave so sodelovali tudi partizanski umetniki, ki so pred 25 leti nastopili pred odposlanci Kočevskega zbora

V soboto, 31. avgusta, je bilo v Kočevju veliko pionirsko zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 3000 pionirjev iz vse Slovenije. Avtobusi so vozili pionirje v Kočevje vse dopoldne. Pionirji so si najprej ogledali Seškov dom, kjer je pred 25 leti zasedal Kočevski zbor, in muzej NOB.

Ob 12. uri je pred spomenikom sprejel raport pionirjev Franc Leskošek-Luka, predsednik ZZB NOV Slovenije. Nato je bila žalna komemoracija. Pionirji so položili vence in cvetje pred spomenik Svobode, pred spominsko obeležje, kjer je padel narodni heroj in komandant 14. divizije Mirko Bračič, in na spominsko ploščo narodnega heroja Jožeta Šeška.

Ob 13. uri pa se je začelo v Gaju pri Domu telesne kulture veliko pionirsko zborovanje, na katerem je govoril Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL. V svojem govoru je med drugim poudaril, da je bil Kočevski zbor eden izmed temeljnih kamnov, na katerem se je gradila nova Jugoslavija. Nadalje je naglasil, da pomeni samoupravljanje human, svoboden, enakopraven in čist socializem ter da tudi drugod v svetu še iščemo in vidimo svojo bodočnost prav v samoupravljanju. Razvoj samoupravljanja pa je tudi porok za mir v svetu, za svobodno in dostojanstveno življenje narodov in posameznika.

Na zborovanju je govoril še predsednik občinske skupščine Kočevje Miru Hegler. V kulturnem delu pa so nastopili pionirji iz vseh krajev Slovenije in partizanski umetniki, ki so nastopili tudi pred odposlanci Kočevskega zbora pred 25 leti.

Za pionirje je bila organi-

zirana partizanska enolončnica, ogledali pa so si tudi več razstav. Okoli 16. ure so začeli odhajati proti domu.

V Kočevju je ostala le skupina pionirjev, ki pod vodstvom generala Jaka Avšiča potuje po poteh odposlancev drugega zasedanja AVNOJ. Ta skupina se je udeležila zvečer še kresa na stadionu, v nedeljo zjutraj pa je nadaljevala pot proti Beli Krajini.

Levstikovci spet v Dol. Toplicah!

Ob 25-letnici ustanovitve VIII. SNOB Franc Levstik je govoril podpredsednik republiške skupščine tovariš Janko Rudolf — Navdušen pozdrav soborcu Andreju Konički iz Čehoslovaške republike

Dolenjske Toplice so sprejele v nedeljo, 1. septembra VIII. SNOB »Franc Levstik«, ki je bila tu ustanovljena pred 25 leti. Na kraju ustanovitve se je ob jubileju zbr-

o 176 borcev VIII. SNOB in njihovi predhodniki Jurčeve čete ter Levstikovega bataljona. Slavlje se je pričelo približno ob pol anajstih, ko je prvi koman-

dant Levstikove brigade Avguštin Vovk — Jurčev predal raport komisarju XVIII. divizije in podpredsedniku skupščine SRS tovarišu Janku Rudolfu.

Predsednik odbora VIII. SNOB /ladimir Senk — Gaber je govoril o nastanku, razvoju in boju Levstikove brigade, nato pa je član odbora VIII. SNOB in predsednik Zbruhanja borcev NOV Dolenjske Toplice Anton Strižak-Kostja dal besedo tovarišu Janku Rudolfu.

Podpredsednik republiške skupščine Janko Rudolf je najprej spregovoril o delu Levstikove brigade v narodnoosvobodilnem voju, nato pa o razvoju socializma pri nas. Poudaril je, da se je pravilnost naše socialistične usmeritve odrazila tudi v odločni obodni okupacii Čehoslovaške. Zbrniti borci, visoki gostje in drugi občini ki so prisostvovali slavlju, so zatem pozdravili gosta s Čehoslovaške, nekdanjega borca Levstikove brigade Andreja Koničke, ki se je v Dolenjske Toplice znanja prebil iz okupirane države.

Polkovnik IIA Ivan Slapnik je borca Levstikove brigade pozdravil v imenu občinske skupščine in občinskega odbora ZZB NOV Novo mesto. V kulturnem delu slavlja so sodelovali recitatorji osončne šole Dolenjske Toplice in novomeškega Odra mladih, pevci DPD Svoboda s Dušan Jereb in godba ljubljanske garnizije.

Po slavlju je brigada s kraja ustanovitve odšla na vrh zdravilne restavracije, kjer jo je čakal partizanski solad.

Podpredsednik republiške skupščine in komisar XVIII. divizije Janko Rudolf govori borcem Levstikove brigade in drugim udeležencem slavlja ob 25-letnici ustanovitve SNOB (Foto: Mirko Vesel)

Mercator

KOZMETIKA • USNJENA GALANTERIJA • BIŽUTERIJA • MOŠKA, ŽENSKA, OTROSKA KONFEKCIJA IN PERILO • TEKSTILNO BLAGO • ŠPORTNE POTREBŠČINE • STEKLO • PORCELAN • GOSPODINJSKE POTREBŠČINE • ELEKTROAKUSTIČNI APARATI • ELEKTROGOSPODINJSKI APARATI • POHIŠTVO • ŠOLSKE POTREBŠČINE

do MILIJON Sdin KREDITA — tudi brez porokov!

blagovnica novo mesto

— GOSTILNIČAR! Tako si gosta že ne boš pridobil! Uredi si nov gostinski prostor!
 — In denar?
 — Varčuj namensko in dobiš boš kredit pri
Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali v njenih poslovnih enotah
 v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

MOPEDISTI!

**PRIPRAVITE MOPEDE ZA REDNI
 TEHNIČNI PREGLED!**

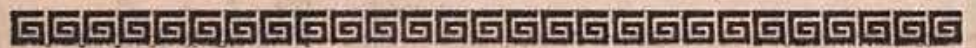
AVTOSERVIS »PIONIR«, NOVO MESTO

bo imel redne letne tehnične preglede v

- ČRNOMLJU 6. in 7. septembra (pri Einspiedlerju)
- SMARJETI 9. septembra
- ŠENTJERNEJU 10. septembra
- ŽUŽEMBERKU 11. septembra
- DOLENJSKIH TOPLICAH 12. septembra
- NOVEM MESTU od 13. septembra dalje
- METLIKI 14. septembra

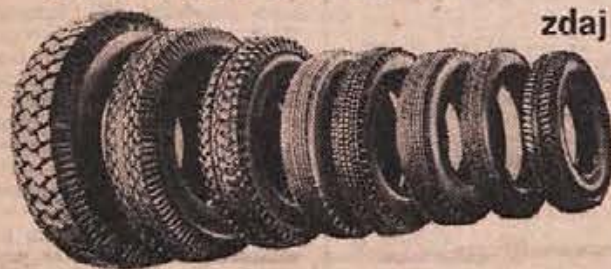
Pregledi bodo vsak dan od 7. do 17. ure.

Lastnike opozarjamo, naj pravočasno uredijo svoje mopede in pripeljejo na pregled brezhibna vozila.

AVTOMOBILISTI!

zdaj je čas

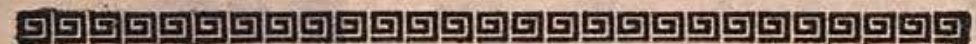
za zimsko protektiranje guml — Ne vozite z gladkimi in izrabljenimi gumami, ker drsijo in s tem ogrožajo varnost voznjela

GRADBENO IN OBRATNO PODJETJE NOVO MESTO

Je odprlo v svojem vulkanizerskem obratu v Kettejevem drevoredu 1 — pri bencinski črpalki v Novem mestu ZBIRALNICO AVTO PLAŠČEV ZA PROTEKTIRANJE Z LETNIM IN ZIMSKIM PROFILOM.

PROTEKTIRANJE BO OPRAVLJAL

PROTEKTOR — VULKAN iz Ljubljane.

Ribničani!

SLOVENIJALES
 vabi na
RAZSTAVO
 in prodajo
POHIŠTVA

ki bo v prostorih TVD PARTIZAN v RIBNICI od 4.9.-12.9.1968, od 9-19 ure

POPUST
 5%
 kredit
 do
 1.000.000
 S Din
 brez
 porokov
 in
 urez
 pologa

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN DROBNO
K R K A BREŽICE

v a b i Brežičane in okoličane v
KRKA MARKET

V NOVEM NASELJU V BREŽICAH,
 ODPRT OD SREDE 4. SEPTEMBRA DALJE

v trgovini: živila in gospodinske potrebščine, mleko, sadje, zelenjava, kruh, sveže meso itd.

v bifeju: alkoholne in brezalkoholne pijače, topla in mrzla jedila, kava ekspres.

ODPRTO NONSTOP:
 trgovina in bife od 6. do 20. ure

OB NEDELJAH:
 trgovina od 7. do 12. ure
 bife od 7. do 20. ure

ZA OBISK SE PRIPOROČA KOLEKTIV

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB

BRIGITTE
BARDOT

KMETOVALCI POZOR!

V Murski Soboti je konsignacijsko skladišče kmetijske zveze kmetov Štajerske iz Gradca, Avstrija. - Rabljeni KMETIJSKI STROJI, TRAKTORJI, PRIKLJUČKI, KOSILNICE, ORODJE, NOVI REZERVNI DELI. - Sestmesečna garancija - Zagotovljena servisna služba. - Možen nakup na kredit. - Ogled in prodaja pod strokovnim vodstvom od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure - KIK Pomurka, obrat KZ Agromerkur, Murska Sobota, Ulica Iva Lola Ribarja 3

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 6. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.30 Trikrat deset, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.30 Kmetijski nasveti - Franc Guna: Jesenski pregled čebel pred zamlinjenjem, 12.40 Čez polja in potoke, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Turistični napotki, 15.25 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.45 Kulturni globus, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute s pevko Ljiljo Kodrič, 20.00 Poje zbor Jugoslovanske armade iz Beograda.

SOBOTA, 7. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.15 Glasbena pravljenca, 9.30 Čez travnike zelene, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Mirko Petercel: Ali se bo trgovina s kladno živino izboljšala?, 12.40 Makedonske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 Paleta zabavnih melodij, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 18.15 Pravek prispelo, 18.50 S knjževna igra, 19.00 Lahko noč, otroci!, 20.00 Sobotni večer z nagovozovalko Marijo Veljavrh, 20.30 Radijska igra - Aleksander Marinič: Konjšček kapitana Turca, 21.30 Iz fonoteke radia Koper.

22.10 Oddaja za naše iseljenke.

NEDELJA, 8. SEPTEMBRA: 6.00 - 8.00 Dobro jutro! 8.08 Radijska igra za otroke - Jaslo Kopecki: »Na pomoč, krademsi, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Še pomnite tovariši... a) Fran Lukac-Milan: V Brkinih, b) Jože Vidic: Zsdnje sporočilo pionirja materi, 10.25 Pismi borbe in dela, 10.45 Nedeljski mozaični lepili melodij, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.15 Iz operetnih partitur, 14.00 Čez hrib in dol, 14.30 Humorska tega tedna - M. Svanderlik: Humorska, 16.00 Nedeljsko športno popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 sV nedeljo zvečer.

PONEDELJEK, 9. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.10 Iz albuma skladb za mladino, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.30 Kmetijski nasveti - Ekonomika, 12.40 Maljen koncert pihalnih orkestru, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »S'gnal«, 18.35 Mladinska oddaja »Interni 160«, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute s pevcem Raikom Irgolcem, 20.00

Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, 21.30 Nočni akordi, 22.10 Radi ste jih poslušali!

TOREK, 10. SEPTEMBRA: 8.08 Operna matineja, 8.55 Radijska šola za srednje stopnjo, 9.25 Minute z orkestrom David Rose, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Tika Krivic: Pomen kakovostnih ravnih hibridnih sort koruze, 12.40 Iz kraja v kraj, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 Koncert za oddih in razvedrilo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.40 V torek na svidenjel, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 Iz naših studiov, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute s pevcem Stanetom Mancinijem, 20.00 Radijska igra - Zora Dimčič: Alkimovo jabočko, 21.15 Paradajz popevk.

SREDA, 11. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.10 Kaj pojetočel po svetu in pri nas, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujce, 12.30 Kmetijski nasveti - Jurica Zadravec: Značilnosti vinogradništva in vinarstva v Zahodni Nemčiji, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladinska s'bi in vam, 19.00 Lahko noč, otroci!, 20.00 Giacomo Puccini: Tosca, opera.

Visoko kvalitetna sodobno embalirana

Zahtevajte jo v naši trgovini!

Novost v svetovni kozmetiki

Uporabljam **gaby's spray** za idealno pričesko zato ker...

gaby's spray

ne masti in ne lepila se razčesuje brez težav utrjuje in da lep sijaj pričeski

Po licenci **gaby's** FLYNN COSMETIC
ekskluzivno v Jugoslaviji proizvaja

LEK LJUBLJANA

za vsak jedilnik...

ZA KUHANJE IN PEČENJE

PLINSKO ELEKTRICNI ŠTEDILNIK TOBI TIP 170

2 plinska gorilnika - 2 električni plošči - 1 pečica s termostatom

GARANCIJA 24 MESECEV

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 8. IX. 1968

9.10 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARŠCINI - (Beograd)
9.30 DOBRO JUTRO VOJCIMO Z ANSAMBLOM JOZETA KREZETA IN HENCKOVIM ANSAMBLOM - (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA - (Zagreb)
10.45 DISNEYEV SVET - serijski film - (Ljubljana)
11.35 »CIRKUS« - angleški film za otroke - (Ljubljana)
12.00 NEDELJSKA TV KONFERENCA (do 13.00) - (Zagreb)
NEDELJSKO POPOLDNE
17.50 POROČILA - (Ljubljana)
17.55 FOLKLORNI FESTIVAL V KOPRU - II. del. (Ljubljana)
18.10 SAGA O FORSYTH - angleški serijski film - (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Zagreb)
21.50 SPORTNI PREGLED (JRT)

PONEDELJEK, 9. IX. 1968

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
15.50 RUSCINA (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET - oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 POLJUDNO ZNANSTVENI

FILM sS poti po Mehiki I (Ljubljana)

17.55 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.28 SLOVENSCINA: Velika zacetnica (Ljubljana)
18.50 REPORTAŽA (Zagreb)
19.30 PLOSCA POLETJA VII. - (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 MATI IZ TORINA - TV drama (RAI) (Ljubljana)
21.35 KONCERT RESNE GLASBE (Ljubljana)

TOREK, 10. IX. 1968

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.40 ANGLESCINA (Zagreb)
15.50 ANGLESCINA (Zagreb)
16.40 FRANCOSCINA (do 17.15) (Beograd)
17.50 KLJUKUČEVE DOGODIVŠČINE - lutkovna serija - (Ljubljana)
18.20 OBREZJE (Ljubljana)
18.45 FILMSKI MOZAIK - (Ljubljana)
18.55 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.40 CELOVEČERNI FILM »Podstrešna soba« - ameriški - (Ljubljana)
22.45 JAZZ FESTIVAL (Ljubljana)

SREDA, 11. IX. 1968

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
17.05 MADZARSKI TV PREGLED (Beograd)
17.30 POROČILA (Zagreb)
17.25 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 PISANI TRAK (Ljubljana)
18.20 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 OPERA (Skopje)
21.35 SERIJSKI FILM P. Masson - zadnji (Ljubljana)

ČETRTEK, 12. IX. 1968

8.55 OTVORITEV ZAGREBSKEGA VELESEJMA (Zagreb)
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI (Zagreb)
15.40 NEMSCINA (Zagreb)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TIKTAK: Muea oopstariica (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV DNEVNIK (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU - (Beograd)
18.45 TO SLEDEH NAPREDKA - (Ljubljana)
19.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 »PRITLIKAVCI« roman v na daljevanjih (Ljubljana)
21.35 KULTURNI DIALOGI: (Grozjan, Goričane) - (Ljubljana)
22.20 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 13. IX. 1968

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.30 FRANCOSCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI (Zagreb)
17.30 VELESEJEMSKI TV BIRO (Zagreb)
18.20 KONCERT MED SLIKAMI
17.55 BUFFALO BILL (Ljubljana)
19.05 CLOVER, ZNANOST IN PROIZVODNJA (Ljubljana)
19.35 PORTRIT PISATELJA - FRANCETA BEVKA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK s dodatkom
20.50 CELOVEČERNI FILM »Ti ste ga tepega dne« - slov. - (Ljubljana)
22.25 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 14. IX. 1968

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
15.00 ATLETSKA TEKMOVANJA - prenos iz Nove Gorice - (do 17.40) (Ljubljana)
18.25 POROČILA (Ljubljana)
18.30 DISNEYEV SVET - (Ljubljana)
19.20 NAS GLOBUS (Ljubljana)
19.45 CIRKUS (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.20 otvoritev razstave ob 25 letnici vstaje Primorskega ljudstva - prenos iz Nove Gorice (Ljubljana)
20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA VASE POPOVICA (Beograd)
21.40 OSVAJALCI (Ljubljana)
22.30 TV KAZIPOT (Ljubljana)
22.45 TV BIRO (Zagreb)

NOVOSTI ZA VAS

PEČI NA OLJE - Husqvarna 8500 cal. - cena 1.468,00 din
- Onofri 8500 cal. - cena 1.433,00 din
- Alfa Potez 9000 cal. - cena 1.254,00 din

ter Kontakt-Emo 5500 cal. z električnim vžigom

- najkvalitetnejše švedske ročne žage
- superavtomatski pralni stroji IGNIS K-563, 10 operacij

cena 3.650,00 din

- superavtomatski pralni stroji SIEMENS STANDARD, 10 operacij
cena 3.298,70 din.

Na zalogi tudi CANDY 68 in 75, ZOPAS 570, GORENJE 633, 632, 603.

Najnovejši kombinirani štedilniki z 2 plinskima in 4 električnimi grelci, pekačem in avtomatsko uro.

E-416-G SUPER-LUX Gorenje, cena 2070,00 din.

LJUBLJANA, PASAŽA NA AJDOVŠCINI

